

7de januar 1931
(onsdag)

s/o.

Til

Utenriksdepartementet.

O s l o.

Det meddeles i pressen at The High Commissioner of Canada har sent ut en meddelelse om den overenskomst som for en tid siden blev truffet mellem Norge og Canada om overdragelsen av Sverdrups Øyer. Jeg vil sette pris på snarest å få tilsent en avskrift av denne meddelelse.

E r b b d i g s t

Los Angeles nr 4.
Torsdag 6 juni 1931.

Overdragelsen av Sverdrups øyer til Kanada.

Nordmennene får ikke andre rettigheter
enn andre lands borgere.

Oslo: Fra The High Commissioner of Canada er sendt ut en meddelelse om den overenskomst, som for en tid siden blev truffet mellom Norge og Kanada om overdragelse til dette av Sverdrups øyer, okkupert for Norge under den annen «Fram»-ekspedisjon.

Meddelelsen inneholder på samme tid en redegjørelse for de kanadiske krav på de nevnte strøk. Det viser sig at disse baserer sig på en overdragelse som den britiske regjering foretok i 1880 av alt land som ligger i nær forbindelse med det kanadiske hovedland. Redegjørelsen legger særlig vekt på å forklare hvorledes Kanada i mellemtiden har komplettert det overdragne territorium «ved effektiv okkupasjon og administrasjon». Det gjøres særskilt opmerksom på at nordmenn ikke har foretatt noen videre okkupasjonsbehandling siden den opprinnelige besiddelsestagning fant sted.

Redegjørelsen mener å godtgjøre at den kanadiske regjering har påtatt sig de forplik-

telser som territorialkravet medfører både i form av videnskapelig forskning og i administrative foranstaltninger som politiopsyn m. v.

Den norske regjering hadde underhandlet om en overenskomst, hvorved norske borgere skulde være likeberettiget med kanadiske med hensyn til fiske, jakt, industri og handelsvirksomhet, hvortil Kanada hadde anført at de arktiske områder som jaktgrunn og fangstområde var forbeholdt den opprinnelige befolkning i disse strøk. Alle andre, kanadiske og britiske undersåtter så vel som utlendinger, må ha tillatelse av den kanadiske regjering for jakt, fiske, handel og annen virksomhet. For så vidt blir nordmenn likeberettiget med andre nasjoner, den britiske og kanadiske innbefattet.

Kaptein Sverdrup fikk, efter at overenskomsten mellom de to regjeringer var kommet istand, omkring ¼ mill. kr. som en anerkjennelse for sin opdagelses- og forekningsvirksomhet i de arktiske egne og for over-

dragelsen av de originale kartter, optegnelser, dagbøker og andre dokumenter, som vedkom hans virksomhet i det omhandlede territorium.

Oslo: «T. T.» har spurt kaptein Sverdrups sønn, maleren Otto Sverdrup, om det forhold sig riktig som meddelt at den store opdagelsesreisendes papirer er overlatt til Kanada.

— Ja, men kun som et foreløbig lån, sier hr. Sverdrup. — Det er ikke riktig at dokumentene er overdradd Kanada til sie. En del kartskisser og andre dokumenter blev sendt over i høst, men det var bare et ringe utdrag av min fars efterlatte papirer vedrørende Otto Sverdrups land og hans øvrige ekspedisjoner. Når major Isaksen kommer hjem, er det meningen at han skal gjennomgå fars efterlatte saker, og da vil det også bli truffet en bestemmelse om hvor de vil bli anbragt og hvordan det for øvrig skal disponeres over dem.

Otto Sverdrups optegnelser er ikke overdratt til Kanada.

Men bare for en liten dels
vedkommende utlånt.

Når major Isachsen kommer
hjem blir det tatt bestem-
melse om hvor de etterlatte
papirer skal opbevares.

I en offisiell meddelelse fra Of-
fice of the High Commissioner of
Canada opplyses, at kaptein Sver-
drup for overdragelsessummen,
13,700 pund for Sverdrups øier til
Kanada, også har overlatt karter,
dagbøker, dokumenter og papirer
av forskjellig slags vedrørende sin
fireårsferd, da landet blev opdaget
og tatt i besittelse av ham.

Denne meddelelse er egnet til
å vekke oppmerksomhet om spørs-
målet hvorvidt det er nasjonalt
forsvarlig ikke å ta vare på våre
store forskeres etterlatte papirer,
kart, tegninger med videre.

„Tidens Tegn” har spurt kap-
tein Sverdrups sønn, maleren Otto
Sverdrup, om det forholder sig
riktig som meddelt at den store
opdagelsesreisendes papirer er
overlatt til Kanada.

— Ja, men utelukkende som et
foreløbig lån, sier hr. Sverdrup.
Det er ikke riktig at dokumentene
er overdratt Kanada til eie. En
del kartskisser og andre dokumen-
ter blev sendt over i høst, men
det var bare et meget ringe ut-
valg av min fars etterlatte papirer
vedrørende både Sverdrups land
og hans øvrige ekspedisjoner.

— Det er altså grunn til å an-
ta at papirene kommer tilhake fra
Kanada?

— Det er ganske sikkert at de

gjør det. Når major Isachsen
kommer hjem er det meningen at
han skal gjennomgå fars efterlat-
te saker og da vil der også bli
truffet en bestemmelse om hvor
de vil bli anbragt og hvordan det
forøvrig skal disponeres over dem.

Dosent Hoel som vi har spurt
om det ikke vil være av betydning
og verdi å bevare våre opdagelses-
reisendes og forskeres originaldo-
kumenter, svarer:

— Ubetinget. Det vil være
meget uheldig og beklagelig
og må virke overmåte trist,
hvis Sverdrups kart, tegninger,
dagbøker og andre optegnelser er
gått til Kanada. Selv om meste-
parten og det verdifulleste er of-
fentliggjort tidligere er dog origi-
nalmanuskriptene nasjonale verdier
som vi bør ta vare på.

*Oslo Aftenavis nr 3.
mandag 5 jan. 1931.*

De kanadiske autoriteter gir en redegjørelse for over- dragelsen av Sverdrups øier

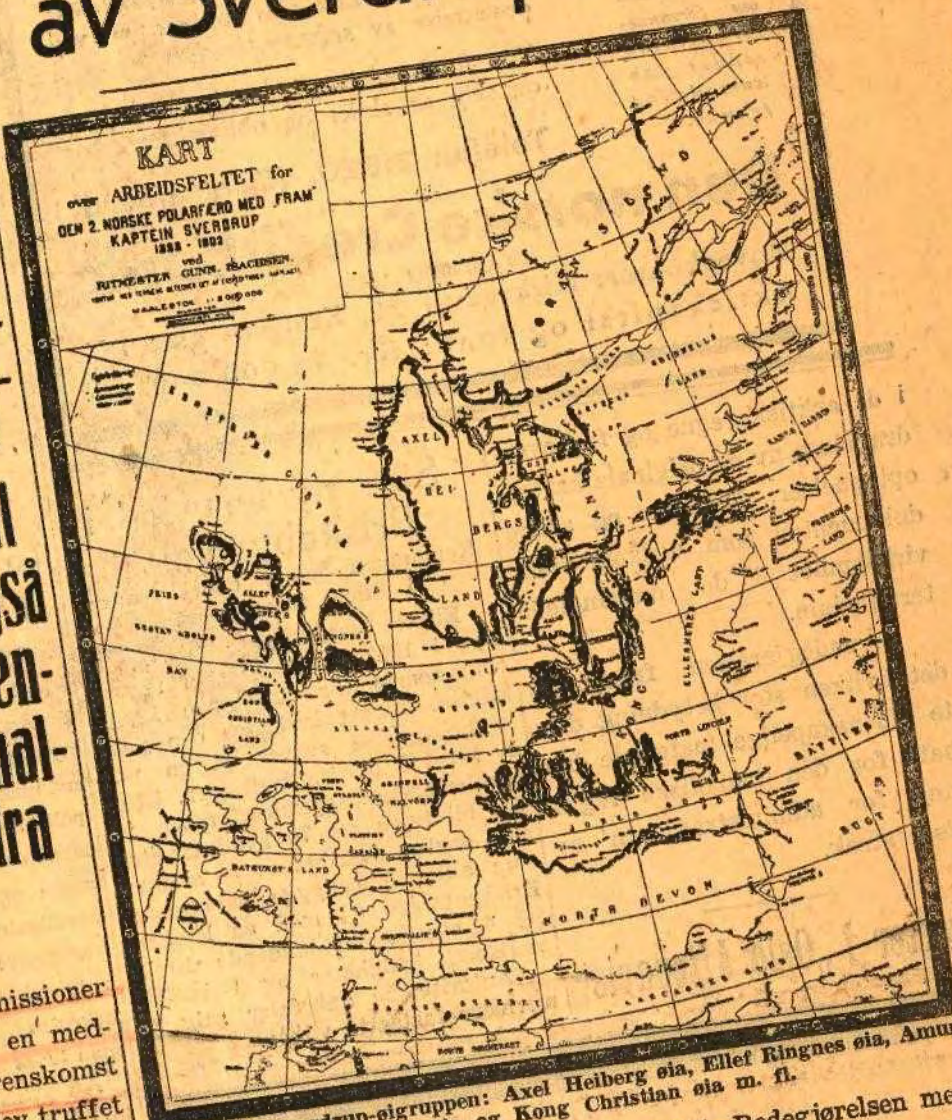
Nordmennene har siden den første besiddelsestagen ikke foretatt noen videre okkupasjonshandling!

Godtgjørelsen til Sverdrup var også betaling for videnskapelige originaldokumenter fra ferden.

Fra The High Commissioner of Canada er sendt ut en meddelelse om den overenskomst som for en tid siden blev truffet mellom Norge og Kanada om overdragelsen til dette av Sverdrups Øyer, okkupert for Norge under den 2. Framekspedisjon.

Meddelelsen inneholder på samme tid en redegjørelse for de kanadiske krav på de nevnte strøk. Det viser sig at disse baserer sig på en overdragelse som den britiske regjering foretok i 1880 av alt land som lå i nær forbindelse med det kanadiske hovedland (New Foundland undtatt). Redegjørelsen legger særlig vekt på å forklare

hvorledes Kanada i mellomtiden har komplettert det overdragne territorium „ved effektiv okkupasjon og administrasjon”. Det gjøres særskilt opmerksom på

Kart over Sverdrup-øigruppen: Axel Heiberg øia, Ellef Ringnes øia, Amund Ringnes øia og Kong Christian øia m. fl.

at nordmennene ikke har foretatt noen videre okkupasjonshandling siden den opprinnelige besiddelsestagning fant sted. Og det opplyses at den kanadiske regjering i de siste 5 år årlig har sendt en politipatrulje op til Sverdrups Øyer.

Som tidligere meddelt tok den norske regjering uttrykkelig forbehold om at overdragelsen av Sverdrups Øyer ikke skulde inneholde noen anerkjennelse av det sektorprinsipp som den kanadiske regjering har hevdet, senest i 1925, og som innbefatter alt land nord for Kanada mellom merid

60 og 141. Redegjørelsen mener å godtgjøre at den kanadiske regjering har påtatt sig de forpliktelser som territorialkravet medfører både i form av videnskapelig utforskning, og i administrative foranstaltninger som politiopsyn m. v.

Den norske regjering hadde underhandlet om en overenskomst hvorved norske borgere skulde være likeberettigede med kanadiske med hensyn til fiske, jakt, industri og handelsvirksomhet, hvortil Kanada hadde anført at de arktiske områder som jaktgrunn og fangstområde var forbeholdt den opprinnelige befolkning i disse

jakt og fiske. Alle andre kanadiske og britiske undersåtter såvel som utlendinger, måtte ha tillatelse av den kanadiske regjering for jakt, fiske, handel og annen virksomhet. Forsåvidt blev nordmennene likeberettiget med andre nasjoner, den britiske og kanadiske innbefattet. (Den norske regjering hadde innholdt en meddelelse om at den kanadiske regjering hadde lovet å behandle nordmenns henvendelser på velvilligste måte.)

Kaptein Sverdrup fikk efter at overenskomsten mellem de to regjeringer var kommet istand en sum av 13,700 pund sterling (omkring 1/4 million kroner) som en anerkjennelse for sin opdagelses- og forskningsvirksomhet

Aftenposten nr 5.

Oslo, mandag 5. januar 1931.

**Otto Sverdrups
originalkarter,
dagbøker og andre
optegnelser fra 2.
Framferd blir kana-
disk eiendom.**

**Kanadisk anerkjennelse av
hans arbeide i arktisk
Kanada**

Den kanadiske høikommisær i London har sendt ut en meddelelse, hvori det bl. a. heter:

Kanadas parlament har i forrige sesjon bevilget 67,000 dollar til den berømte norske opdagelsesreisende Otto Sverdrup som anerkjennelse for hans arbeide i det kanadiske arktiske arkipelag. Otto Sverdrups undersøkelser av Axel Heibergs Land, Amund Ringnes Land, Ellef Ringnes Land og Kong Christians Ø, hans omhyggelige kartlegning og hans videnskapelige arbeide der er en fremragende forskerdåd, som har ledet til betydningsfulle resultater også på andre områder. Hans arbeide har været av den største verdi for Kanadas indre-departement og for Royal Canadian Mounted Police i forbindelse med de årlige patruljer til Nord-Kanada. I forbindelse med overtagelsen av suvereniteten over Otto Sverdrups øer har det kanadiske parlament derfor besluttet å yde en særskilt økonomisk anerkjennelse til Otto Sverdrup. Beløpet skal samtidig betraktes som en godtgjørelse for overleveringen av alle originalkarter, notater, dagbøker og andre dokumenter og optegnelser fra Otto Sverdrups arbeide i disse egne.

35 first Arctic
Controversy

2 Interesting
Font: Donner Ishavradets første møte
Sener: Sverdrups øyer

SUN

NEW YORK CITY

DEC 16 1930

Ottawa to the North Pole.

Canada has effected a settlement with Norway regarding the Sverdrup Islands which gives to it undisputed sovereignty over the entire arctic territory from the Canadian mainland to the North Pole. Through this settlement Norway recognizes the title of Canada to five islands to which the Norwegian Government set up a claim by right of discovery a quarter of a century ago. In the course of the negotiation Canada announced that its Government had indicated as far back as 1925 what it considered was the Canadian arctic sector and had so defined it by official statement. This sector, as marked on the maps, lies between meridians 60 and 141. With the North Pole as its uppermost point, its eastern line crosses northwestern Greenland, Baffin Bay and Davis Strait and touches the Labrador coast; the continuation of its western line forms the boundary between Canada and Alaska. Within these limits are included all the islands of the arctic archipelago off the northern coast of the Dominion.

Territorial limitations by sectors, which are unusual in other parts of the globe, are considered virtually necessary in the polar regions. The question of sovereignty over such remote territory, however, has arisen; there were several controversies over the national status of Spitzbergen, Franz Josef Land and Wrangell Island, as well as over islands in the southern polar regions. These have in most cases resulted from claims of discovery or occupation. Such was the origin of the Norwegian claim to the Sverdrup Islands. These were discovered and explored by Captain OTTO SVERDRUP, who was the leader and scientific officer with an expedition sent out from Norway. In 1898 he landed on the largest of these islands, which he named Axel Heiberg, and from there he visited Ellef Ringnes, Amund Ringnes and King Christian islands, all of which he named. He remained in the region until 1900, when he formally took possession of the group. He did not follow this act with any further effort at occupation.

While Canada did not dispute the explorations of Captain SVERDRUP on the island which the Norwegians named in his honor, it insisted that Great Britain had previously acquired rights to this territory and had transferred these rights to the Dominion of Canada on July 31, 1880. It was to remove possibility of a conflict in claims as well as definitely to settle the title to the islands that the question was discussed between the Norwegian and Canadian Governments. In the settlement all the original maps and documents of Captain SVERDRUP were turned over to the Canadian Government, and in compensation for these papers and his services in exploring these arctic islands the Canadian Department of the Interior awarded to him the sum of \$67,000. The settlement now enables the department fully to carry out its plans for the control of the entire arctic archipelago by establishment of permanent posts and patrols and administration of game regulations and the laws of the Dominion.

'Fogaland' nr 281
mandag 8 dec. 1930.

**Sverdrups øier
blev betalt med
67 000 dollars.**

Fra Ottawa meldes til Norsk Telegrambyrå: I det foredrag hvori den fungerende innenriksminister Robertson gir opplysning om det beløp den kanadiske regjering har betalt til kaptein Otto Sverdrup, 67,000 dollar, for hans arbeid med opdagelsen av de arktiske øier nord for Kanada, fremholder innenriksministeren Sverdrups store betydning for den arktiske forskning. Han minner om hans bedrifter fra den gang han ledsaget professor Nansen på turen tvers over Grønland og inn til hans hjelpeekspedisjon i de arktiske farvann for en del år tilbake. Og særlig fremhever han Sverdrups utforskning av Axel Heibergs område (Axel Heibergs øia er den største øi i Sverdrupsgruppen), Sverdrups bedrifter har gjort ham til en av Norges mest kjente og ansette forskere.

Avskrift*Norwegian Legation*

London, August 8th, 1930.

No. 96/1930.

Sir,

With reference to my note of to-day in regard to my Government's recognition of the sovereignty of His Britannic Majesty over the Sverdrup Islands, I have the honour, under instructions from my Government, to inform you that the said note has been despatched on the assumption *under den antagelse (forudsætning)* on the part of the Norwegian Government that his Britannic Majesty's Government in Canada will declare themselves ^{not} willing to interpose any obstacles to Norwegian fishing, hunting or industrial and trading activities in the areas which the recognition comprises.

I have the honour to be,

with the highest consideration,

Sir,

Your most obedient,

humble servant,

(s) Daniel Steen,

Chargé d'Affaires a.i.

The Right Honourable

Arthur Henderson, P.C., M.P.,

etc. etc. etc.

4

Avskrift
Norwegian Legation
No. 95/1930.

London, August 8th, 1930.

Sir,

Acting on instructions from my Government I have the honour to request you to be good enough to inform His Majesty's Government in Canada that the Norwegian Government, who do not as far as they are concerned claim sovereignty over the Sverdrup Islands, formally recognise the sovereignty of His Britannic Majesty over the islands.

At the same time my Government is anxious to emphasize that their recognizance of the sovereignty of His Britannic Majesty over these islands is in no way based on any sanction whatever of what is named "the sector principle".

I have the honour to be,
with the highest consideration,

Sir,
Your most obedient,
humble Servant,

(s) Daniel Steen,
Chargé d'Affaires a.i.

The Right Honourable
Arthur Henderson, P.C., M.P.,
etc. etc. etc.

1
Avskrift.

No. 122

5
BRITISH LEGATION

OSLO

NOVEMBER 5th 1930.

Monsieur le Ministre d'Etat,

At the instance of His Majesty's Government in Canada and under the instructions of His Majesty's Principal Secretary of State for Foreign Affairs, I have the honour to invite reference to the two notes addressed to His Majesty's Secretary of State for Foreign Affairs by the Norwegian Chargé d'Affaires in London on August 8th last, in regard to the recognition by the Norwegian Government of the sovereignty of His Britannic Majesty over the Otto Sverdrup Islands, and to inform you that His Majesty's Government in Canada has noted the desire on the part of the Norwegian Government that no obstacles should be interposed to Norwegian fishing, hunting, or industrial and trading activities in the area which the recognition comprises, and wishes to assure the Norwegian Government that it would have pleasure in according any possible facilities. It wishes, however, to draw attention to the fact that it is the established policy of the Government of Canada, as set forth in an Order in Council of July 19, 1926, and subsequent Orders, to protect the Arctic areas as hunting and trapping preserves for the sole use of the aboriginal population of the Northwest Territories, in order

Son Excellence

Monsieur J.L. Mowinkel,

etc. etc. etc.

to avert the danger of want and starvation through the exploitation of the wild life by white hunters and traders. Except with the permission of the Commissioner of the Northwest Territories, no person other than native indians or Eskimos is allowed to hunt, trap, trade or traffic for any purpose whatsoever in a large area of the mainland and in the whole Arctic island area, with the exception of the southern portion of Baffin Island. It is further provided that no person may hunt or kill or traffic in the skins of the musk-ox, buffalo, wapiti or elk. These prohibitions apply to all persons, including Canadian nationals. Should, however, the regulations be altered at any time in the future, His Majesty's Government in Canada would treat with the most friendly consideration any application by Norwegians to share ⁱⁿ any fishing, hunting, industrial, or trading activities in the areas which the recognition comprises.

I avail myself of this opportunity to assure you, Monsieur le Ministre d'Etat, of my highest consideration.

(s) Kenneth Johnstone.

DET KGL. UTENRIKSDEPARTEMENT

Oslo, 5. november 1930.

Herr Chargé d'Affaires,

Jeg har den ære å erkjenne mottagelsen av Deres note av 5.ds. avgitt i svar på de to noter fra den norske Chargé d'Affaires i London til den britiske Utenriksminister av 8. august d.å. angående Norges anerkjennelse av Hans Britiske Majestets suverenitet over Otto Sverdrup-øyene.

Den norske regjering har bemerkt sig, at den kanadiske Regjering gjerne vilde ha innrømmet norsk fangst og næringsdrift innen disse områder enhver mulig lettelse, men at det er et ledende princip i den kanadiske Regjerings politikk å søke bevaret de arktiske områder til utelukkende bruk som jagt- og fangstområder for Nordvestterritoriernes urbefolkning for å hindre at den kommer i nød som følge av hvite jegeres og fangstfolks utnyttelse av vildtbestanden, og at den ved en flerhet av forordninger har utferdiget nærmere forskrifter i det öiemed.

Den norske regjering har videre bemerkt sig, at den kanadiske Regjering, om disse forskrifter fremtidig skulde bli endret, vil behandle på den velvilligste måte enhver henvendelse fra nordmenn om adgang til å drive fiske, fangst, industriel eller handelsvirksomhet innen de områder den norske regjerings anerkjennelse omfatter.

Jeg tillater mig å meddele at den norske regjering finner efter omstendighetene å kunne ackviescere ved det således.

avgitte svar på för nevnte noter av 3. august d.å.

Mottag, Herr Chargé d'Affaires, forsikringen
om min særlige høiaktelse.

For Utenriksministeren:

(s) Aug. Esmarch.

Herr Kenneth Johnstone,

Det Britiske Rikes Chargé d'Affaires,

etc. etc.

Avskrift.

DET KGL. UTENRIKSDEPARTEMENT.

Oslo, 4 desember 1930

6 bilag.

Fortrolig.

Herr advokat Gustav Smedal,

Stavanger.

Jan Mayen, Sverdrups Öyer.

I svar på Deres skrivelse av 28 f.m. har man den ære å sende vedlagt avskrift av:

- Ligger i map
per Jan Mayen
II*
1. note fra den herværende britiske legasjon av 18 f.m. vedrørende Jan Mayen.
  2. Utenriksdepartementets svarnote av 19 s.m.

Videre vedlegges til Deres fortrolige kunnskap avskrift av:

- 3-4 to noter avgitt av legasjonen i London til det britiske utenriksministerium av 8 august d.å. vedrørende Sverdrups Öyer.
5. svarnote fra den herværende britiske legasjon av 5 f.m.
6. Utenriksdepartementets note av s.d.

Efter bemyndigelse:

MARSTRANDER.

Sigurd Maseng.

Utskrift av nr. 617.
on. dag 3 des. 1930

UNGDOMMENS HYLDEST TIL OTTO SVERDRUP

Den smukke høitidelighet i Krematoriet igår som Otto Sverdrups bisettelse blev, grep sinene sterkt. Her fikk man syn for sagn, at mannen var elsket og avholdt i de videste kretser, her fikk vi beviser for hvor høit vi alle skattet hans rike gjerning. Og i de mange herdede menns hilsener med takk for hvad han hadde betydd for landet, for ishavsnæringen, for sportsmennene — for oss alle — blandet sig også en røst fra de yngste i landet, Norges skoleungdom. Gymnasiast Morten Magnus hilste høvdingen med et dikt skrevet av den 16-årige gymnasiast Arild Fearnley. Denne oplesning blev i all sin enkelhet et vakkert høidepunkt i høitideligheten, den

viste at norsk ungdom ikke er så veik som mange vil ha den til. Versenes enkle rytme og deres hjertelige innhold gjorde et mektig inntrykk. Vi hitsetter dem derfor:

Så borte er den siste av de stolte tre,
som reiste op sitt monument i arktisk sne.

Den siste høvding fra en stordåds tid,
da hele verdens øine vendtes hit.

Det er som tidensølger lukker fast igjen
om svunnen tid av død og sterke menn.

Men fra dens speil når bølgeligger blank
skal deres billed gjøre slekten rank.

«Fram» over Polhav — han fører ombord,
og aldri en skute rakk lenger mot nord.

Der isberget røk,
hav stormet og føk,
varslet fare og død —
der hans jernstemme lød.

Fram gjennom tåken han siste gang
stred,
lunt stjernenes vei, mot den evige fred.

Hans liv var så rankt,
hans higen gikk langt.
Snart i morgenera gry
skimter land han påny.

I referatet i gårstdagens aftenavis nevnte vi nogen av de mange kjente menn som var tilstede ved bisettelsen. Foruten de nevnte var også følgende møtt frem:

Statsminister Mowinkel og statsrådene Oftedal og Hasund, stortingspresident Hambro, Universitetets rektor, professor Seland, forlagsbokhand-

ler W. Nygaard, sydpolsfareren Carsten Borchgrevink, generalene Aavatsmark og Dietrichson, «Fram»-mennene kommandørkaptein Baumann, kaptein Wisting, tollkontrollør Olsen, fyrvokter Raanes og stuert Adolf Lindstrøm, sjøfartsdirektør Bryn, de tidligere sjøfartsdirektører Magnus Andersen og T. Hansen, commander Ring m.fl. Oslo Sjømannsforenings flagg blev båret av skibsfører Falck-Muus med skibsførerne Werner og Bang som fanevakt.

Foruten den mangfoldighet av kranser som blev lagt på og ved børen, såes kranser fra Kongen, fra Universitetet, fra familien Nansen, fra Norges Rederforbund,

fra Norges Skibsførerforening, fra Vesteråls Dampskibsselskap, fra Sjømannsforeningenes fellesforening, fra De sjøkyndiges forbund, fra Travellers Club (Trampelaget), fra Bærums havnestyre, fra maskinmesterne på «Eclipsie»,

fra personalet ved jernbanens automat, fra Nansenfondets styre, fra Bærums kommune, fra Kristiania Skiklubb m. fl.

Tilslutt spilte hr. Eyvind Alnæs sin stemningsfulle komposisjon «Siste reis».

Fra Otto Sverdrups bisettelse igår.

Fra venstre: Polarkokken Lindstrøm, seilmaker Rønne, kaptein Wisting, tollkontrollør Olsen — alle fire tidligere «Fram»-menn —, dosent Hoel og statsråd Hasund. Tilhøre: Kløsten føres til graven på Vestre gravlund. I spissen Oslo Sjømannsforenings flagg — båret av skibsfører Falck-Muus og skibsførerne Werner og Bang som fanevakt. Bak flagget general Dietrichson og æresvaktens øvrige medlemmer.

Otto Sverdrups bisættelse.

Under forretnelsen ved kaptein Otto Sverdrups bisættelse igaar tegnet biskop Maroni et vakkert billede av den avdøde som forsker og menneske. Biskopen talte i tilknytning til Davids 107. salme: «De, som for ut paa havet i skibe, som utrettet sin gjerning paa de store vande, de saa Herrens gjerninger og hans underverker paa dypet. Og han førte dem til den havn de ønsket.»

Omkring denne baare slutter sig hele det norske folk. Sverdrup var i sin tause, beskedne tilbakeholdenhet, i sin fortættede vilje og arbeidskraft en repræsentant for de beste egenskaper i vor nation. Handedyktig, praktisk, omtænksom, dristig og forsiktig paa samme tid, et vennensind trofast og opofret som faa, et mod og en utholdenhet som vaaget at stille sig de største opgaver; slik staar denne sjømandstype for vort folk, manende til ædel daad. Han vil fremdeles være meget av et ideal for norsk ungdom. Hans livsgjerning var forskerens store opgave, den som kræver saa overordentlig meget, om den skal lykkes, en betydelig person med offervillig sind; en der tar sin Gud i sind og sætter livet ind. Slik var Otto Sverdrup. Hans løn var fuldbragt gjerning til fædrelandets ære. Hans livsgjerning kom ikke bare Norge tilgode. Derfor sænker ikke bare Norge, men ogsaa de andre nationer sine flag til hilsen ved Otto Sverdrups grav. Nu seiler atter en livsbaat ind, vi hilser tak og farvel i forvisningen om at møtes igjen hos Gud.

La os kaste vort anker hos Ham! Amen.

Statsminister Mowinckel var den første som la krans paa baaren: Den norske regjering bringer Otto Sverdrup sit farvel og tak for sin livsstore gjerning. Han utvidet kjendskapet til verden og førte vort flag videre frem. Han gjorde Norge større.

Direktør Klingenberg: Fra Norges geografiske Selskap i anerkjendelse av den store indsats og i taknemlighet over den glans han kastet over det!

Redaktør Domaas: Fra Framkomiteen i dyp ærbødighet og taknemlighet. Sverdrups og «Fram»s navn vil mindes saa længe der er nordmænd i Norge!

Professor W. Werenskiöld: I taknemlig ærbødighet fra universitetets geografiske institut. Sverdrup er en av dem som har bidrat mest til at utvide vort kjendskap til jorden. Hans reiser i de arktiske egne var bedre planlagt og ledet end de fleste andre og hans geografiske opdagelser hører til de største som er gjort. Vi er glad for, at hans navn er knyttet til Sverdrups ø.

Kaptein Isachsen: En siste hilsen fra Oslo Sjømandsforening. Naar flagget nu sænkes over denne sjømand, da sluttet en epoke i Norges historie, hvor Sverdrups navn er ridset og alltid vil lyse!

Paa baaren blev der videre lagt en krans av kommandørkaptein Baumann som bevæget bragte avdøde en tak fra deltagere i Fram-færden.

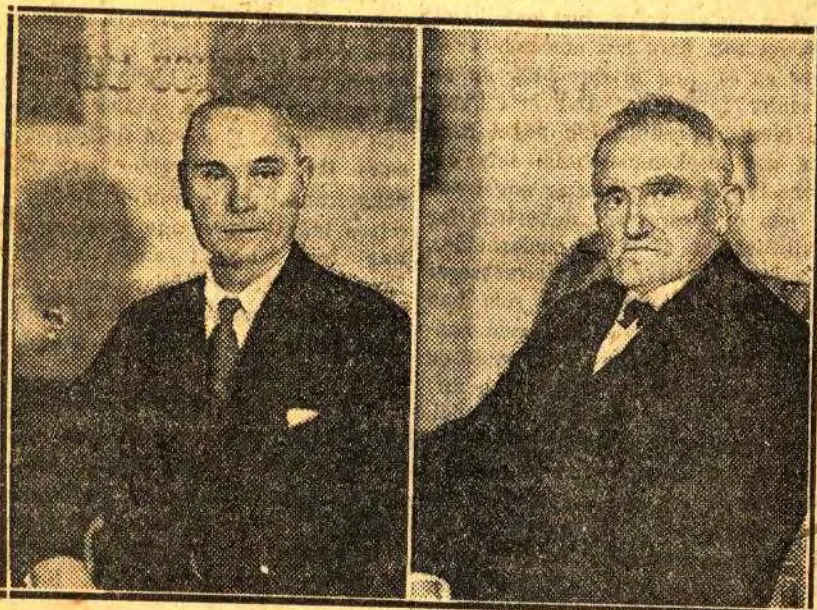
Foruten de igaar nævnte kranser saaes signerte kranser fra Bærums kommune, De sjøkyndiges forbund, Norges skibsførerforbund, Universitet, Nansenfondets styre, Christiania skiklub, Bærums havnestyre, Travellers Club, Sjømandsforeningenes fællesforening og mange andre.

Oslo Sjømandsforenings florumvundne fane blev baaret i spissen for sørgetoget av kaptein Falck-Muus med kapteinene Harold Werner og Th. Bang som fanevakt.

To veteraner fra Grønlandsferden i 1888.

Kristian Kristiansen Trana forteller om Sverdrup fra den vågelige reise

Tilvenstre styrmann Raanes, tilhøre Kristian Kristiansen Trana, fotografert idag.

To av mennene fra marsjen over Grønlandsisen i 1888 har været i byen idag for å være tilstede ved Sverdrups bisettelse. Det er generalmajor Dietrichson og Kristian Kristiansen Trana. Den siste fikk en av «Aftenposten»s medarbeidere en samtale med. Blandt dem som overvar besettelsen var også kommandørkaptein Baumann — næstkommanderende på annen «Fram»-ferd — og styrmann Raanes.

Kristian Kristiansen Trana, som kjente Sverdrup fra sine yngste dager oppe på Trana gård, som Sverdrups far eide, treffer vi hos Otto Sverdrups søster, fru Koch. Kristiansen Trana var i 1888 en ungdom på 23 år og er altså nu en eldre mann. En hel menneskealder ligger mellom den vågelige ferd over innlandsisen og idag.

— Tiden går fort, sier Kristiansen Trana da vi samtaler med ham, den rusler næsten fra oss. Og minnene blir tilbake, da de to ledere er borte.

— Det var mye stri på den turen?

— Åja. Nøkså trist var det jo ute i isbrekningen i drivisen. Det var bare å følge med det — 10 mil på 12 døgn. Snestormen oppå innlandsisen var heller ikke — å ja, det var ikke så verst lei.

— Og Sverdrup, hvordan var han?

— Real, kommer det lynrapt.

Generalmajor Dietrichson.

Vi hadde mange minner sammen — både lyse og mørke. Vi hadde ingen hunder — hunder måtte vi være selv. Vi tok oss en matbete av og til, gikk i hi om kvelden og ut om morgenen på det samme igjen. Nansen og Sverdrup gikk foran og stakk ut kursen. Vi hadde fem sleder på seks mann, så det var litt å dra på. Til å begynne med var det ikke så mange kilometerne om dagen, men oppå innlandsisen blev det jo bedre og da vi kunde ta seilene til hjelp, gikk det jo rent storartet. Og det var bra også, for det begynte å bli smått med provianten på slutten.

Kristiansen sitter og minnes:

Skal her det ja — Sverdrup. Han

ser i like måte. To mannfolk — Sverdrup og Nansen.

— Har De et spesielt kjærte minne om Sverdrup fra dengang?

— Å, det er så mange. F. eks. nattvakten ute i drivisen. Han tok ikke bare sin vakt, da isen holdt på å bryte sammen hele leiren og oss alle, men han tok min vakt også, for han vilde se hvordan det gikk. Det er mange eksempler på hans koldblodighet.

— Trodde dere nogen gang dere ikke skulde greie å komme frem?

— Nei da. Vi trodde aldri annet enn at vi skulde greie det. Det var aldri snakk om å gå tilbake — det var fram det!

— To unge nordmenn akter å gå over innlandsisen lenger nord — hvordan ser De på den turen?

— Det skulde være all right det, med hunder. Det er jo ingen sak har en hunder og med alt det en vet om innlandsisen og utstyret nå, så skulde det være greit nok. Skiene må jernbeslås med kobbeskinn i midten, så håret tar imot, når en glir baklengs. Går en med almindelige ski, vil en snart være skilau. Hadde jeg bare været en 25 år, akulde jeg mere enn gjerne dra avsted påny. Men to mann er dyktig lite, synes jeg. Fire bør det i hvert fall være. En skal jo ta observationsjerner, hvis det skal være nogen gagn i det, et par mann skal passe bikkjene. Det kan da ikke være no tess å dra på en slik tur for bare sporten heller.

— Den beste tiden — når er det, mener De?

— Juni og juli og først i august. Vi drog avsted i begynnelsen av august, og det var i aller seneste laget. Men vi hadde lykken med, hadde ikke hun fulgt oss, så hadde det snart gått den andre veien, ja.

Undertegnede.

Ved Otto Sverdrups båre.

Domprost Maronis tale.

De som for ut på havet i skibe, som utrettet sin gjerning på de store vande, de så Herrens gjerninger og hans underverker på dypet. Og han førte dem til den havn, de ønskede. Salme 107, 23. 24. 30.

Omkring kaptein Otto Sverdrups båre står ikke bare hans nærmeste fra hjemmets krets i sorg og savn. Til dem slutter sig hele det norske folk. Vi har mistet mange av våre høvdinger på kort tid, nu er også han vandret bort. Vel var hans livsgjerning efter alderens lov avsluttet, og han kunde nok stunde til hvile. Og dog var det kjærst å ha ham iblandt oss. Hele hans skikkelse i sin tause beskjedne tilbakeholdenhet, så helt fri for all reklame, var i sin fortattede vilje- og arbeidskraft en udmerket representant for de beste egenskaper i det norske folk. Handledytik, praktisk, omtenkksom, forsiktig og dristig på samme tid, et vennesinn trofast og opofret som få, et mot og en utholdenhet, som våget å stille sig de største opgaver, slik står denne ypperlige sjømannstype for vårt folk, manende til edel dåd. Han har været og vil fremdeles efter sin død være meget av et ideal for norsk ungdom. Hans livsgjerning var forskerens store oppgave, den der krever så overordentlig meget, om den skal lykkes, en betydelig personlighet med offervillig sinn, en der tar sin Gud i sinn og setter livet inn. Slik var Otto Sverdrup. Hans lønn var fullbragt gjerning til fedrelandets ære. Utfartslengselen, forskertrangten drev ham. Han higet efter å utvide området for den menneskelige viden. Han var lik den mektige albatros, der på hvite vinger med speidende blikk seiler vidt over hav, men alltid vendte han på trekkfuglens vis tilbake til sitt land for å dele sitt utbytte med det folk han tilhørte. Derfor flokkes dette folk i takknemlighet og med dypt vemod om hans båre og

fører ham som en av sine beste. Og hans livsgjerning kom ikke bare Norge til gode. Hans innsats på polarforskningens område er en vinning for alle folk. Ingen ekspedisjon, intet forskerarbeide deroppe på de store hvite vidder kan undvære den innsikt og erfaring, den praktiske utrustning og omsiktsfulle forberedelse, som han har lært dem. Derfor senker ikke bare Norge, men også de andre nasjoner sine flagg til hilsen ved Otto Sverdrups grav.

Men deroppe i den store hvite stillhet under polarnattens tindrende stjerner, der føler et menneske kanhende mere enn annensteds sin ringhet, sin avmakt, sin avhengighet av Gud den mektige. De som fór ut på havet i skib, som utretter sin gjerning på de store vann, de så Herrens gjerninger og hans underverker på dypet. Det er Guds verk de studerer, det er i hans hender de er. Da stiger bønne mot det høie om Guds nåde og hjelp. Og det ikke bare i utvortes forstand. Man kjenner dypet i sin egen sjel, man føler de tusen færer derinne. Man skilles ved en planke fra sin grav. Herre frels oss, vi forgår! Og man ser den hellige, sterke og milde Frelser-skikkelse vandrende på havet og rekker sine hender mot ham i bønn og tilbedelse. Da senker troens fred sig over sinnet. Man blir stille og trygg på seilassen over livets hav mot den siste havn. Må vi alle i troens tilitt gjøre det. Da vet vi oss alltid i sterke, gode hender, også da når vi skal legge ut til siste reis. Han fører dem til den havn de ønsker.

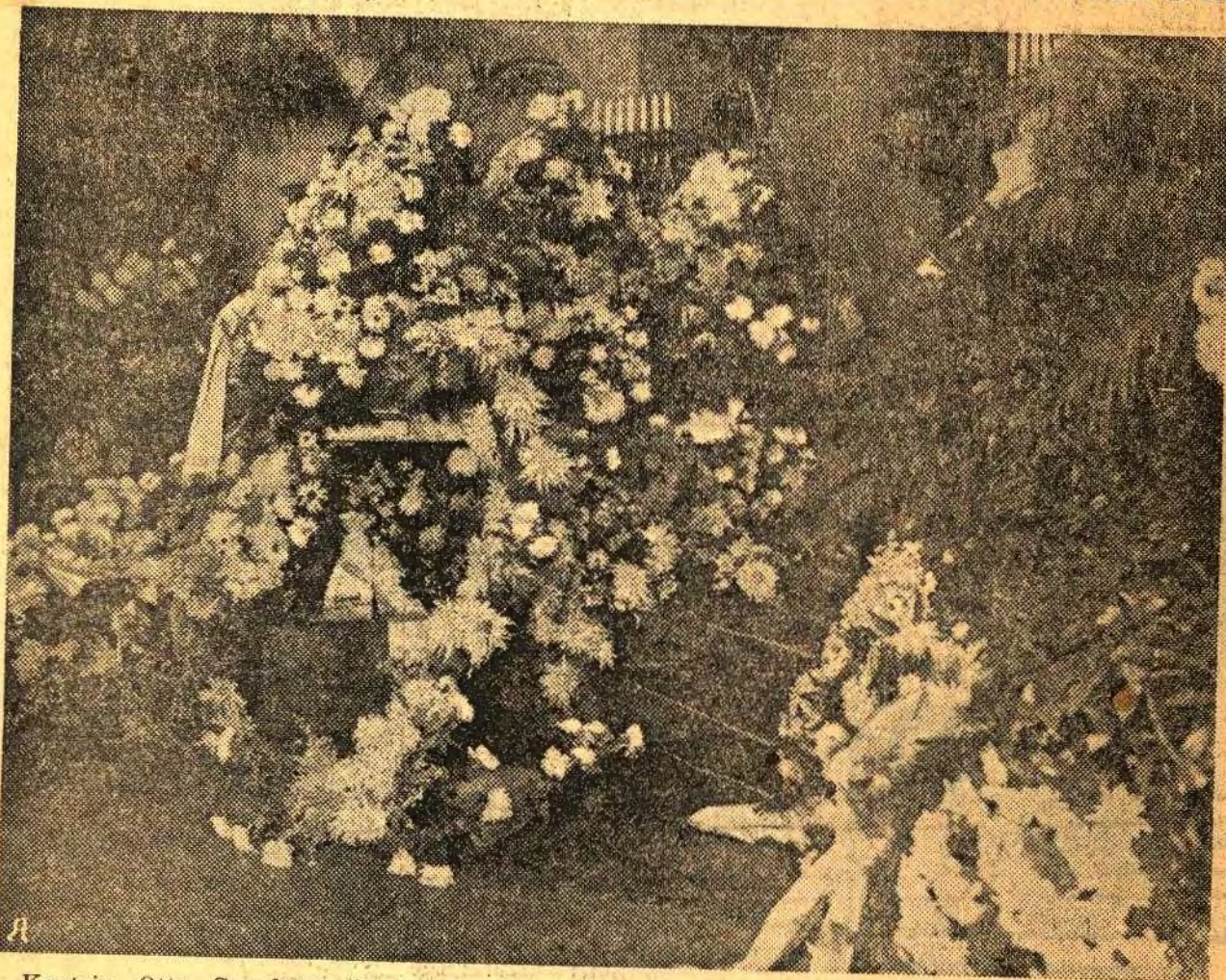
Hvor er det godt at lande
i himlens trygge havn
fra verdens vilde strande
fra fremmed land og stavns.
I Jesu arm
fra strid og harm
og alt, hvad har av sorger navn!
Hvor er det godt at lande,
i himlens trygge havn.

Aftenposten 616.

Søndag 2 des. 1930

OTTO SVERDRUPS BISETTELSE

Kaptein Otto Sverdrups begravelse foregikk imiddags under meget stor deltagelse fra det nye krematorium til Vestre gravlund.

Efter foranstaltning av Norges Svalbard og ishavsundersøkelsses kontor, som hadde arrangert høitideligheten, var krematoriet gitt en vakker utsmykning med floromvundne levende vekster.

Foran katafalken var anbragt en virkningsfull dekorasjon — et skibssanker — pyntet med blomster. Oslo Sjømannsforening, hvis æresmedlem kaptein Sverdrup var, møtte under floromvundet flagg.

Og efter hvert fyltes krematoriet av en stor og representativ forsamling av Otto Sverdrups

venner i og utenfor sjøfartskretser, representanter for geografiske selskaper, for utenbys sjøfartsinstitusjoner m. v. Om katafalken dannet følgende herrer æresvakt: Advokat Alex. Nansen, generalmajor Dietrichson, kommandørkaptein Baumann, fyrvokter Raanes, redaktør Domaas og dosent Hoel. Kongen var representert ved vakt-havende adjutant kaptein Corneliussen.

Av Regjeringens medlemmer såes statsminister Mowinkel og statsrådene Hasund og Oftedal.

Høitideligheten blev innledet med «Våren», smukt og stemningsfullt utført av strykere fra Filharmoniske. Så sang hr. Hans

Tveten «Den store, hvite flokk», hvorefter biskop Maroni holdt minnetalen. Efter denne sang hr. Tveten «Kjærlighet fra Gud».

Statsminister Mowinkel nedla en krans fra Den norske Regjering med en takk til Otto Sverdrup for hans store gjerning. Han utvidet vår kjennskap til verden, førte det norske flagg videre frem og gjorde Norge større.

Blandt den mangfoldighet av kranser, som blev lagt på katafalken og ved denne, kan nevnes: Fra Geografisk Selskap ved major Klingenberg, fra deltagerne i «Fram»-ferden ved kommandørkaptein Baumann, fra «Fram»-komiteen ved redaktør

(Forts. 2. side).

Rekonstruksjonen av Rosenbergs mekaniske Verksted.

Den offisielle aksjeinnbydelse utsendes snart.

Spesialtelegram til «Aftenposten».

Stavanger, 2. desember.

For å understreke den almene plattform hvorpå rekonstruksjonen av Rosenberg mekaniske Verksted er bygget kan nevnes, at der til møtet igår aftes var møtt representanter for byens banker, handelsforeninger, håndverk- og industriforeninger, rederiforeningen, hermetikkfabrikantenes forening, Det Stavangerske Dampskibsselskap, det kommunale finansutvalg, Stavanger og omegns faglige samorganisasjon, Norsk jern- og metallarbeiderforbunds stedlige styre, styret i produksjonslaget Samhold og Nordkronen samt for Økonom og Bikuben.

Deres korrespondent har idag hatt en samtale med formannen i rekonstruksjonskomiteen, konsul Middelthon, som opplyser, at man vil gjøre all mulig fortgang med å få den offisielle aktieinnbydelse utlagt. Arbeidskomiteen har gjort ferdig et forslag og dette vil i den aller nærmeste fremtid bli forelagt det på møtet igår valgte innbyderkollegium. Man regner så med, at kapital-spørsmålet vil være løst et kort stykke inn i det nye år. Komiteen har gått ut fra, at også utenbys bedrifter og firmaer, som er interessert i det Stavangerske næringsliv, vil kunne formåes til å vise byen sin sympati ved å støtte dette foretagende. Riktig-

Aftenposten 616.
Søndag 8 des. 1930

Otto Sverdrups bisettelse.

Forts. fra 1. side

Ved Krematoriet. Lengst til højre sees generalene Aavatsmark og Dietrichson.

Domaas, fra Norges Svalbard og ishavsundersøkelser ved dosent Hoel, fra Geografisk institutt ved professor Werenskiold, fra Steinkjer skiklubb ved hr. Chr. Christiansen, fra Ålesunds rederiforenings selfangergruppe ved direktør Peter F. Brandal, fra Tromsø skipperforening ved handelsråd Johannessen som også nedla en krans fra Ålesund skipperforening, fra Bergens skipperforening ved kaptein Ingolf Eide, fra Oslo sjømannsforening ved kaptein Isaksen, fra Sverdrupfamilien på Reine ved hr. Hartvig Sverdrup, fra

Oslo seilforening ved hr. Carl Gyllenhammar, fra Norsk skoleungdom ved gymnasiast Morten Magnus m. fl.

Under tonene av Chopins sørgemarsj blev kisten båret ut av krematoriet og hensatt på likvognen, hvorefter det store følge med Sjømannsforeningens fane i spissen gikk ut på Sørkedalsveien og ned denne til vaktstuen, hvor det svinget inn på Vestre gravlund, hvor jordfestelsen fant sted.

Fra Sjømannsskolen og fra herværende sjømannsinstitusjoner flaggedes på halv stang i anledning av begravelsen.

Otto Sverdrups bisettelse idag.

Norges Svalbard- og ishavundersøkelser og professor Werner Werenskiöld fra universitetet ned kranser med noen vakre ord. Videre blev det nedlagt kranser fra skipperforeningene i Alesund, Bergen og Oslo.

Mens orkestret spilte Chopins sørgemarsj gikk så den store prosesjon fra sørgehallen og ut på kirkegården hvor jordfestelsen foregikk.

Øverst børen. Oslo sjømannsforenings fane bæres av kaptein Thorolf Bang, nederst general Dietrichson og general Aavatsmark.

Statsministeren takker ham fordi han har gjort Norge større.

Kaptein Otto Sverdrups bisettelse foregikk idag fra Det nye krematorium. Den store sørgehall blev etterhånden helt full av kjente menn innen sjøfart og videnskap. Det var et vemodig syn å se de mange gamle polarfarere, som tollkontrollør Olsen, der var førstestyrer med „Fram“, kaptein Baumann, førstestyrer på „Fram“, styrmann Rånes, kaptein Wisting, seilmaker Rønne, — alle disse kjente polarfolk som nu fulgte den siste av våre store polarførere til graven. Blandt de tilstedeværende var også statsminister Mowinckel, statsrådene Oftedal og Hasund, stortingspresident Hambro, kongens ad-

Kaptein Otto Sverdrups nærmeste var tilstede fru Sverdrup, deres sønn maleren Sverdrup og døtrene.

Omkring børen som var overordentlig rikt blomstersmykket stod en æresvakt bestående av „Fram“-mennene kaptein Baumann og styrmann Rånes, dosent Adolf Hoel, redaktør Domås. Marsjaller var general Dietrichson og advokat Alex. Nansen. Som representant for Oslo sjømannsforening bar den gamle „Fram“-mann Falck Muus det florumvundne norske flagg.

Først spilte et strykeorkester Griegs „Våren“. Derpå blev „Den store hvite flokk“ meget vakkert sunget av sangeren Tveten.

Den nyutnevnte biskop, domprost Maroni forrettet. Han talte over 107 Davidsalme, og holdt en vakker og varm minnetale over Otto Sverdrup. Det er ikke bare de nærmeste

og tilbakeholdende, men med en fortettet vilje og arbeidskraft. Han var en utmerket representant for de beste sjømannsegenskaper, både handlekraftig og forsiktig; han hadde mot på de største oppgaver og seighet nok til å gjennomføre dem. Han vil alltid leve videre i folkebevisstheten som et ideal for ungdommen.

Efter talen blev sunget „Kjærlighet fra Gud“. Derpå foregikk kranspålegningen. Statsminister Mowinckel nedla en krans fra den norske regjering med en takk og et farvel. Otto Sverdrup har utvidet kjennskapet til vår jord, ført vårt flagg videre frem og gjort Norge større. Fra Norges geografiske selskap, hvis æresmedlem Sverdrup var, nedla formannen major Klingenberg en krans. Sterkt beveget bragte kaptein Baumann en siste hilsen fra skibskame-

det medagt kranse. De skjønneste eningene i Alesund, Bergen og Oslo. Mens orkestret spilte Chopins sørgemarsj gikk så den store prosesjon fra sorgehallen og ut på kirkegården hvor jordfestelsen foregikk.

Statsministeren takker ham fordi han har gjort Norge større.

Kaptein Otto Sverdrups bisettelse foregikk idag fra Det nye krematorium. Den store sorgehall ble etterhånden helt full av kjente menn innen sjøfart og videnskap. Det var et vemodig syn å se de mange gamle polarfarere, som tollkontrollør Olsen, der var førstestyrer med „Fram“, kaptein Baumann, førstestyrer på „Fram“, styrmann Rånes, kaptein Wiating, seilmasker Rønne, — alle disse kjente polarfolk som nu fulgte den siste av våre store polarførere til graven. Blandt de tilstedeværende var også statsminister Mowinckel, statsrådene Oftedal og Hasund, stortingspresident Hambro, kongens adjutant kaptein Corneliusen, Sverdrups slektning professor Harald Ulrik Sverdrup var kommet fra Bergen. Forøvrig såes en rekke universitetsprofessorer og kjente menn fra sjøfartslivet og dets organisasjoner.

Øverst båren. Oslo sjømannsforenings fane bæres av kaptein Thorolf Bang, nederst general Dietrichson og general Aavatsmark.

Kaptein Otto Sverdrups nærmeste var tilstede fru Sverdrup, deres sønn maleren Sverdrup og døtrene.

Omkring båren som var overordentlig rikt blomstersmykket stod en æresvakt bestående av „Fram“-mennene kaptein Baumann og styrmann Rånes, dosent Adolf Hoel, redaktør Domås. Marsjaller var general Dietrichson og advokat Alex. Nansen. Som representant for Oslo sjømannsforening bar den gamle „Fram“-mann Falck Muus det florumvundne norske flagg.

Først spilte et strykeorkester Griegs „Våren“. Derpå blev „Den store hvite flokk“ meget vakker sunget av sangeren Tveten.

Den nyutnevnte biskop, domprost Maroni forrettet. Han talte over 107 Davidsalme, og holdt en vakker og varm minnetale over Otto Sverdrup. Det er ikke bare de nærmeste som står ved hans bære. Hele det norske folk slutter sig til. Vi har mistet en av våre siste store høvdinger, og om hans livsgjerning var avsluttet, var det allikevel kjær å se hans skikkelse iblandt oss, taus

og tilbakeholdende, men med en fortettet vilje og arbeidskraft. Han var en utmerket representant for de beste sjømannsegenskaper, både handlekraftig og forsiktig; han hadde mot på de største opgaver og seighet nok til å gjennomføre dem. Han vil alltid leve videre i folkebevisstheten som et ideal for ungdommen.

Efter talen blev sunget „Kjærlighet fra Gud“. Derpå foregikk kranspalegningen. Statsminister Mowinckel nedla en krans fra den norske regjering med en takk og et farvel. Otto Sverdrup har utvidet kjennskapet til vår jord, ført vårt flagg videre frem og gjort Norge større. Fra Norges geografiske selskap, hvis æresmedlem Sverdrup var, nedla formannen major Klingenberg en krans. Sterkt beveget bragte kaptein Baumann en siste hilsen fra skibskameratene på „Fram“. Redaktør Domås bragte et farvel fra „Fram“-komiteen og fra gamle „Fram“ — Sverdrup og „Fram“ deres navn vilde leve sammen så lenge det finnes nordmenn. Videre la dosent Hoel fra

fredag 29 nov. 1930 *nr 276.*

**Sverdrup bisæt-
tes paa offentlig
bekostning.**

Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser har tilbudt at overta arrangementet med Otto Sverdrups begravelse. Tilbudet er med tak mottat av familien.

Kaptein Otto Sverdrups begravelse er fastsat til tirsdag 2. december kl. 1.15. Bisættelsen finder sted i Krematoriet. De som maatte ønske at nedlægge kranser kan melde sig til Jacobsens begravelsesbyrå, telefon 11334. Efter bisættelsen gaar følget fra Krematoriet gjennom Sørkedalsveien til Vestre gravlund hvor jordfæstelsen finder sted.

Flere av de herværende utenlandske sendemænd har overfor utenriksdepartementet fremført sine kondolanser i anledning av Otto Sverdrups død.

Frank B. Kellogg.

(Fortsatt fra 1. side).

på utenriksstyret. Ikke minst har den bekjente senator Borah i denne tid virket for at det amerikanske svar skulde bli så positivt som mulig. Og da så Kellogg omtrent et halvt år etter omsider avgav sin svarnote, inneholdt denne et motforslag av vidtrekkelige betydning. Kellogg avviste uten videre tanken om at traktaten skulde avsluttes alene mellom Frankrike og De forenede Stater med adgang for tiltredelse av andre stater. Traktaten burde fra første stund av være flersidig. For det annet avviste han tanken om å begrense traktaten til et forbud mot angrepskrig; og den amerikanske utenriksminister kunde her henvise til det franske utkast til fransk-amerikansk traktat, som ikke sondret mellom angrep og forsvar.

Frankrike vilde fra først av ikke gå med på en slik almindelig, kollektiv traktat om fordømmelse av krig. Den franske regjering fant at en slik kollektiv traktat mellom alle stater alene måtte rettes mot angrepskrig og ikke forby krig i sin almindelighet. — Overfor denne holdning fra Frankrikes side viste Kellogg stor fasthet. Han insisterte i sin næste note på at traktaten både måtte avsluttes mellom alle stater og forby all krig. En innsnevring av traktaten i denne henseende vilde i vesentlig grad svekke dens positive verdi som fredsgaranti.

På dette tidspunkt av forhandlingene — i slutten av mars 1928 — så det ut til at det hele skulde gå i stykker. Men omsider lyktes det da de to lands utenriksministre å komme overens om en fremgangsmåte for den videre behandling av saken, av den art at et positivt resultat kunde opnåes. Hele korrespondansen mellom de to regjeringer blev nemlig nu oversendt til den britiske, tyske, italienske og japanske regjering som alle blev anmodet om å ta standpunkt til saken. I løpet av april og mai 1928 innlöp regjeringenes svar. Og disse svar gav i alt vesentlig De forenede Stater medhold. Kellogg hadde dermed seiret i den notestrid som hadde funnet sted mellom ham og Briand.

Ved regjeringenes uttalelser blev det foreliggende traktatutkast dog i forskjellige henseender fortolket på en slik måte at traktatens betydning blev ikke lite avsvækket. For det første blev det fra flere hold — også fra den ame-

rikanske regjerings side — presisert at fordømmelsen av all krig ikke kunde herøve nasjonene deres rett til å forsvare sitt område mot angrep eller overfall. Og dessuten blev det spesielt fra britisk side tatt særlige forbehold av ikke liten betydning. Den britiske regjering fremholdt ikke bare den i og for sig selvsagte ting at overfor en part, som overtreder traktaten, skal de andre parter være løst fra forpliktelsen til å overholde traktatens bestemmelser. Men den fremholdt dessuten at der for Storbritanniens vedkommende er visse egner på jorden hvis velferd og ukrenkelighet er av en særlig og vital interesse for rikets fred og sikkerhet. Å verge disse egner mot angrep er for Det britiske Rike en selvforsvars-foranstaltning. Det måtte derfor tydelig fastslås at den britiske regjering godtok den nye traktat under den uttrykkelige forutsetning at den ikke berørte den britiske regjerings handlefrihet i denne henseende. Faktisk har den britiske regjering her vel først og fremst hatt Egypten for øie.

Ikke bare forringes traktatens betydning en del ved disse fortolkende uttalelser av forskjellig art. Men det lar sig heller ikke nekte at traktaten i sig selv er temmelig vakt avfattet. Dens innhold er i korthet at partene fordømmer anvendelsen av krig til løsning av mellomfolkelige tvister, og gir avkall på den som middel i den nasjonale politikks tjeneste. De er enn videre enige om at alle tvister eller stridig-

(Forts. 7. side).

pleier kalle den «moralske» virkning. Den inneholder en alvorlig forkynnelse av et forsett om under alle omstendigheter å søke å bevare freden. Den vil gi et virkningsfullt argument overfor en stat, som under en diplomatisk konflikt truer med militære midler eller endog med fredsbrydd. Og den vil kunne bidra vesentlig til å skape den opinion mot krig som kanskje i siste instans er fredens beste sanksjon.

I hvilken grad Kellogg-pakten faktisk vil komme til å ntøve denne moralske virkning, er det ennå altfor tidlig å uttale sig om. —

Kellogg har forøvrig i sin utenriksministertid også på annen måte innlagt sig nogen fortjeneste av fredssaken. Han har fått avsluttet en rekke voldgiftstraktater, som i hvert fall betegner et visst fremskritt sammenlignet med de eldre amerikanske voldgiftstraktater. Og i hans utenriksministertid — han gikk av i 1929 — blev de avgjørende skritt tatt til Amerikas tilslutning til den faste internasjonale domstol i Haag. Forøvrig har amerikansk utenrikspolitikk i Kelloggs funksjonstid fulgt de tradisjonelle baner både i forholdet til det latinske Amerika, til Russland og til Nasjonenes Forbund.

Kelloggs vesentligste innsats er og blir Kelloggspakten. Æren for denne pakt tilkommer selvsagt i stor utstrekning også andre, både de fredsagitorer som har skapt den opinion som traktaten kommer imøte, og de politikere som har medvirket ved siden av Kellogg, først og fremst den oprinnelige initiativtager til de diplomatiske forhandlinger, Briand. Men selve den måte hvorpå forhandlingene blev ført fra amerikansk side, er en diplomatisk bedrift av rang. At det lyktes å bryte gjennom det tette tornekraut av betenkeligheter frem til en avtale mellom praktisk talt alle stater i verden om å fordømme krig, er Kelloggs store fortjeneste. Denne bedrift har ved siden av hans utvilsomme juridiske kvalifikasjoner iår skaffet Kellogg en plass i den faste internasjonale domstol som efterfølger efter en annen betydelig amerikansk jurist og politiker, Charles E. Hughes. Den samme bedrift har fått det norske stortings Nobel-komité til iår for femte gang å gi fredsprisen til en amerikansk statsmann.

Frank B. Kellogg.

(Fortsatt fra 1. side).

hvilket parti det er som skal ha flertall i Oslo skolestyre kommende år, enten høire og frisinne eller arbeiderpartiet. Valget følges derfor med oppmerksomhet også av folk utenfor læreretaten.

I skolestyret har arbeiderpartiet nu 13 representanter, nemlig 12 valgt av bystyret plus formannskapetets representant, høire har 12 representanter; for tiden kan man gjøre regning på at biskopens representant stemmer med de borgerlige partier. Der er altså nu 13 representanter for et borgerlig syn.

Sakene avgjøres også i skolestyret ofte etter de politiske linjer, det er to forskjellige livssyn som tørner sammen; det er derfor vanskelig for lærerrepresentantene å holde sig nøytrale. Allerede første dag de møter i skolestyret neste år for å velge formann og næstformann må de bekjenne kulør.

„En gripende fortelling

om det gudløse kulturmenneskes øde og tomhet.

For Fattig og Rik.

KARI GLØERSEN Det roper

Det er en aktuell bok, Kari Gløersens siste .... Mange fine iakttagelser, mange levende trekk bringer hun inn i denne boken. Uten å vike tilbake for å si sannheten har hun holdt en fin tone.

ling av saken, av den art at et positivt resultat kunde opnåes. Hele korrespondansen mellom de to regjeringer blev nemlig nu oversendt til den britiske, tyske, italienske og japanske regjering som

Fra byfogden i Tønsberg har Det norske Skipselskap fått meddelelse om at arvede skibsreder Olaus Jørgen Olsen, Tjøme, har testamentert skipselskapet 5000 kroner. Beløpet skal innlemmes i selskapets grunnfond.

heter som måtte opstå mellom dem, aldri må søkes ordnet eller løst ved annet enn fredelige midler. —

Hvad er nu Kellogg-paktens betydning?

Efter sitt innhold skulde den for Nasjonenes Forbunds medlemmer opheve den adgang til å skride til krig som paktens fremdeles hjemler, spesielt i det tilfelle at en tvist er innbragt for Nasjonenes Forbunds råd, men ikke er blitt løst, fordi rådets medlemmer ikke har kunnet komme til enighet. Kellogg-pakten skulde i det hele efter sin hensikt forhindre enhver krig. — Så vidt rekker imidlertid paktens selvfølgelig ikke. Skjønt den i prinsippet skulde forby såvel forsvarskrig som angrepskrig, er det klart at den ikke kan være til hinder for at en stat setter sig til motverge mot angrep. Dette er jo også som nevnt uttrykkelig uttalt under forhandlingene om paktens. — Den inneholder ennvidere ingen regler om hvordan man skal få bragt på det rene hvem der er angriper, dersom krig alt er utbrutt. Den oppretter ingen internasjonale organer til å avgjøre dette eller andre spørsmål, fastsetter intet om sanksjoner mot en stat som bryter paktens, og inneholder ingen regler om bindende avgjørelse av konflikter.

Det er under disse omstendigheter klart at paktens største betydning ligger i det noget ubestemmelige fenomen som man pleier kalle den «moralske» virkning. Den inneholder en alvorlig forkynnelse av et forsett om under alle omstendigheter å søke å bevare freden. Den vil gi et virkningsfullt argument overfor en stat, som under en diplomatisk konflikt truer med militære midler eller endog med fredsbrudd. Og den vil kunne bidra vesentlig til å skape den opinion mot krig som kanskje i siste instans er fredens beste sanksjon.

I hvilken grad Kellogg-pakten faktisk vil komme til å utøve denne moralske virkning, er det ennå altfor tidlig å uttale sig om. —

Kellogg har forøvrig i sin utenriksministertid også på annen måte innlagt sig nogen fortjeneste av fredssaken. Han har fått avsluttet en rekke voldgiftstraktater, som i hvert fall betegner et visst fremskritt sammenlignet med de eldre amerikanske voldgiftstraktater. Og i hans utenriksministertid — han gikk av i 1929 — blev de avgjørende skritt tatt til Amerikas tilslutning til den faste internasjonale domstol i Haag. Forøvrig har amerikansk utenrikspolitikk i Kelloggs funksjonstid fulgt de tradisjonelle baner både i forholdet til det latinske Amerika, til Russland og til Nasjonenes Forbund.

Kelloggs vesentligste innsats er og blir Kellogg-pakten. Æren for denne pakt tilkommer selvsagt i stor utstrekning også andre, både de fredsagitorer som har skapt den opinion som traktaten kommer imøte, og de politikere som har medvirket ved siden av Kellogg, først og fremst den opprinnelige initiativtager til de diplomatiske forhandlinger, Briand. Men selve den måte hvorpå forhandlingene blev ført fra amerikansk side, er en diplomatisk bedrift av rang. At det lyktes å bryte gjennom det tette tornekratt av betenkeligheter frem til en avtale mellom praktisk talt alle stater i verden om å forby krig, er Kelloggs store fortjeneste. Denne bedrift har ved siden av hans utvilsomme juridiske kvalifikasjoner i år skaffet Kellogg en plass i den faste internasjonale domstol som efterfølger efter en annen betydelig amerikansk jurist og politiker, Charles E. Hughes. Den samme bedrift har fått det norske stortings Nobel-komite til i år for femte gang å gi fredsprisen til en amerikansk statsmann.

NORGES HANDELS OG SJØFARTSTIDENDE

*on 28.
fredag 28 nov. 1930*

Otto Sverdrups minde.

* Ottawa, 27. nov.

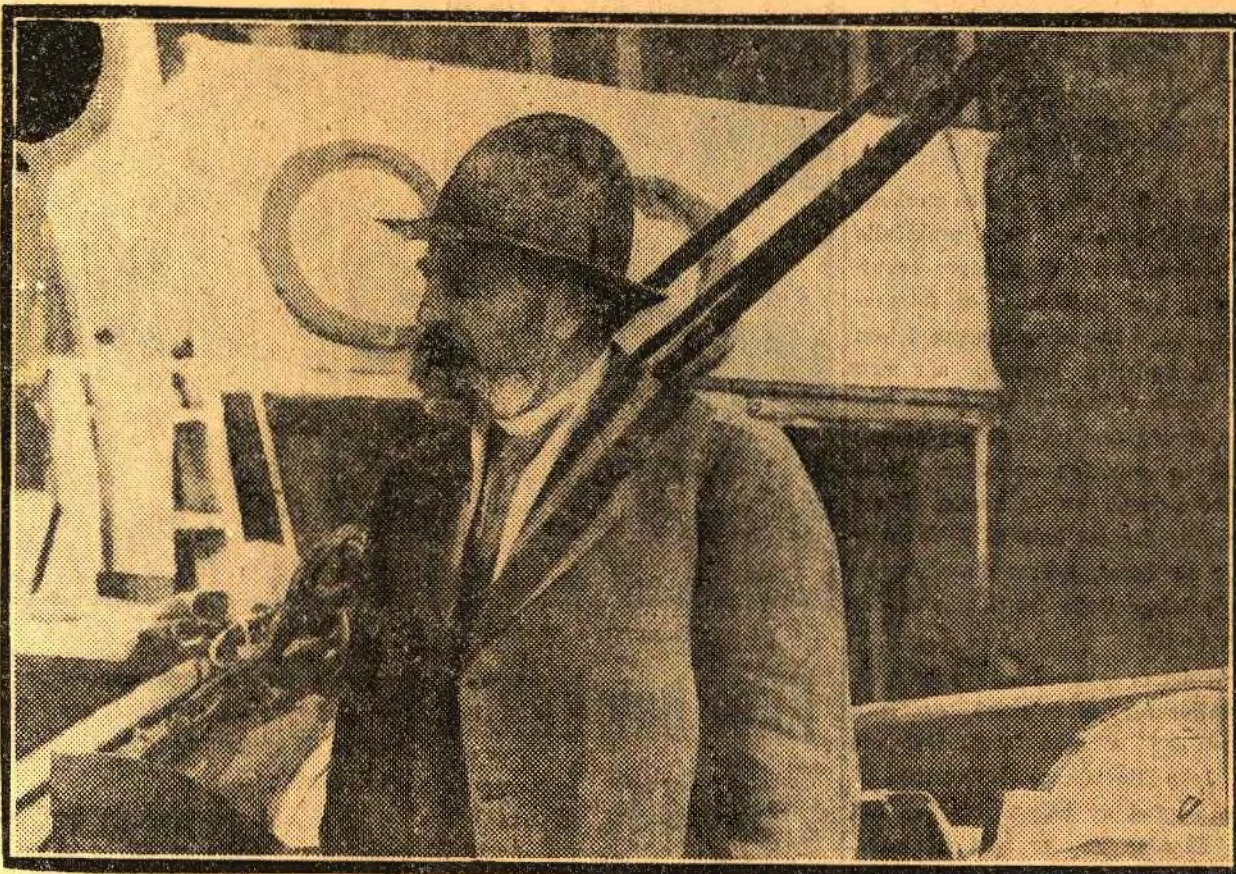
De kanadiske aviser bringer nekrologer over Otto Sverdrup og fremholder i disse den store betydning av hans innsats i polarforskningen. De minder ogsaa om, at den kanadiske regjering for et par uker siden bevilget ham et beløp paa omkring 70,000 doll. (ca. $\frac{1}{4}$ mill. kr.) som anerkjendelse av hans videnskabelige forskningsarbeide og samtidig som godtgjørelse for, at han overløt sine karter, dagbøker m. v. fra sin opdagelsesreise nord

for Amerika til den kanadiske regjering.

---

† OTTO SVERDRUP.

nok ikke begrep om den herskere av Bourgundersorter som finnes, og endnu mindre kan de ta standpunkt til de enkelte sorter. Selv Berg som later til å kunne sin katekismus sier, at man gjør best i å svare som den gamle dommer der blev spurt om hvilken vin han likte best bordelux eller bourgunder:

„Frue, det er en omstridt sak, hvis akter jeg finner det så interessant å studere, at jeg alltid utsetter kjennelsen.”

Som nevnt handler imidlertid boken ikke bare om „fløiel og silke på flasker”. Den inneholder en rikdom av morsomme historiske og kulturelle enkeltheter og er skrevet med et tiltalende lune og humor som gjør den

Det tynnes blandt den gamle garde av våre polarforskere. På fonsommeren segnet den største av dem, Fridtjof Nansen. Og nu følger hans trofaste venn og medarbeider Otto Sverdrup efter. Døden innhentet ham efter en seig kamp igår morges.

Et mildt og dådskraftig liv, robust, modig og eventyrlig som selve eposet om den norske sjømann, har funnet sin avslutning.

Otto Sverdrup var nordlendings av fødsel. Bare 17 år gammel drog han til sjøs og fór i mange år både i norsk og fremmed fart. Han deltok også ofte

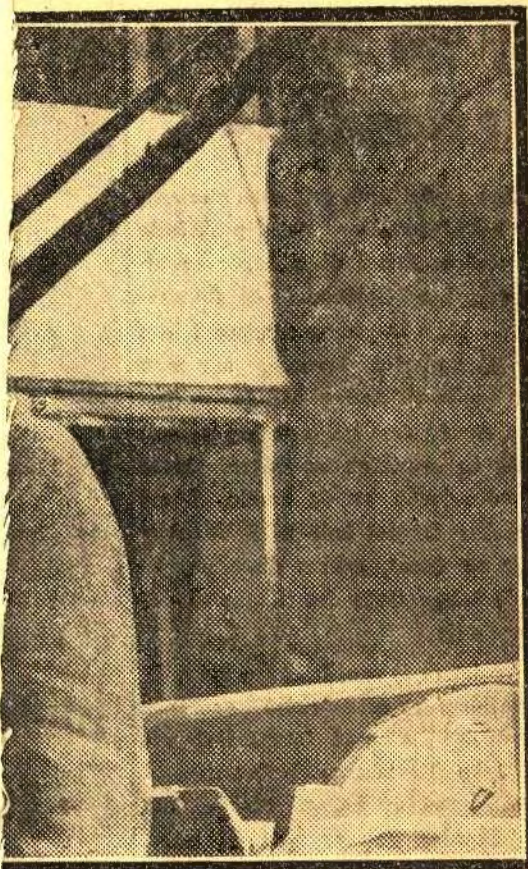
drifter. Både den første og den annen „Fram”-ferd er uløselig knyttet til Sverdrups navn. Med hans enestående kjennskap til polartraktene, hans dristighet og seige utholdenhet var han en ideell fører for en ekspedisjon til disse ukjente og ugjestmilde trakter. Han var derfor selvskreven som Nansens næstkommanderende og som sjef da Nansen gikk fra borde for sammen med Johansen å gå den berømmelige tur over isen.

Men Sverdrups hovedinnsats i den arktiske forsknings historie er vel hans egen ekspedisjon, den

„Fram”-ferd er uløselig knyttet til Sverdrups navn. Med hans enestående kjennskap til polartraktene, hans dristighet og seige utholdenhet var han en ideell fører for en ekspedisjon til disse ukjente og ugjestmilde trakter. Han var derfor selvskreven som Nansens næstkommanderende og som sjef da Nansen gikk fra borde for sammen med Johansen å gå den berømmelige tur over isen. Men Sverdrups hovedinnsats i den arktiske forsknings historie er vel hans egen ekspedisjon, den

RDRUP.

en gamle drifter. Både den første og den senere. På annen „Fram“-ferd er uløselig knyttet til Sverdrups navn. Med n. Og nu hans enestående kjennskap til og med- polartraktene, hans dristighet og up etter. seige utholdenhet var han en ideell fører for en ekspedisjon til disse ukjente og ugjestmilde trakter. Han var derfor selvskreven som Nansens næstkommanderende og som sjef da Nansen gikk fra borde for sammen med Johansen å gå den berømmelige tur over isen.

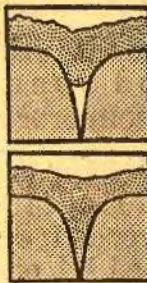
Men Sverdrups hovedinnsats i den arktiske forsknings historie er vel hans egen ekspedisjon, den såkalte annen „Fram“-ferd. Hans mål var den gang en omseiling av Grønland fra nordvest. Det lyktes ikke. Isforholdene var nemlig så usedvanlig ugunstige i Smith Sund at han måtte endre sin plan. Han satte da kursen mot syd og vilde gjennom Jones Sund trenge sig frem mellom Parryøene og Grants land, hvor der ikke hadde vært nogen på 50 år. Men også her satte de overmektige naturkrefter en stans for

Colgate gir rene -og ikke halvrene tenner

Hvordan Colgates tannpasta gir virkelig rene tenner.

Forstørret skjematisk bilde av en fordypning mellom tennene. Tannpasta med lifen evne til å trenge inn, kan ikke nå helt ned til bunnen av disse fordypninger, hvor bakterier samles og tannlidelser som regel begynner.

Det nederste bilde viser hvordan Colgate-skummet, takket være sin store evne til å trenge inn, renser selv de minste fordypninger, hvor ikke engang tannbørsten når hen. Colgates tannpasta beskytter tennene ved å holde dem rene.

Alm. tube kr. 0,70
Stor tube » 1,25

Om en tannpasta er effektiv beror på dens renssevne. En tannpasta skal ikke kurere, sier fagkunnskapen, men rense — og det grundig.

Med Colgates tannpasta blir tennene grundig rensset. Det bløte lettopløselige skum trenger uten vanskelighet ned mellom tennene og inn i alle skjulte ujevnheter og fordypninger i tannrekken og fjerner alle matrester. Colgate trenger inn hvor hverken tannbørsten eller noe annet tannrensemiddel kan nå. Nøi Dem ikke med en overfladisk rensning, men bruk Colgate. Den renser «i dybden» og beskytter tennenes sundhet og naturlige friske utseende.

KARL FERNAND & CO., OSLO

„Fram“s videre ferd. Det standset dog ikke Sverdrup. Da ekspedisjonen ikke kunne komme videre med skib, tok den resolutt slede og ski i bruk. Og ved hjelp av lange og slitsomme sledereiser, lyktes det Sverdrup og hans kamerater å utforske hele det store havområde mellom Jones Sund, Belcher Kanal i syd, Grants land og Ellensmere land i øst og Parryøiene i vest. Her opdagades nye deler av Ellensmere land og de store øiland, Axel Heibergs land, Amund Ringness land, Ellef Ringness land og Isachsens land.

Den hvite flekk på kartet mellom Smith Sund og Parryøiene var dermed utfylt. Det var et landområde på omkring 300.000 kvadrater, som hermed var opdaget — det største område nytt land, som nogen polarekspedisjon ved hjelp av sledereiser har kartlagt. Sverdrup tok landet i besiddelse i den morske konges navn.

Vemodig er det å tenke på at det er nettopp dette landområde som på grunn av forenemmelse fra norsk offisielt hold i disse

dager har fått ny aktualitet ved den morske regjerings anerkjennelse av Kanadas suverenitet over landet. Sverdrup oplevet så vidt å motta en anerkjennelse fra den regjering, som nu er herre over det land han opdaget og heiste Norges flagg over.

Utallige er de ekspedisjoner som Sverdrup har ført til polaregnene siden han i 1902 kom tilbake fra den fire-årige „Fram“-ferd. Det gjelder både ekspedisjoner av fangstmessig og videnskapeilig art og sist men ikke minst — når der var fare på ferde. Mangfoldige ganger har han som fører for undsetnings-ekspedisjoner satt sitt eget liv inn på å redde andre. Kap Tejeljuskin er vel nok å nevne som et enestående eksempel på hans koldblodige ro, dristighet og snarvådighet.

Otto Sverdrup var efterhånden blitt vår største autoritet i arktisk-praktiske spørsmål. Hans viden på dette område var stor og omfattende, hvilket tydelig kom frem i hans skildring av

helt realistisk skildrer en moder-

religiøst sprag ned i den mest

Godt arbeide er verd god lønn — således resonnerer Ford.

Derfor er Fords arbeidere også de dyktigste i verden og hver eneste Ford bil er resultatet av det mest omhyggelige og presise arbeide.

Når De skal kjøpe bil, bør De huske dette. Det samvittighetsfulle arbeide skaper sikkerhet for at hver eneste liten detalj er nettop som den skal være..... den nye Ford svikter ikke sin eier.

Autorisert Ford-forhandler:

Gjestvangs

Automobilforretning
Kongensgt. 8

13.

NILSEN & ROBSAHM

Innehaver O. E. Robsahm
Prinsensgt. 11

(L.F.)

den annen „Fram“-ferd. „Nytt land“, som han kalte det to bindis verk, er en usedvanlig rik og morsom bok — en av de beste i vår polarlitteratur, enkel og mandig skrevet.

Som menneske var Otto Sverdrup elskvuldig og lun og i bevidstheden av de egenskaper som vi helst ser og beundrer hos den norske sjemann: ærlig og real, modig og mandig — med eventyrlysten i blodet.

Et helstøpt og ekte norsk liv og livsverk er til ende. For norsk til ut i spissen av sitt praktfulle skjegg var Otto Sverdrup. Og typisk norsk hans innsats. Glans har han kastet over Norge.

Derfor sørger hele landet ved hans bære.

Statsbanene innbyr til plakatkonkurranse.

Statsbanene innbyr i disse dager til en konkurranse om 2 reklameplakater for Norge.

Det skal være en sommerplakat og en vinterplakat. Plakatene skal reklamere for Norge som turistland i sin almindelighet.

Det er opstilt to premier hver på 1000 kroner, en for den beste sommerplakat og en for den beste vinterplakat.

Juryen består av professor ved Statens Kunstakademi maleren Aksel Revold, formannen i Reklameforbundet reklamesjef Rolf Henriksen og jernbanedirektør Andreas Jynge.

80 år.

En innen jernbanekretse velkjent personlighet, fhv. overkonduktør O. Næss, villa Bjørkheim, Stabekk, fyller idag 80 år.

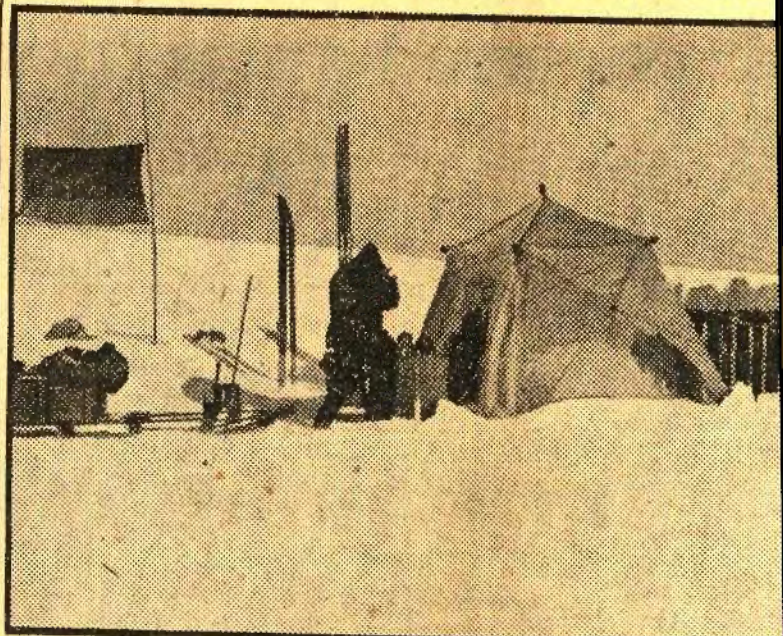
Da Andrée-billedene blev fremkaldt.

Man prøvet sig frem på de ueksponerte filmene.

Noe av det, som griper en sterkest, når man studerer den praktfulle Andrée-bok, som i disse dager er utkommet hos Gyldendal er fotografiene. Hele tragedien deroppe i isen blir så underlig levende, når man står ansikt til ansikt med de tre deroppe og ser dem gå omkring mellom teltet og gondolen og båten. Mens reproduksjonen av de gamle, fillete dagbøker får det hele til å bli uavvikelig og fjernt, rykker disse lys, levende fotografiene det tilbake til det levende liv.

At det er lyktes å bevare disse fotografier for etterseleksen er ikke minst den svenske fotografiexperte dr. John Hertzbergs fortjeneste. I siste kapittel av boken redegjør han for, hvordan han er gått til verks. Han var alt annet enn forhåpningsfull, da han gav sig i kast med opgaven. Det materiale, han fikk utlevert, bestod av 9 cylinderformede hylser av fortrinnet jernblikk, 7 cylinderformede hylser av kobber, 1 ueksponert filmrull innhyllet i sort og rødt tøy og en rullekassett med en ueksponert film, som satt fast inni. Rusten hadde tørret sterkt på jernblikkhylsene. En undersøkelse i mørkerummet viste, at de inneholdt ueksponert film. I kobberhylsene var der 7 filmruller hver beregnet på 48 bilder. Av disse var 4 ruller eksponert, 3 ueksponert. Samtlige filmruller var våte tvers igjennem like inn til treapelen og delvis så oppbløtt, at emulsjonslaget løst fra underlaget bare man rørte ved det med fingeren. Tidligere hadde jo altså vært froset. Heldigvis hadde ingeniør Köhler, da han tok vare på hylsene i Tromsø, tømt ut alt det vannet, som ikke var trukket inn i emulsjonslaget og det sorte omslagpapiret. Hvis han ikke hadde gjort det, hadde vannets ødeleggende innflytelse ganske sikkert løst op emulsjonslaget enn mer, når hylsene kom i varmere temperatur. Det første som blev gjort etterat filmen var nummerert og veid var å rulle den av spolen og tørke den, hvilket måtte gjøres med den største forsiktighet på grunn av emulsjonslagets oppløste tilstand og celluloidens skjøre beskaffenhet. De fil-

Er professor omkomm

Den tyske ekspedisjons leir på innlandsisen.

Eller har kulden ødelagt hans radio.

Danske Grønlandsforskere og dosent Hoel om situasjonen.

Den etterretning om Wegener-ekspedisjonens faretruende taushet, som „Tidens Tegn“ igår bragte, har vakt betydelig oppmerksomhet. Har der på Grønlands innlandsis i over 50 graders kulde funnet sted en

mene, som ikke var eksponert blev også tørket. De var betraktelig bedre preservert enn de eksponerte, da de lå i originalpakningen, men også de var gjennombløtt belt inn til treapelen. Deler av denne ueksponerte film blev benyttet til eksperimenter, før doktoren gav sig i kast med de 192 eksponerte bilder, og tilslutt lyktes det da også å finne en fremkalling som var tilfredsstillende og som ved en uhyre eindrig forsiktighet og omsorgsfull etterbehandling gav et meget tilfredsstillende resultat. Av de 192 eksponerte bilder viste 50 tydelige billedspor, og av disse 50 var 20 så klare, at de kunde reproduseres ved forsiktig behandling.

Den film, som var benyttet, var Eastman-Kodak film og garantien for varigheten utløp allerede i februar 1898.

tragedie som Andrée-ekspedisjonen på Kvitøya, eller er det ennå om at Wegener og hans ledere er i live?

Professor dr. Wegener ved universitetet i Graz er 48 år gammel. Han er professor i geofysikk, meteorologi og er en meget dyktig forsker. Han har betydelig og praktisk erfaring om Grønland, hvor han har opholdt sig flere ganger i lengere tid i forskjellige strøk, men mest på innlandsisen. Hans kamerater er dr. Georg Meier, gjeringsråd ved Deutsche See i Kiel, en fremragende meteorolog og hydrolog, dr. Loewe, ass. ved observatoriet i Berlin, og dr. Sorge, studieråd i Berlin. Ekspedisjonen bekostet tyske videnskabelige fonde.

Dr. Wegener begynte i 1901 de undersøkelser på Grønlands innlandsis som han i år har fortalt om i en underholdende bok: Med snø og slede i Grønland, fortalt av dr. Wegener om ekspedisjonen 1929 og de erfaringer som da ble høstet.

Hans utrustning var da som den best mulige, de nyeste instrumenter og erfaringer var lagret på grunn for undersøkelsene og ekspedisjonens trivsel. Men det sier selv at det er en sterk påkjenning å opholde sig i månedvis på Grønlands innlandsis i en høide av 1000 meter. Ekspedisjonen er delt i flere partier med forskjellige gaver. Dr. Georgi var på det østeste sted og omtrent mitt i

Da Andrée-billedene blev fremkaldt.

Man prøvet sig frem på de ueksponerte filmene.

Noe av det, som griper en sterkest, når man studerer den praktfulle Andrée-bok, som i disse dager er utkommet hos Gyldendal er fotografiene. Hele tragedien deroppe i isen blir så underlig levende, når man står ansikt til ansikt med de tre deroppe og ser dem gå omkring mellom teltet og gondolen og båten. Mens reproduksjonen av de gamle, fillete dagbøker får det hele til å bli uvirkelig og fjernt, rykker disse lys, levende fotografiene det tilbake til det levende liv.

At det er lyktes å bevare disse fotografier for etterleken er ikke minst den svenske fotografiekspert dr. John Hertzbergs fortjeneste. I siste kapittel av boken redegjør han for, hvordan han er gått til verks. Han var alt annet enn forhåpningfull, da han gav sig i kast med opgaven. Det materiale, han fikk utlevert, bestod av 9 cylinderformede hylser av fortrinnet jernblikk, 7 cylinderformede hylser av kobber, 1 ueksponert filmrull innhyllet i sort og rødt tøy og en rullekassett med en ueksponert film, som satt fast inni. Rusten hadde tørret sterkt på jernblikkhylsene. En undersøkelse i mørkerummet viste, at de inneholdt ueksponert film. I kobberhylsene var der 7 filmruller hver beregnet på 48 bilder.

Av disse var 4 ruller eksponert, 3 ueksponert. Samtlige filmruller var våte tvers igjennom like inn til trepolen og delvis så opbløtt, at emulsjonslaget løsnet fra underlaget bare man rørte ved det med fingeren. Tidligere hadde jo alle sammen vært frosset. Heldigvis hadde ingeniør Köhler, da han tok vare på hylsene i Tromsø, tømt ut alt det vannet, som ikke var trukket inn i emulsjonslaget og det sorte omslagspapiret. Hvis han ikke hadde gjort det, hadde vannets ødeleggende innflytelse ganske sikkert løst op emulsjonslaget enn mer, når hylsene kom i varmere temperatur. Det første som blev gjort etterat filmen var numerert og veid var å rulle den av spolen og tørke den, hvilket måtte gjøres med den største forsiktighet på grunn av emulsjonslagets oppløste tilstand og celluloidens skjøre beskaffenhet. De fil-

Er professor Wegener omkommet?

Den tyske ekspedisjons leir på innlandsisen.

Eller har kulden ødelagt hans radio.

Danske Grønlandsforskere og dosent Hoel om situasjonen.

Den etterretning om Wegener-ekspedisjonens faretruende taushet, som „Tidens Tegn“ igår bragte, har vakt betydelig oppmerksomhet. Har der på Grønlands innlandsis i over 50 graders kulde funnet sted en

menne, som ikke var eksponert blev også tørket. De var betraktelig bedre preservert enn de eksponerte, da de lå i originalpakningen, men også de var gjennombløtt helt inn til trepolen. Deler av denne ueksponerte film blev benyttet til eksperimenter, for doktoren gav sig i kast med de 192 eksponerte bilder, og tilslutt lyktes det da også å finne en fremkalling som var tilfredsstillende og som ved en uhyre sjeldrig forsiktighet og omsorgsfull etterbehandling gav et meget tilfredsstillende resultat. Av de 192 eksponerte bilder viste 50 tydelige bildespor, og av disse 50 var 20 så klare, at de kunde reproduseres ved forsiktig behandling.

Den film, som var benyttet, var Eastman-Kodak film og garantien for varigheten utløp allerede i februar 1898.

tragedie som Andrée-ekspedisjonens på Kvitoya, eller er det ennå håp om at Wegener og hans ledsagere er i live?

Professor dr. Wegener ved universitetet i Graz er 48 år gammel. Han er professor i geofysikk og meteorologi og er en meget anset forsker. Han har betydelig viden og praktisk erfaring om Grønland hvor han har opholdt sig flere ganger i lengere tid i forskjellige strøk, men mest på innlandsisen. Hans kamerater er dr. Georgi, regjeringsråd ved Deutsche Seewarte i Kiel, en fremragende meteorolog og hydrolog, dr. Loewe, assistent ved observatoriet i Berlin, spesialist på utforskningen av de høiere luftlag og dr. Sorge, studieråd i Berlin. Ekspedisjonen bekostes av tyske videnskapelige fonds.

Dr. Wegener begynte i 1929 de undersøkelser på Grønlands innlandsis som han i år har fortsatt. I en underholdende bok: Med motorbåt og slede i Grønland, forteller dr. Wegener om ekspedisjonen i 1929 og de erfaringer som da blev høstet.

Hans utrustning var da som nu, den best mulige, de nyeste instrumenter og erfaringer var lagt til grunn for undersøkelsene og ekspedisjonens trivsel. Men det sier sig selv at det er en sterk påkjenning å opholde sig i månedvis på Grønlands innlandsis i en høide av 3000 meter. Ekspedisjonen er delt op i flere partier med forskjellige opgaver. Dr. Georgi var på det høyeste sted og omtrent mitt i Grøn-

lands hjerte på 70 nordlige breddegrad. De øvrige forskere var fordelt på andre stasjoner nærmere kysten og i tildels betydelig avstand fra denne. De korresponderte innbyrdes ved hjelp av radio. Det var for å bringe proviant og sannsynligvis også en smule avveksling i Georgis tilvarelse på det koldeste sted på jorden, at dr. Wegener og Loewe sammen med 13 eskimoer drog avsted for et par måneder siden. Underveis inntrådte temperaturomslag og ni av eskimoerne nektet å dra videre i den uhyre kulde.

For Georgi er det neppe større fare. Han har enestående gode nerver og har som nevnt bodd månedvis i sin snehytte uten å tape hodet. I et brev, som han skrev for et par måneder siden, skildret han muntert sitt eiendommelige liv i ensomhet og kulde. Han nevner da at han håper å slå alle tidligere rekorder for ophold i kulde og han gjør regning på å oppleve og overleve ikke bare 50 grader men 70. Samtlige deltagere i ekspedisjonen var forberedt nettop på kulden.

Dr. Loewe.

De danske grønlandskjennere Lauge Kock, Daugaard Jensen og Freuchen uttaler sig meget rosende om Wegener og hans ekspedisjon. De nærer foreløbig ikke alvorlig engstelse for ekspedisjonens skjebne. De tror at kulden muligens har hindret radioutsendelsen eller noget annet kan ha inntruffet som ikke behøver å bety folkene uheldig. I samme retning uttaler

Professor Wegener.

docent Hoel sig på Tidens Tegns forespørsel:

— Forholdene i Grønland på denne årstid og ennå mere i februar og mars, som er den koldeste tid, er vanskelige selv for godt utrustede ekspedisjoner og kjente grønlandsforskere som Wegener, sier docenten. Men det behøver jo ikke å bety at livet står på spill fordi om man ikke har hørt deres radio i de siste måneder. Det kan jo hende at frost og rim har ødelagt avsenderen eller annet uheld har forekommet.

— Har mennesker kunnet opholde sig i lavere temperatur enn 50 grader?

— I Sibiria er målt over 70 grader. Men der bodde jo folkene i huse. På sin ferd til Sydpolen målte Amundsen over 60 grader og han lå i telt. Jeg går ut fra at Georgi har nogenlunde hus og at Wegener og Loewe har soveposer og en bra utrustning. I februar vil antagelig kunne måles en temperatur på Grønlands innlandsis som når ned til den i Sibiria.

DØDSFALL.

Ole Brandvold på Tokse i Nord-Fron, Gudbrandsdal, er tirsdag morgen avgått ved døden i en alder av 66 år.

Med Ole Brandvold er en av Gudbrandsdalens mest betydelige menn gått bort. Han var en arbeidets mann, en foregangsman i sin bygd, men først og fremst den høviske og kultiverte del. Beskjeden i personlige krav, fordomefri og rakrygget var han som skapt til å bli den selvsagte hjelper for sin grend og sin bygd, en som både høi og lav kunde se op til og som derfor også i rik mon kunde fremme det som skulde fremmes. Hans arbeidskraft var stor, og han sparte sig ikke. Det er da også ytterst få menn i Gudbrandsdalen som har gjort sin bygd så megen uegennyttig og god tjeneste som Ole Brandvold.

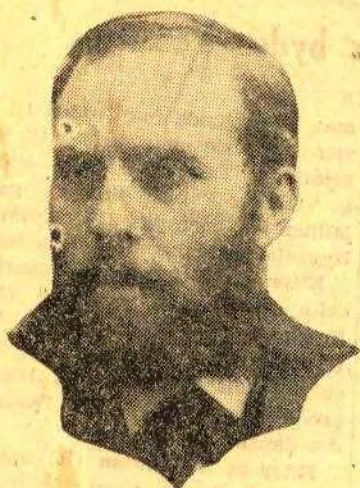

nr 19,697. Fredag 27. nov. 1930.

NATIONALTIDENDE

Kaptajn Otto Sverdrup død.

Mindeord af Dr. Knud Rasmussen.

Kaptajn Otto Sverdrup.

Den, der ved Fridtjof Nansens Bidsættelse i Maj saa Otto Sverdrup to Timer igennem staa Æresvagt uden at trættes, uden at fortrække en Mine i sit strenge Ansigt, kunde ikke ane, at han allerede den Gang var en dødsmerket Mand. Men hans Venner var ikke uvidende om, at det kun var ved Anspændelse af al sin Villieskraft, at han kunde være med til at vise sin gamle Chef den sidste Ære. Faa Dage efter maatte han lægge sig. Og nu er han alt-saa død.

Med Otto Sverdrup forsvinder en af de ejendommeligste og stærkeste Skikkelser i vore Tiders Polarforskning. Han var en Mand, der paa den allersmukkeste Maade gjorde sig gældende imellem Norges andre store Polarforskere, og selv om han ikke havde en Nansens Genialitet eller en Amundsens Fantasi, saa vil det Arbejde, han kom til at udrette, værdigt sætte ham i Linie med dem.

Sin første Indsats gjorde han som Deltager i Fridtjof Nansens Færd paa Ski tværs over Grønland. Otto Sverdrup var Sømanden paa denne Tur, og Nansen har aldrig været bange for at gøre opmærksom paa den Betydning, han paa forskellig Maade skulde faa for Rejsens heldige Udfald. Det havde oprindelig været Nansens Mening, at Skibet, der førte dem op til Grønland, skulde landsætte dem ved Kysten umiddelbart ved det Sted, hvorfra Færden ind over Indlandsisen skulde paabegyndes. Man traf imidlertid paa saa umaadelige Ismasser, at „Jason“ ikke kunde komme igennem til Land, og da Nansen saa besluttede sig til at gaa ind i Isen med Robaad for Uger igennem at slide sig ind til Land, turde han vove dette, idet han vidste, at han kunde stole paa Sverdrups Erfaring, hans Kræfter og hans urokkelige Ære.

Og siden, da den lange Rejse over Indlandsisen var tilbagelagt, og man fra Bunden af Ameralik-Fjorden skulde sætte sig i Forbindelse med Mennesker, da var det atter Sverdrup, der blev Nansens højre Haand og blev ham behjælpelig med at bygge hin eventyrlige Baad af Ski, Polarpil, Renshorn og Teltdug, som satte dem i Stand til at ro den 20 Mil lange Vej ud af Fjorden over til Kolonien Godthaab.

Nogle Aar senere, i 1893—96, var Sverdrup den selvskrevne Skipper om Bord paa „Fram“.

og indesluttet Mand overfor Offentlighed; derfor forstod han ikke den Kunst at skabe den store Opmærksomhed om sine Bedrifter. Af samme Grund er han heller aldrig udenfor Fagfællers Kreds blevet vurderet efter Fortjeneste, og dog er Sandheden den, at han i samme Grad som Nansen og Amundsen har været med til at bygge Norges Ry op som en af de ypperste polarforskende Nationer.

Norge har atter mistet en af sine store Mænd, en gammel Viking, der var med til at gøre vor Jord større.

Knud Rasmussen.

ikke ane, at han allerede den Gang var en dødsmerket Mand. Men hans Venner var ikke uvidende om, at det kun var ved Anspændelse af al sin Villieskraft, at han kunde være med til at vise sin gamle Chef den sidste Ære. Faa Dage efter maatte han lægge sig. Og nu er han alt-saa død.

Med Otto Sverdrup forsvinder en af de ejendommeligste og stærkeste Skikkelser i vore Tiders Polarforskning. Han var en Mand, der paa den allersmukkeste Maade gjorde sig gældende imellem Norges andre store Polarforskere, og selv om han ikke havde en Nansens Genialitet eller en Amundsens Fantasi, saa vil det Arbejde, han kom til at udrette, værdigt sætte ham i Linie med dem.

Sin første Indsats gjorde han som Deltager i Fridtjof Nansens Færd paa Ski tværs over Grønland. Otto Sverdrup var Sømanden paa denne Tur, og Nansen har aldrig været bange for at gøre opmærksom paa den Betydning, han paa forskellig Maade skulde faa for Rejsens heldige Udfald. Det havde oprindelig været Nansens Mening, at Skibet, der førte dem op til Grønland, skulde landsætte dem ved Kysten umiddelbart ved det Sted, hvorfra Færden ind over Indlandsisen skulde paabegyndes. Man traf imidlertid paa saa umaadelige Ismasser, at „Jason“ ikke kunde komme igennem til Land, og da Nansen saa besluttede sig til at gaa ind i Isen med Robaad for Uger igennem at slide sig ind til Land, turde han vove dette, idet han vidste, at han kunde stole paa Sverdrups Erfaring, hans Kræfter og hans urokkelige Ære.

Og siden, da den lange Rejse over Indlandsisen var tilbagelagt, og man fra Bunden af Ameralik-Fjorden skulde sætte sig i Forbindelse med Mennesker, da var det atter Sverdrup, der blev Nansens højre Haand og blev ham behjælpelig med at bygge hin eventyrlige Baad af Ski, Polarpil, Renshorn og Teltdug, som satte dem i Stand til at ro den 20 Mil lange Vej ud af Fjorden over til Kolonien Godthaab.

Nogle Aar senere, i 1893—96, var Sverdrup den selvskrevne Skipper om Bord paa „Fram“ under dens berømte Færd mod Nordpolen. Det vil være nødvendigt at minde om, at det var Sverdrups dristige og sikre Is-Navigation, der førte hele Skibsekspeditionen vel igennem og sejlede Mandskab og videnskabelige Resultater tilbage til Norge, efter at Nansen og Johansen havde forladt „Fram“ paa Slæderejsen mod Polen.

Efter at Sverdrup under saa usædvanlige Former havde prøvet sine Kræfter, var det intet Under, at han nu fik Lyst til selv at drage ud paa sin egen Ekspedition, og allerede i 1897 var han atter paa en ny Ekspedition. Gennem *Jones Sound* arbejdede han sig gennem Canadas arktiske Arkipelag og foretog under fire Overvintringer et stort Antal lange og i usædvanlig Grad vellede Slædeekspeditioner. Og Resultaterne af denne anden „Fram“-Ekspedition var Landopdagelser og Kortlægninger af et Omfang, der langt overgik, hvad der var udrettet paa nogen tidligere Skibsekspedition. Det er da ogsaa i taknemmelig Erkendelse af alt det nye Land, som Sverdrup har føjet til det nuværende Canada, at dette Lands Regering, desværre altfor sent, gav ham den Hædersgave paa 100,000 Kroner, som først naaede ham nogle faa Dage før hans Død.

Otto Sverdrup var altid en tavs

Otto Sverdrup.

Av
Carsten Borchgrevink

I Otto Sverdrup har vi mistet et godt stykke Norge. Uten forkleinelse for Nansen kan man vel si at det var forholdsvis lett å være ham når han hadde Sverdrup ved sin side. Helt til siste øieblikk forblev han den tause gedigne hovedsmann han var ved fisket nordpå. Med det forbillende som han og Nansen har satt, bør det alltid finnes norsk ungdom som vil føle det som en æressak å følge i deres fotspor. Nettop nu, når andre land viser så stor aggressivitet innenfor polarcirklene trenger vi mer enn nogensinne menn av Sverdrups støpning. Ingen innså som Sverdrup de store kommercielle verdier i Ishavet. Derfor lå også ønsket om å få en skikkelig isbryter ham så sterkt på hjertet.

Samtiden forstod vel ikke fullt ut hvad våre folk leverte av arbeid i den tiden. Men da Sverdrup fulgte Nansen over Grønland begynte så å si den moderne polarforskning. De ekspedisjoner som senere har benyttet sig av deres erfaring, de har som regel klart sig bra.

Carsten Borchgrevink.

nr 277.

'Fogeland' nr 271.

søndag 26 nov. 1930.

Otto Sverdrup død.

Oslo: Polarforskeren, kaptein Otto Sverdrup, er kl. 6,10 i morges avgått ved døden i sitt hjem i Sandvika, 76 år gammel.

Det tynnes i storskogen. Med Otto Sverdrup er en norsk kjempe gått bort. Han raket op i høide med en Nansen og en Roald Amundsen. Hans navn gikk nylig gjennom verdenspressen i forbindelse med Kanadas overtagelse av de veldige øyland Sverdrup i sin tid opdaget og tok i besiddelse for Norge. Det var sikkert hans store sorg at Norge ikke gjorde noe for å hevde sin rett til disse områder.

Otto Sverdrup var født i Bindalen i Nordland i 1854. I ung alder gikk han tilsjøs og blev styrmann og siden kaptein og deltok også som høvedsmann på fisket i Nordland. Han blev med på Nansens ferd over Grønland i 1888 og viste da urokkelig mot, sinnsro og seig utholdenhet.

Så blev han fører av Framferden over polarhavet i 1893. Efter at Nansen og Johansen hadde forlatt «Fram» 14. mars 1895, ledet Sverdrup ekspedisjonen de følgende halvt annet år og førte skuten til 85 grader 57 min. Så langt nord har ingen skute nådd hverken før eller siden. Uten uhell førte han «Fram» ut av isen sydover langs Svalbard og kom inn til Skjervøy 20. aug. 1896, 8 dager efter at Nansen og Johansen var kommet til Vardø.

To år efter startet Sverdrup sin egen ekspedisjon, den annen «Fram»-ferd. Han vilde seile nord om Grønland, men det gikk ikke. Så satte han kursen mot syd og vilde gjennom Jones sund trenge inn mellem Parryøyene og Grants land. Også her blev han stanset, men på lange sledereiser mot nord og vest utforsket han store landstrømråder og opdaget store nye

partier av Grants land og Ellesmere land. Lenger vest opdaget han en rekke større og mindre øyer. De største øyene fikk navnene Axel Heiberg land, Amund Ringnes land, Ellef Ringnes land og Isachsen land. Også det naturvidenskapelige utbytte, særlig det geologiske, var meget rikt. Ekspedisjonen varte 4 år, og et område så stort som hele det sydlige Norge blev utforsket. Med undtagelse av den østerrikske ekspedisjon som opdaget Franz Josefs land, har ingen arktisk ekspedisjon opdaget så meget nytt land.

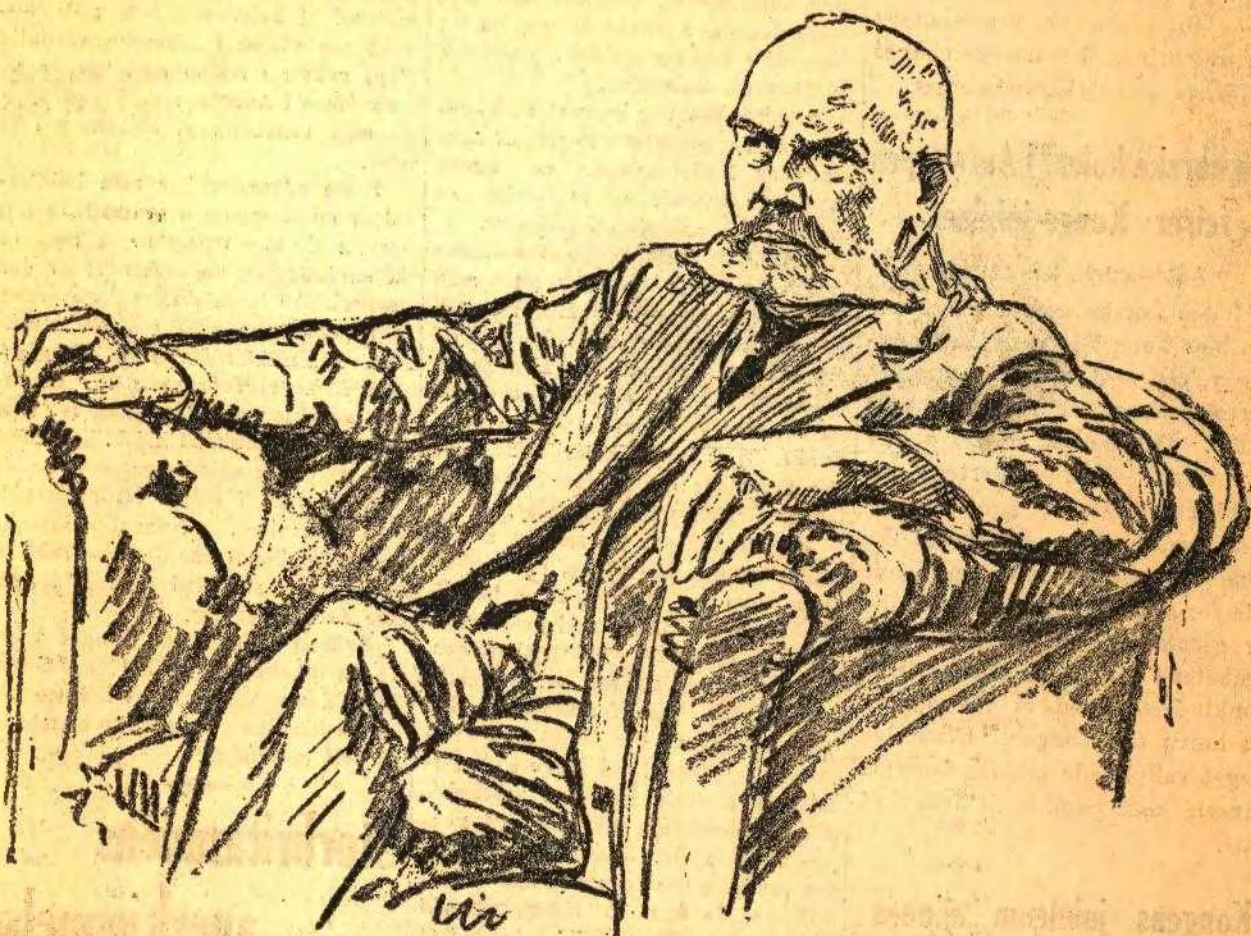
I alle år senere har Sverdrup stått arktisk forskning nær. Han ledet fangstferder og i 1914 to russiske undsetningsekspedisjoner for å finne tre russiske ekspedisjoner. I 1920 var han atter leder av en russisk undsetningsekspedisjon. Isbryteren «Solovei» var drevet inn i isen i Karahavet. Sverdrup ombord på «Sveatagor» en engelsk isbryter fant isbryteren og skaffet den mat og kull. Året efter førte han en stor handels ekspedisjon til Jennesei med isbryteren «Lenin» og fem engelske skib.

Sverdrup gjorde sig til talsmann for at Norge skulde kjøpe «Sveatagor». Vi hadde bruk for en isbryter. Men styresmaktene i Norge gav ham ikke støtte. «Sveatagor» blev «Krassin» og det blev russerne som overtok isbryterarbeidet i Nordishavet, til skade for våre store interesser der.

Kaptein Otto Sverdrup.

Kaptein Otto Sverdrup er kl. 6 idagmorgens avgått ved døden i sitt hjem i Sandviken, 75 år gammel.

Otto Neumann Sverdrup var født i Bindalen på Helgeland 31. oktober 1855. Allerede fra sine tidligste guttedager var han vant til uteliv i skog og fjell og lærte tidlig å greie sig selv. Da han var 17 år gammel gikk han tilsjøs og var i flere år i norsk og utenriks fart. Han fikk tidlig egen skute å føre og deltok i denne tid også ofte i fisket og bankfisket utenfor Nordland. Her var han alltid førstemann påferde, særlig når det i forrykende vær gjaldt å se faren i øinene, men han klarte enhver vanskelig situasjon.

Første gang han prøvde sig i arktisk forskning var som deltager i Nansens ekspedisjon tvers over Grønlands innlandsis og han gjorde her ved enhver anledning fyldest for sig. Slik at da Nansen i 1893 drog ut på sin store pol-ekspedisjon var Sverdrup selvskreven som fører av «Fram». Nansen forlot fartøiet på 84 gr. n. br. for med hundesleder å trenge nordover mot polen. Sverdrup brente etter å bli med ham, men begge kunde ikke forlate fartøiet. Han måtte styre sin lyst og overtok nu kommandoen over resten av ekspedisjonen med den hovedoppgave å føre «Fram» frelst ut av isen og hjem. Men det løfte tok han av Nansen før de skiltes at om Nansen kom hjem først, så skulde han ikke starte på nogen ny polekspedisjon før Sverdrup kom og kunne bli med. Under Sverdrups førerskap nådde «Fram» 85 gr. 55,5 min. nordlig bredde — lenger nord enn noget annet fartoi både før og etter har nådd — og uten uhell av nogen art fikk han skuten hjem til Norge noen få dager etter Nansens

omseile Grønland fra vest. Men isforholdene var ugunstige og planene måtte endres. Han forsøkte så å trenge frem til Jones sund for å komme gjennom mellom Parry-øene og Grants Land. Men også her stengte isen. Isteden utsendte man en rekke slede- og skiekspedisjoner som utforsket store hav- og landområder i løpet av fire år. «Den annen Framferd» opdaget mere nytt land enn nogen annen arktisk ekspedisjon og Sir Clemens Markham sier at denne Sverdrups ekspedisjon bidrog mere til utvidelsen av vårt kjennskap til Arktis enn nogen annen ekspedisjon siden rednings-ekspedisjonene etter Franklin.

I 1910 og 1911 ledet han fangstferder til Alaska og Grønland og senere har han ved to leiligheter været engagert av den russiske regjering som leder av undsetningsekspedisjoner etter forulykkede polarferder. I 1921 førte han for sovjetregjeringen en handelsekspedisjon under britisk flag til Jenisei og Obj. Under sine ferder erhvervet han et kjennskap som ingen annen til drivisen og det er vel fortjent når han er blitt betegnet som «the king of Arctic Navigators».

Sitt reise- og opdagertiliv har han skildret i meget verdifulle verker. Hans beretning om «Den annen Framferd», «Nytt Land. Fire år i arktiske egne» utkom i to bind i 1903. Den inneholder

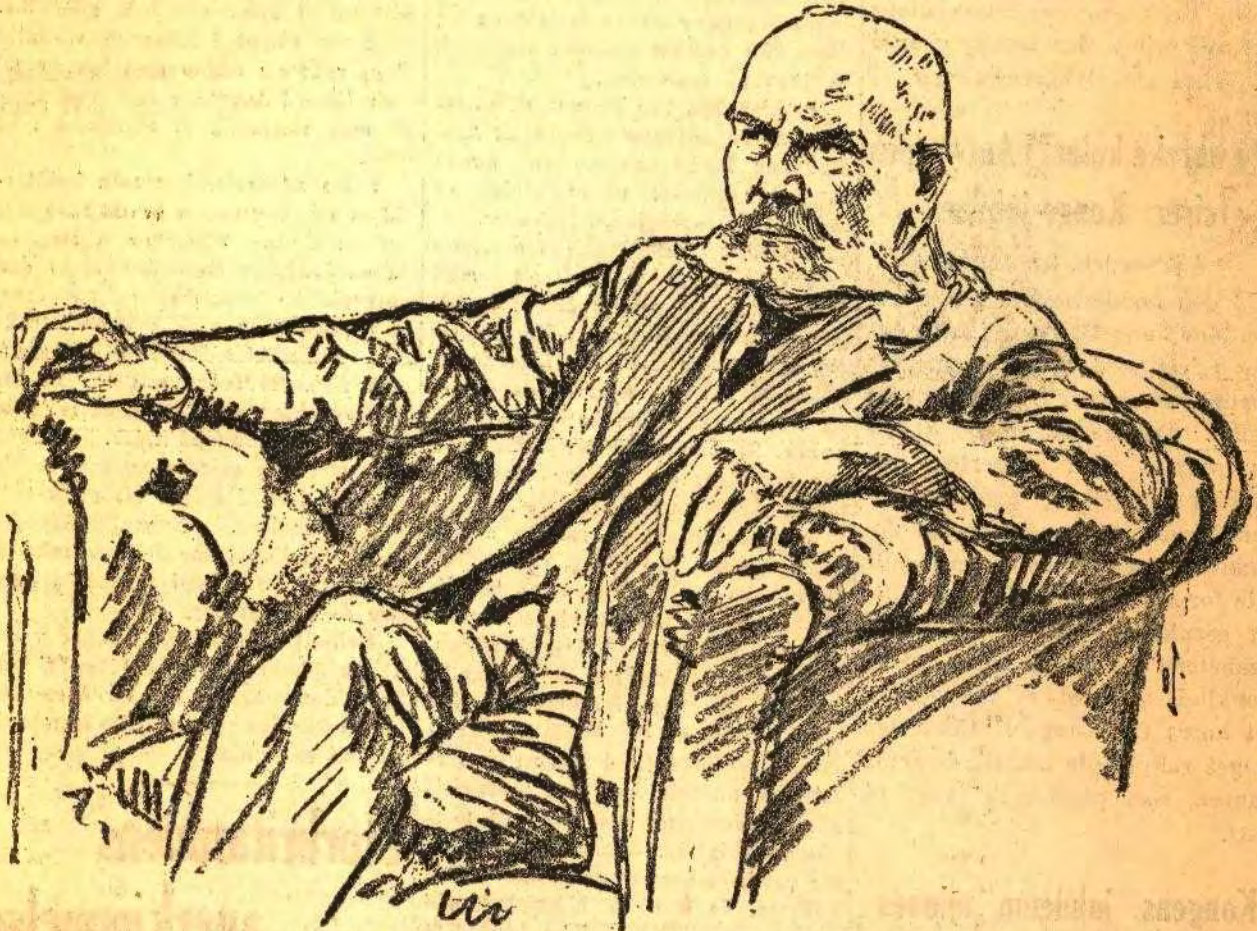
fremforalt en rigdom av praktiske erfaringer med hensyn til utrustning og proviantering for sledeturer og er blitt klassisk litteratur for polarforskere. For et par år siden utgav han en bok under titelen «Under russisk flagg» — en bok som med stillferdige ord beretter om mange av hans merkelige opplevelser i polartraktene.

Her hjemme blev Sverdrup naturlig nok stillet i skyggen av Nansen, men i utenlandsk polarlitteratur stilles han ved siden av Nansen som skaperen av den norske skole innen polarreisenes teknikk. Den som bygger på skiløperferdighet, og som kanskje feiret sin smukkeste triumf ved Roald Amundsens erobring av Sydpolen.

I de senere år har han med stor iver arbeidet for polarskuten «Fram»s redning fra ødeleggelse, et arbeide som nettop i disse dager er tatt op for full kraft. Man er nu nådd så langt i dette arbeide at «Fram» kan ansees som sikret for efterslekten. Hans energiske virke i isbryter-saken vil også være det store publikum kjent fra de siste år.

Det er et virksomt liv Otto Sverdrup levet, et liv i arbeide og dåd. Men slik måtte han ha det. Hans tettbyggede, kraftige skikkelse med det faste, rolige ansiktsuttrykk tydet på koncentrert viljestyrke og virkelyst, egenskaper han også var i besiddelse av i særlig sterk grad. Han var ingen mann av mange ord, men en handlingens og arbeidets mann. Stille og fæmælt gjorde han all sin gjerning, trygg og rolig i all sin ferd. Han vilde nødig uttale sig men måtte ha sin rett.

Kaptein Otto Sverdrup er kl. 6 idagmorges avgått ved døden i sitt hjem i Sandviken, 75 år gammel.

Otto Neumann Sverdrup var født i Bindalen på Helgeland 31. oktober 1855. Allerede fra sine tidligste guttedager var han vant til uteliv i skog og fjell og lærte tidlig å greie seg selv. Da han var 17 år gammel gikk han tilsjøs og var i flere år i norsk og utenriks fart. Han fikk tidlig egen skute å føre og deltok i denne tid også ofte i fisket og bankfisket utenfor Nordland. Her var han alltid førstemann påferde, særlig når det i forrykende vær gjaldt å se faren i øinene, men han klarte enhver vanskelig situasjon.

Første gang han prøvde seg i arktisk forskning var som deltager i Nansens ekspedisjon tvers over Grønlands innlandsis og han gjorde her ved enhver anledning fyldest for seg. Slik at da Nansen i 1893 drog ut på sin store pol-ekspedisjon var Sverdrup selvskreven som fører av «Fram». Nansen forlot fartøiet på 84 gr. n. br. for med hundesleder å trenge nordover mot polen. Sverdrup brente etter å bli med ham, men begge kunde ikke forlate fartøiet. Han måtte styre sin lyst og overtok nu kommandoen over resten av ekspedisjonen med den hovedoppgave å føre «Fram» frelst ut av isen og hjem. Men det løfte tok han av Nansen før de skiltes at om Nansen kom hjem først, så skulde han ikke starte på nogen ny polekspedisjon før Sverdrup kom og kunde bli med. Under Sverdrups førerskap nådde «Fram» 85 gr. 55,5 min. nordlig bredde — lenger nord enn noget annet fartøi både før og etter har nådd — og uten uhell av nogen art fikk han skuten hjem til Norge nogen få dager efter Nansens og Johansens hjemkomst.

I 1898 drog Sverdrup ut på nytt, denne gang med en egen ekspedisjon, den som er kalt «Den annen Framferd». Planen var å

omseile Grønland fra vest. Men isforholdene var ugunstige og planene måtte endres. Han forsøkte så å trenge frem til Jones sund for å komme gjennom mellom Parry-øene og Grants Land. Men også her stengte isen. Isteden utsendte man en rekke slede- og skiekspedisjoner som utforsket store hav- og landområder i løpet av fire år. «Den annen Framferd» opdaget mere nytt land enn nogen annen arktisk ekspedisjon og Sir Clemens Markham sier at denne Sverdrups ekspedisjon bidro mere til utvidelsen av vårt kjennskap til Arktis enn nogen annen ekspedisjon siden rednings-ekspedisjonene etter Franklin.

I 1910 og 1911 ledet han fangstferder til Alaska og Grønland og senere har han ved to leiligheter været engagert av den russiske regjering som leder av undsetningsekspedisjoner efter forulykkede polarferder. I 1921 førte han for sovjetregjeringen en handelsekspedisjon under britisk flag til Jenisei og Ohj. Under sine ferder erhvervet han et kjennskap som ingen annen til drivisen og det er vel fortjent når han er blitt betegnet som «the king of Arctic Navigators».

Sitt reise- og opdageliv har han skildret i meget verdifulle verker. Hans beretning om «Den annen Framferd», «Nytt Land. Fire år i arktiske egne» utkom i to bind i 1903. Den inneholder

fremforalt en rigdom av praktiske erfaringer med hensyn til utrustning og proviantering for sledeturer og er blitt klassisk litteratur for polarforskere. For et par år siden utgav han en bok under titelen «Under russisk flagg» — en bok som med stillferdige ord beretter om mange av hans merkelige opplevelser i polartraktene.

Her hjemme blev Sverdrup naturlig nok stillet i skyggen av Nansen, men i utenlandsk polarlitteratur stilles han ved siden av Nansen som skaperen av den norske skole innen polarreisenes teknikk. Den som bygger på skiløperferdighet, og som kanskje feiret sin smukkeste triumf ved Roald Amundsens erobring av Sydpolen.

I de senere år har han med stor iver arbeidet for polarskuten «Fram»s redning fra ødeleggelse, et arbeide som nettop i disse dager er tatt op for full kraft. Man er nu nådd så langt i dette arbeide at «Fram» kan ansees som sikret for efterslekten. Hans energiske virke i isbryter-saken vil også være det store publikum kjent fra de siste år.

Det er et virksomt liv Otto Sverdrup levet, et liv i arbeide og dåd. Men slik måtte han ha det. Hans tettbyggede, kraftige skikkelse med det faste, rolige ansiktsuttrykk tydet på koncentrert viljestyrke og virkelyst, egenskaper han også var i besiddelse av i særlig sterk grad. Han var ingen mann av mange ord, men en handlingens og arbeidets mann. Stille og fåmælt gjorde han all sin gjerning, trygg og rolig i all sin ferd. Han vilde nødig uttale sig, men måtte han gjøre det, fikk man hans mening kraftig og usmykket.

Han var en levendegjærelse av de beste egenskaper hos vårt folk

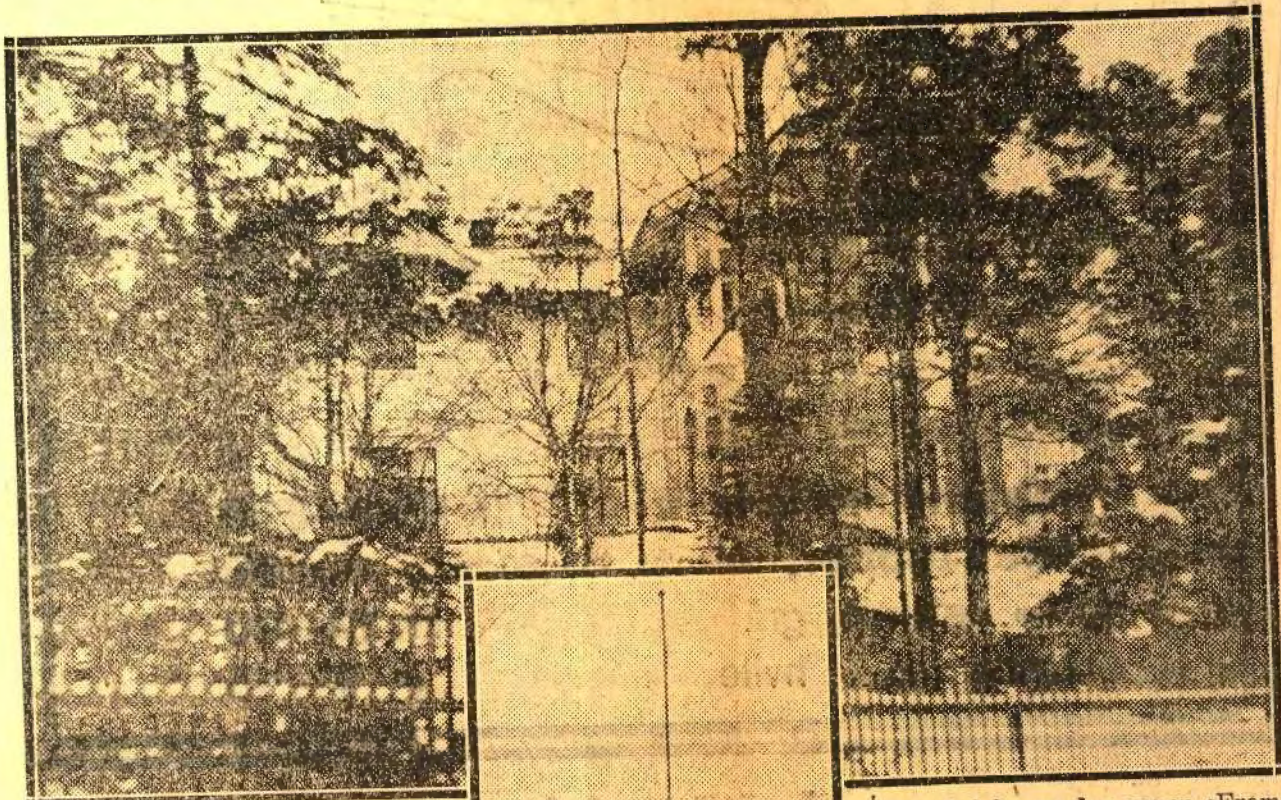
(Forts. 6. side.)

Otto Sverdrup har skrevet sitt navn blandt vår jords betydeligste geografiske forskere.

En handlingens mann.

Kjente nordmenn uttaler sig om Sverdrups liv og virke.

Midt opi jubileumsfestlighetene, på selve Dronningens fødselsdag når et sørgebudskap oss: En av vårt lands beste sønner er vandret bort, en av de mest trofaste, en stillferdig sjel med et uendelig rikt livsvirke bak sig — Otto Sverdrup — symbolet på utholdenheten, seigheten, viljestyrken. Mannen som skapte et større Norge gjennom sin idelige forskertrang, mannen som ikke trakk de vante og velkjente veier. Rak av skikkelse og av ånd. Ingen kjøpslån for å opna noget, like rett på saken gikk han. En mann var han i all sin ferd!

«Aftenposten» har henvendt sig til en rekke kjente menn for å høre deres mening om Otto Sverdrup og hans gjerning.

Dosent Adolf Hoel:

Otto Sverdrup var en av alle tiders største polarforskere. Han var Nansens høire hånd på hans banebrytende ekspedisjoner. Senere utviklet han Nansens reismetoder til enda større fullkommenhet. Det er ikke for meget sagt at Sverdrups egen ekspedisjon, den annen «Fram»-ferd, har stått som et forbillede for alle senere polarekspedisjoner hvad utrustning og reiseteknikk angår. Sverdrup skrev ikke meget, men hans bøker om sine ferder er klas-

Sverdrups hjem i Sandviken, hvor flagget idag vajer på halv stang.

93—96 og leder av ekspedisjonen det siste år efterat Nansen og Johansen hadde forlatt skibet. Leder av den annen «Fram»-ferd som utførte et overveldende resultat-rikt arbeide. Dertil Russlands hjelper ved forskjellige leiligheter.

hans ledelse av den annen «Fram»-ferd, hvorunder der blev opdaget, kartlagt og undersøkt mere land enn på nogen tidligere polarekspedisjon. Hans kjennskap til Nordpolarhavet og hans dyktighet som sjømann er kommet polarforskningen til gode.

Som menneske står Otto Sverdrup som legemliggjørelsen av det trauste, lune, tilforladelige i den norske folkekarakter — trekk som kanskje særlig finnes i Trøndelagen, hvor Sverdrup var fra. Disse karaktertrekk kom til sin rett utallige ganger under hans ferder i polaregnene. Hans humor og lune måte å være på kommer også frem i hans bok om den annen «Fram»-ferd.

Otto Sverdrup har skrevet sitt navn blandt vår jords betydeligste geografiske forskere.

Forlagsbokhandler W. Nygård:

— Otto Sverdrup var som forfatter som han var som menneske: den rolige, lune, joviale mann, som så på sine egne bedrifter med en merkelig nøkternhet og beskjenhet. Hans bøker eier vederheftighetens preg, de virket sterkt på publikum, uten artistisk eller litterær anstrengelse.

Carsten Borchgrevink:

— Der brast «Fram»s isfortøining! — Vi har mistet vårt isanker innen den nordlige polar-cirkel!

Et stykke Norge er sunket i havet med denne likefremme, tause og gedigne sjømann. —

Med de tradisjoner som Nansen og Sverdrup har skapt vil dog alltid kunne finnes norsk ungdom med mot og handlekraft til å fortsette hvor disse to måtte sette skiene tilside.

Otto Sverdrup død.

(Fortsatt fra 1. side).

og derfor var han også i høi grad populær. Med takk minnes nasjonen ham for hvad han har gjort for norsk polarforskning og derigjennem for hvad han har utrettet til fedrelandets gavn og heder.

Dr. Johan Braastad.

Bethaniens nye klinikk innviet i formiddag. En vakker og stemningsfull høitidelighet.

Søsterhjemmet Bethaniens nye klinikk blev innviet ved en enkel og stemningsfull høitidelighet i formiddag, i overværelse av en rekke innbudne. Blandt de fremmøtte såes bl. a. medisinaldirektor Wefring, stadsfysikus, rådmann Jacobsen, overjordmor ved Kvinneklinikken Karethe Johnsen, godseier Kai Møller og frue, de til klinikken knyttede læger m. fl.

Efter en andakt ved pastor Rognrud gav klinikken arkitekt, frk. Borghild Synnes en oversikt over byggearbeidet. Søsterhjemmets direktør, pastor Abraham Andersen

holdt derefter den egentlige innvielsestale og gav samtidig en historikk over arbeidet med reisingen av klinikken. Medisinaldirektor Wefring talte om sykepleien og søstrenes arbeide og sluttet med å uttale de beste ønsker for klinikken fremtidige virksomhet.

De innbudne fikk derefter anledning til å bese den nye klinikks forskjellige avdelinger, og der rådet almindelig tilfredshet med de vakre og vel utstyrte rum.

Senere blev der budt på forfriskninger, og der var musikk av Mary Barratt-Due.

Den i alle deler meget vellykkede innvielsesfest blev avsluttet med en kort tale av direktøren, pastor Andersen.

«Aftenposten»s centralbord har nr. 29810.

Chr. Krohg en gang benevnte ham. Min avdøde far og jeg har hatt meget med Otto Sverdrup å gjøre, men aldri har det været grunn til et uvennlig ord.

Minnet om Otto Sverdrup vil alltid stå lysende for mig!

Professor Olaf Høkedahl:

— Med sin praktiske ferdighet, sitt mot, sin uforstyrrelige koldblodighet og sin fremragende sjømannsdyktighet var Otto Sverdrup for Nansen den ideelle medarbeider i vanskelige oppgaver.

Da han ønsket å gå iveri med sin egen ekspedisjon, fikk han straks av storsinnede menn den støtte han trengte, og han kom hjem med storslagne resultater. En stordåd av forskning var atter utført fra «Fram».

stå levende for en, når talen er om Sverdrup. Det var hin natt på isflaket utenfor Grønlands østkyst, da Nansen og hans menn skulde forsøke sig på landgangen der. Det braker og knaker i isen, folkene har slått leir, det hele ser faretruende ut der de seiler med ismassene. Må de bryte leir, flykte fra flaket? Sverdrup har nattevakten, vandrer op og ned, det ser stygt ut, han har allerede åpnet en hekte i teltløren, nei, det får stå til. De kom iland!

For Sverdrup betydde arbeidet alt, det å få utrettet noget i livet var drivfjæren i alt hans virke. Hans egen person var mindre viktig. Da det ifjor var tale om han var 74 eller 75 år, sa han likent, da vi ringte ham op for å få opklaringen av mysteriet: — Kan det ikke være like-

«Fram» i brand — på den annen «Fram»-ferd.

Otto Sverdrups navn vil alltid lyse i polarforskningens historie!

Kommandørkaptein Baumann

Næstkommanderende på den annen «Fram»-ferd.

Otto Sverdrup var et stortartet menneske; bedre kamerat, tryggere mann å følge fantes ikke. Han hørte til dem som aldri tapte motet om det så aldri så mørkt

gyldig hvad jeg er? 74 eller 75. Eller om jeg er det ene eller det annet? Jeg vil helst få være i fred.

Da Otto Sverdrup for nogen ukersiden — den 31. oktober — feiret sine 75 års dag, var han dessverre lenket til sykeleiet, men det forhindret ikke at det hele land, og utlandet med feiret ham med inderlig hjertelighet. Dette skulde altså bli hans siste fer-

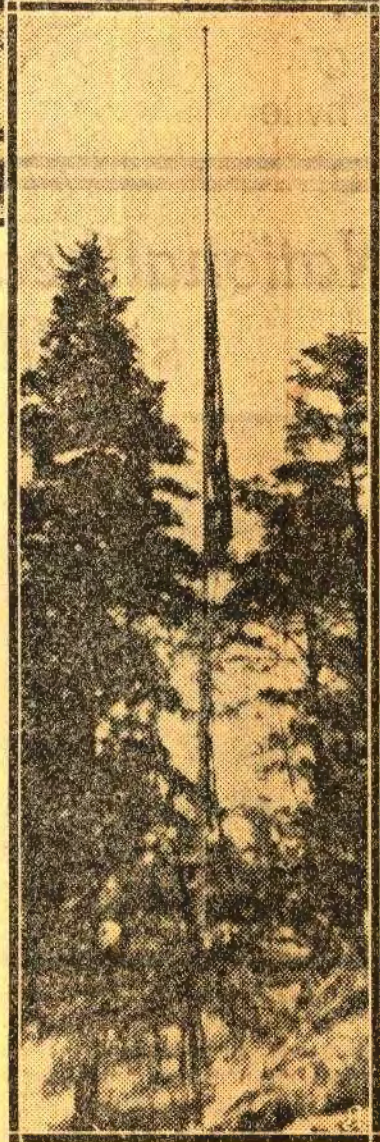

Midt opi jubileumsfestlighetene, på selve Dronningens fødselsdag når et sørgebudskap oss: En av vårt lands beste sønner er vandret bort, en av de mest trofaste, en stillferdig sjel med et uendelig rikt livsvirke bak sig — Otto Sverdrup — symbolet på utholdenheten, seigheten, viljestyrken. Mannen som skapte et større Norge gjennom sin idelige forskertrang, mannen som ikke tråkete de vante og velkjente veier. Rak av skikkelse og av ånd. Ingen kjøpslæn for å opna noget, like rett på saken gikk han. En mann var han i all sin ferd!

«Aftenposten» har henvendt sig til en rekke kjente menn for å høre deres mening om Otto Sverdrup og hans gjerning.

Dosent Adolf Hoel:

Otto Sverdrup var en av alle tiders største polarforskere. Han var Nansens høire hånd på hans banebrytende ekspedisjoner. Senere utviklet han Nansens reisemetoder til enda større fullkommenhet. Det er ikke for meget sagt at Sverdrups egen ekspedisjon, den annen «Fram»-ferd, har stått som et forbillede for alle senere polarekspedisjoner hvad utrustning og reiseteknikk angår. Sverdrup skrev ikke meget, men hans bøker om sine ferder er klas-

Sverdrups hjem i Sandviken, hvor flagget idag vaier på halv stang.

93—96 og leder av ekspedisjonen det siste år etterat Nansen og Johansen hadde forlatt skibet. Leder av den annen «Fram»-ferd som utførte et overveldende resultat-rikt arbeide. Dertil Russlands hjelper ved forskjellige leiligheter.

hans ledelse av den annen «Fram»-ferd, hvorunder der blev opdaget, kartlagt og undersøkt mere land enn på nogen tidligere polarekspedisjon. Hans kjennskap til Nordpolarhavet og hans dyktighet som sjømann er kommet polarforskningen til gode.

Som menneske står Otto Sverdrup som legemliggjørelsen av det trauste, lune, tilforladelige i den norske folkekarakter — trekk som kanskje særlig finnes i Trøndelagen, hvor Sverdrup var fra. Disse karaktertrekk kom til sin rett utallige ganger under hans ferder i polaregnene. Hans humor og lune måte å være på kommer også frem i hans bok om den annen «Fram»-ferd.

Otto Sverdrup har skrevet sitt navn blandt vår jords betydeligste geografiske forskere.

Forlagsbokhandler W. Nygård:

— Otto Sverdrup var som forfatter som han var som menneske: den rolige, lune, joviale mann, som så på sine egne bedrifter med en merkelig nøkternhet og beskjedenhet. Hans bøker eier vederheftighetens preg, de virket sterkt på publikum, uten artistisk eller litterær anstrengelse.

Carsten Borchgrevink:

— Der brast «Frams» isfor-
tøining! — Vi har mistet vårt is-
anker innen den nordlige polar-
cirkel!

Et stykke Norge er sunket i
havet med denne likefremme, tause
og gedigne sjømann. —

Med de tradisjoner som Nan-
sen og Sverdrup har skapt vil dog
alltid kunne finnes norsk ungdom
med mot og handlekraft til å fort-
sette hvor disse to måtte sette ski-
ene tilside.

En staut, rettlinjert og ured-
høvedsmann.

Kaptein Oscar Wisting:

Otto Sverdrup var en av
våre stauteste menn, en foregangs-
mann på alle områder innen polar-
forskningens verden og i ishavs-
driften.

Direktør Knud Ringnes:

— Otto Sverdrups død kom
jo ikke overraskende, men for hans
venner er det likevel med sorg og
vemod vi mottar budskapet. Jeg
vil gjerne ved hans bortgang få
peke på hans trofasthet, når det
gjaldt vennskap. Det var ikke så
lett å bli en intim venn av Otto
Sverdrup. Han var innesluttet og
fåmælt, når han kom sammen
med ukjente folk, men så var han
til gjengjeld åpen og meddelsom
blandt venner. Han var langt fra
å være Norges taueste mann som

sikus, rådmann Jacobsen, overjord-
mor ved Kvinneklippen Karthe
Johnsen, godseier Kai Møller
og frue, de til klinikken knyttede læ-
ger m. fl.

Efter en andakt ved pastor Ro-
nerud gav klinikken arkitekt, frk.
Borghild Synnes en oversikt over
byggearbeidet. Søsterhjemmets di-
rektor, pastor Abraham Andersen

«Aftenposten»s centralbord
har nr. 29810.

Chr. Krohg en gang benevnte ham.
Min avdøde far og jeg har hatt
meget med Otto Sverdrup å gjøre,
men aldri har det været grunn til
et uvennlig ord.

Minnet om Otto Sverdrup vil
alltid stå lysende for mig!

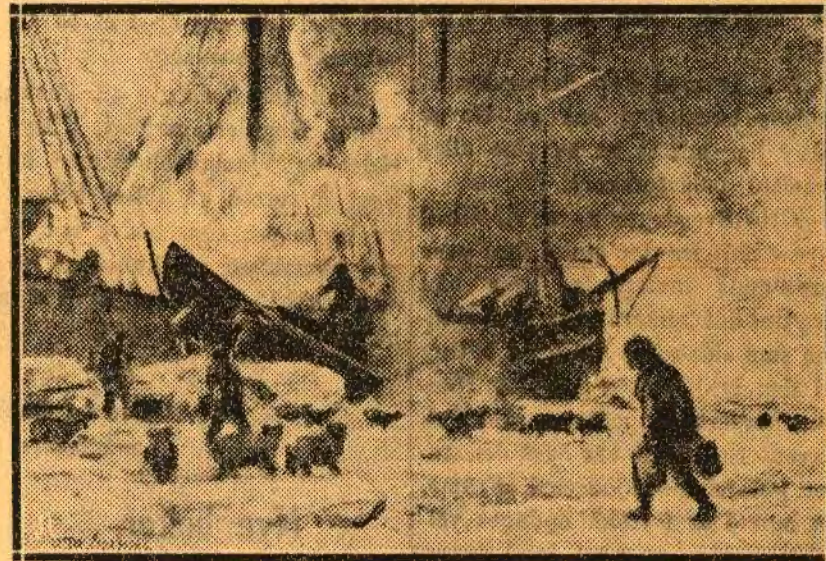
Professor Olaf Høkedahl:

— Med sin praktiske ferdighet,
sitt mot, sin uforstyrrelige kold-
blodighet og sin fremragende sjø-
mannsdyktighet var Otto Sver-
drup for Nansen den ideelle med-
arbeider i vanskelige opgaver.

Da han ønsket å gå iveri med
sin egen ekspedisjon, fikk han
straks av storsinnede menn den
støtte han trengte, og han kom
hjem med storslagne resultater.
En stordåd av forskning var at-
ter utført fra «Fram».

stå levende for en, når talen er om
Sverdrup. Det var hin natt på is-
flaket utenfor Grønlands østkyst, da
Nansen og hans menn skulde forsøke
sig på landgangen der. Det braker
og knaker i isen, folkene har slått
leir, det hele ser faretruende ut da
de seiler med ismassene. Må de
bryte leir, flykte fra flaket? Sver-
drup har nattevakten, vandrer op og
ned, det ser stygt ut, han har alle-
rede åpnet en hekte i teltet, nei,
det får stå til. De kom iland!

For Sverdrup betydde arbeidet
alt, det å få ntrettet noget i livet
var drivfjæren i alt hans virke.
Hans egen person var mindre viktig.
Da det ifjor var tale om han var 74
eller 75 år, sa han likeut, da vi ringte
ham op for å få opklaringen av my-
steriet: — Kan det ikke være like-

«Fram» i brand — på den annen «Fram»-ferd.

Otto Sverdrups navn vil alltid
lyse i polarforskningens historie!

Kommandørkaptein Baumann

Næstkommanderende på den
annen «Fram»-ferd.

Otto Sverdrup var et stor-
artet menneske; bedre kamerat,
tryggere mann å følge fantes ikke.
Han hørte til dem som aldri tapte
motet om det så aldri så mørkt
ut. Til tross for at han i grunnen
var liten av vekst, var han den
seigeste og dyktigste arbeider i
arktiske egner.

Otto Sverdrup var gårdbruker-
sønn fra Helgeland i Nordland, hvor
faren eide en anseelig gård forbundet
med sjøbruk. Som det heter om ham
i en sang:

Du fødtes i belgenes brenning og sus,
hvor havet går gulgrønt i tare og
grus,
hvor klippene løfter sin takkede tind,
og uværet truer med døden inn.

Nettop i disse dager legges «Fram»
op efter en vellykket tur kysten rundt
etter restaureringen — for en vesent-
lig del Otto Sverdrups verk. Som
den ildsjel han var, fikk han også
dette gjennom. Uten hans pågåen-
het i denne sak hadde «Fram» idag
for alltid været viet undergangen.

Det er et billedet som alltid vil

gyldig hvad jeg er? 74 eller 75!
Eller om jeg er det ene eller det
annet? Jeg vil helst få være i fred!

Da Otto Sverdrup for noen uker
siden — den 31. oktober — feiret sin
75 års dag, var han dessverre lenket
til sykeleiet, men det forhindret ikke
at det hele land, og utlandet med
feiret ham med inderlig hjertelighet.
Dette skulde altså bli hans siste fe-
selsdag, han som hadde feiret
mange merkelige fødselsdager i po-
larsens favn under ferd mot nord.

En mann som Nansen visste
så vel hvad manns mot og vilje be-
tydde, hvad det vilde si å kun-
stole på sin mann. Intet under de-
for at han skrev følgende til Sver-
drup, da Nansen og Hjalmar Johan-
sen forlot «Fram» våren 1895 for
marsjere nordover i isen:

— Å gi noen ordre om hvad de
i de forskjellige tilfelle skal foretas
finner jeg overflødig, selv om det var
mulig å gi slike. At du selv vil vite
hvad der under vanskelige omsten-
digheter bør gjøres, vet jeg, og me-
ner derfor med trygghet å kunne
forlate «Fram».

Da Sverdrup blev anmodet om en
uttalelse ivåres om Nansen, da han
døde, sa Sverdrup:

— Nansen var all right, han!

Otto Sverdrup på den første «Fram»-ferd.

siske verker i polarlitteraturen.
Han sa heller ikke stort, han var
først og fremst en handlingens
mann. Han var en usedvanlig
helstøpt og harmonisk personlig-
het som det er en berikelse å ha
kjent.

Kaptein Rüser-Larsen:

Otto Sverdrup!

På ski over Grønland. «Frams»
ører under Nansens ekspedisjon

Alltid rede til å gi råd, når han
kaltes på.

Hans bøker, som er skrevet på
hans egen lune måte, er spekket
med ting av verdi for den som sø-
ker lærdom i andres erfaringer.
For et kort år siden satt jeg og
skrev av for eget bruk visse ting
i hans siste bok.

Amundsen, Nansen — og nu
Otto Sverdrup — det er de tre
store navn i norsk polarforskning
— nu er alle tre borte, og det er
blitt så tomt omkring oss!

Formannen i Geografisk Selskap,

Direktør Klingenberg:

Otto Sverdrups betydelig-
ste innsats som polarforsker er

Knud Rasmussen om Sverdrup.

Spesialtelegram til «Aftenposten».

Kjøbenhavn, 26. november.

Dr. Knud Rasmussen udtaler om Otto Sverdrup: Han var en av den gamle skoles polarforskere og en av denne skoles mest kjendommelige skikkelser. Næsten 10 år tilbragte han på ekspedisjoner. Det var intet under at Sverdrup efter å ha deltatt i to ekspedisjoner fikk lyst til å prøve på egen hånd, og han iverksatte så den annen «Fram»-ekspedisjon til det arktiske arkipel. Han opnådde her resultater i retning av kartlegning og opdagelser av nytt land større enn nogen polarforsker har opnådd i hele vår generasjon, ja kanskje i hele polarforskningens historie. (S. 21)

Den siste reise han foretok var til undsetning av de russiske skib i 1920. Også her fikk han anledning til å dokumentere sine enestående kvalifikasjoner som ishavsskipper og ekspedisjonsleder.

Dr. Rasmussen karakteriserer ham som en taus mann, som ikke forstod sig på reklame og som aldri talte om sine egne oplevelser og bedrifter. Ikke desto mindre var han vår tids største polarforsker, som mere enn nogen annen har været med til å bygge og befeste Norges ry innen polarforskningen.

Gerhard de Geer om Sverdrup.

Spesialtelegram til «Aftenposten».

Stockholm, 26. november.

Professor Gerhard de Geer har i «Svenska Dagbladet» skrevet følgende uttalelse i anledning av kaptein Otto Sverdrups død:

Det er med dyp deltagelse vi mottar budskapet om at Norge påny har mistet en av sine aller fremste polarforskere.

Otto Sverdrups navn vil alltid leve. Helt fra den stolte ferd over Grønlands innlandsis, hvor han knyttet det kameratskap med Nansen som siden i så høi grad bidrog til den lykkelige utgang av Nansens berømte ekspedisjon over Polhavet. Strålende var også den annen polarekspedisjon med «Fram», da han 4 år i trekk opdaget verdige arealer av nytt land innen Kanadas utilgjengelige polararkipel. Utallige er de minner han etterlater og som røber den koldblodige, modige mann. En sjelden erfaren og dyktig ekspedisjonsleder innen polaregnene samt en chef som under alle omstendigheter sørget for ekspedisjonens og deltagerens beste.

Redd park-beltet —

Forts. fra 1. side.

for gjengitte reguleringsplan viser at Hafrsfjordgaten fortsettelse gjennom Nobelparken, rett mot Vigelands Museum, er et meget fordelaktig grep, og denne gategjennomføring har bevirket at man nu først har fått syn for hvor verdifullt dette parkbelte kan bli, hvis det bevares åpent og ubebygget.

Men, — som den vedtatte situasjonsplan viser — er der langs den fortsatte Hafrsfjordgates vestside, og altså midt i kjernen av Nobelparken, projektet en bebyggelse med høie leiegårdsblokker på 3 og 4 etasjer (skravert). Et eldorado for luksusleiligheter naturligvis, men er ikke denne gamle park uendelig for god til videre bebyggelse i det hele tatt og for god for høi blokkbebyggelse i særdeleshett?

Foruten det næsten fullførte kvartal på hjørnet av Bygdø Allé og Nobelsgate er villarekken mot Kristinelundvei en kjensgjerning, men fremdeles er der adgang til å sikre for byen hele parkstripen mellom Vigelands Museum og Bygdø Allé.

Kommunen bør straks benytte denne oplagte anledning til å sikre sig dette forholdsvis lille areal, ca. 9.5 mål, som er tilbake, som en verdifull utvidelse av Frognerparken og en høist påkrevet parkbelteforbindelse mellom denne og hovedgaten Bygdø Allé, så meget desto mere som parken allerede ligger der fullt ferdig med den aller skjønneste trebestand.

Frem for alt bør forhindres den 3 etasjers høie leiegårdsbebyggelse klossinn på Vigelands Museum.

Men her må handles hurtig, hvis man skal undgå denne høibebyggelse med store leiegårdsblokker, som påtrengende og brutalt skal kile sig op i et av våre vakreste parkanlegg.

Man tør henstille til Parkutvalget, Reguleringsrådet, Tilsynsrådet og Vigelandskomiteen hurtigst å foreta en felles befarings av terrenget, som bedre enn nogen kartskiisse vil kunne overbevise nevnte myndigheter om at her står verdier på spill.

Ærbødigst
Ree og Buch,
arkitekter.

Nye bøker.

Jespersen & Pio, Kjøbenhavn: Thomas Mann: «Troldfjellet». Dr. med. Gerson: «Min diæt». Carl Muusmann: «En roman om ekskeiseren». Paula Grogger: «Stenporten». Ernst F. Lohndorff: «Afrika græder».

Nutid, Kjøbenhavn: J. Anker-Paulsen: «Jan Storm fra Solvik».

P. B.

Kongen

**Isbjørn monteret
Gjet tepper, ul
» skinn, grå
Lam » hvit**

Kongen overrakt den polske Hvite Ørns orden i formiddag.

Polens chargé d'affaires, hr. Leszek de Tarnawa Malezewski, overrakte i formiddag H. M. Kongen den polske Hvite Ørns orden. Denne har som meddelt bare en klasse og innehas kun av konger og statsoverhoder.

9300-tonneren «Kings County» på grunn.

Lekk i forpeaken og tanken.

Det norske dampskib «Kings County» er ifølge en Lloydmelding kommet på grunn ved Quebec. Skibet, som står fast midtskibs, er lekk i forpeaken og tank nr. 1. Tre slepebåter har gjort forgjeves avtrekningsforsøk.

«Kings County» laster 9300 tonn d.w. og disponeres av Olaf Ørvig, Bergen.

Kloumans forsvunne barnehode.

I anledning av vår meddelelse om den tegning av Klouman, som forsvant på veien fra Nasjonalgalleriet til landsutstillingen i Trondhjem, har vi mottatt følgende fra det firma som besørget transporten:

«Under pakning og innlastning av 2 jernbanevognslaster kunstverker til Trondhjemsutstillingen, blev hvert kunstverk av oss forsynet med løpende nummer, således at nummerne først blev påsatt godset efter at det var kommet inn i vognen. Ved å konferere vår innlastnings-

Nat

I formid
rode og g
naltheatret
dryppet g
og dråpen
fortauet. I
nu blir de
noget vann
ellers kan
toaletter f

gaten frem
versitetssga
lem Kristia
gaten vil v

Bilpark
er forbudt

skipper og ekspedisjonsleder. Dr. Rasmussen karakteriserer ham som en taus mann, som ikke forstod sig på reklame og som aldri talte om sine egne oplevelser og bedrifter. Ikke desto mindre var han vår tids største polarforsker, som mere enn nogen annen har været med til å bygge og befeste Norges ry innen polarforskningen.

Gerhard de Geer om Sverdrup.

Spesialtelegram til «Aftenposten».

Stockholm, 26. november.

Professor Gerhard de Geer har i «Svenska Dagbladet» skrevet følgende uttalelse i anledning av kaptein Otto Sverdrups død:

Det er med dyp deltagelse vi mottar budskapet om at Norge påny har mistet en av sine aller fremste polarforskere.

Otto Sverdrups navn vil alltid leve. Helt fra den stolte ferd over Grønlands innlandsis, hvor han knyttet det kameratskap med Nansen som siden i så høi grad bidrog til den lykkelige utgang av Nansens berømte ekspedisjon over Polhavet. Strålende var også den annen polarekspedisjon med «Fram», da han 4 år i trekk opdaget verdige arealer av nytt land innen Kanadas utligjengelige polararkipel. Utallige er de minner han efterlater og som rører den koldblodige, modige mann. En sjelden erfaren og dyktig ekspedisjonsleder innen polaregnene samt en chef som under alle omstendigheter sørget for ekspedisjonens og deltagernes beste.

da sølvrevopdretterne produserer en vare som må søke sin avsetning ute på de store verdensmarkeder, må vi også legge internasjonale mål på vårt avlsdyrmateriell. Derfor vil vi gjerne måle oss med våre utenlandske konkurrenter. Dessuten er det dessverre ikke så sjelden man i utlandet hører uttalelser om den norske sølvrev, som ikke er særlig rosende. Det er også en av grunnene til, at vi byr utlandet til å konkurrere. Vi så gjerne få anledning til å legge re sølvrever ved siden av andres at både vi og de andre skal få se hva vi har. Med ønsket om at utstillingen måtte bli til gagn for sølvrevavlen, gav han ordet til landbruksdirektør Bjanes, som foretok den høitidelige åpning.

— Da den første utstilling blev åpnet her i 1928, uttalte han, var det nok ikke mange av dem, som da var tilstede, som ante den utvikling sølvrevavlen skulde få. Vi hadde dengang 5000 dyr; nu er antallet mange-doblet. Ingen annen næringsvei, heller ikke hvalfangsten, kan opvise en slik vekst. Det er et eventyr. Det ser ut som vi her har fått en næringsvei, som passer for vårt land og kan få stor betydning for vår økonomi. Det vil utvilsomt bli en

men fremdeles er der adgang til å sikre for byen hele parkstripen mellom Vigelands Museum og Bygdø Allé.

Kommunen bør straks benytte denne oplagte anledning til å sikre sig dette forholdsvis lille areal, ca. 9.5 mål, som er tilbake, som en verdifull utvidelse av Frognerparken og en høist påkrevet parkbelteforbindelse mellom denne og hovedgaten Bygdø Allé, så meget desto mere som parken allerede ligger der fullt ferdig med den aller skjønneste trebestand.

Frem for alt bør forhindres den 3 etasjers høie leiegårdsbebyggelse klossinn på Vigelands Museum.

Men her må handles hurtig, hvis man skal undgå denne høibebyggelse med store leiegårdsblokker, som påtrengende og brutalt skal kile sig op i et av våre vakreste parkanlegg.

Man tør henstille til Parkutvalget, Reguleringsrådet, Tilsynsrådet og Vigelandskomiteen hurtigst å foreta en felles befarings av terrenget, som bedre enn nogen kartskisse vil kunne overbevise nevnte myndigheter om at her står verdier på spill.

Ærhødigst
Ree og Buch,
arkitekter.

Nye bøker.

Jespersen & Pio, Kjøbenhavn: Thomas Mann: «Troldfjellet». Dr. med. Gerson: «Min diæt». Carl Muusmann: «En roman om ekskeiseren». Paula Grogger: «Stenporten». Ernst F. Lohndorff: «Afrika græder».

Nutid, Kjøbenhavn: J. Anker-Paulsen: «Jan Storm fra Solvik».

veldig konkurranse, de gode økonomiske resultater vil ikke bare opmuntre mange andre herhjemme, men også anspore andre land til å gå iveri. Det land som da vil komme til å stå best er det som legger an på å fremstille det best mulige. Jeg tror vi er kommet inn på den riktige vei her, og det kan ikke sterkt nok fremheves, at man som nu fremdeles driver avlen rasjonelt, følger de linjer den lægevidenskapelige og den praktiske erfaring har opstukket og ikke forsøker å gå benveier for å tjene mere.

Med disse ord erklærte han utstillingen for åpnet.

ved reumatiske smerter

gikt og forkjølelse bør
De bruke Globoid Acetocyl, det hurtig virkende, men fullstendig uskadelige hjelpemiddel

Fåes på alle apotek i
esker à 20 tabletter og
i glass à 40 tabletter.

GLOBOID

Lam » hvit

Kongen overrakt den polske Hvite Ørns orden i formiddag.

Polens chargé d'affaires, hr. Leszek de Tarnawa Malezewski, overrakte i formiddag H. M. Kongen den polske Hvite Ørns orden. Denne har som meddelt bare en klasse og innehas kun av konger og statsoverhoder.

9300-tonneren «Kings County» på grunn.

Lekk i forpeaken og tanken.

Det norske dampskib «Kings County» er ifølge en Lloydmelding kommet på grunn ved Quebec. Skibet, som står fast midtskibs, er lekk i forpeaken og tank nr. 1. Tre slepebåter har gjort forgjeves avtrekningsforsøk.

«Kings County» laster 9300 tonn d.w. og disponeres av Olaf Ørvig, Bergen.

Kloumans forsvunne barnehode.

I anledning av vår meddelelse om den tegning av Klouman, som forsvant på veien fra Nasjonalgalleriet til landsutstillingen i Trondhjem, har vi mottatt følgende fra det firma som besørget transporten:

«Under pakning og innlastning av 2 jernbanevognslaster kunstverker til Trondhjemsutstillingen, blev hvert kunstverk av oss forsynet med løpende nummer, således at nummerne først blev påsatt godset efter at det var kommet inn i vognen.

Ved å konferere vår innlastningsformanns notatbok, finner vi under løpenummer 244/47 følgende: 1 rull tegninger av Klouman ialt 4 tegninger: 244 — barnehode, 245 — Agnes Mowinkel som «Fruen fra Havet», 246 — Egil Eide som «Brand» og 247 — pikehode.

Det vil således sees at Nasjonalgalleriets «Barnehode» blev innlastet i jernbanevognen. Da begge vogner ytterligere blev forsynet med private låser, og nøklene direkte tilstillet utstillingens vedkommende, må det ansees bevist at billedet som blev borte ikke som anført i artikkelen er blitt borte «enten i Oslo eller på jernbanen», men at feilen må ansees bevist å være opstått i Trondhjem, efter at vår befattning med ekspedisjonen var avsluttet.

Nationaltheatret. Til festforestillingen iaften

anmodes publikum om å innfinne sig i god tid, så alle kan ha inntatt sine plasser 5 minutter før klokken 20.

Publikum (såvel kjørende som gående) får kun adgang fra Stortingsgaten.

De som kommer kjørende fra Drammensveien kjører ned Stortingsgaten—Munkedamsveien—Ringsgangen og Klingenberggaten inn til teatret. De som kommer kjørende fra andre kanter må kjøre Rosenkrantz-

Nat

I formid-
rede og g-
naltheatret
dryppet gi-
og dråpen
fortaet. I
nu blir de
noget vann
ellers kan
toaletter f

gaten frem
versitetsga-
lem Kristia
gaten vil v

Bilpark
er forbudt

SC

T

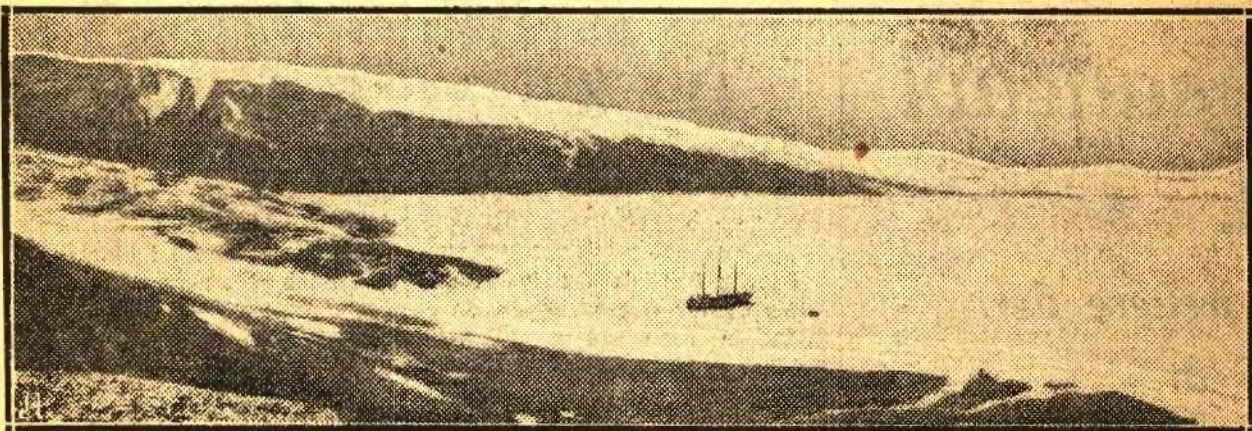

Afleipstun nr 584.
Lørdag 15 nov. 1930.

De rike forskningsresultater fra den 2. «Fram»-ferd.

Dengang det var nåletrær og løvtrær på «Sverdrups øer».
Et betydningsfullt verk på fem bind.

Av professor, dr Olaf Holtedahl

«Fram» i vinterhavn.

s. 21
Det er med en følelse av vemod at vi i disse dager har lest meddelelser om at store landmasser, opdaget og kartlagt av nordmenn, nu for alltid er blitt et annet lands eie. Den norske regjering har anerkjent Kanadas suverenitet over de på 2. «Fram»-ferd opdagede og annekterte landstrekninger vest for det nordlige Grønland.

Vel ligger disse landområder langt vekk og langt mot nord, og vel ser de ødselige og fattige ut, men vi skjønner i våre dager mer og mer at vi skal være varsomme med å påstå at dette eller hint aldri kan komme til nytte. Selvfølgelig lå jo nok forholdene i denne henseende litt anderledes an på den tid saken burde været ordnet, da Otto Sverdrup og hans menn kom tilbake fra sin fire-årige ferd.

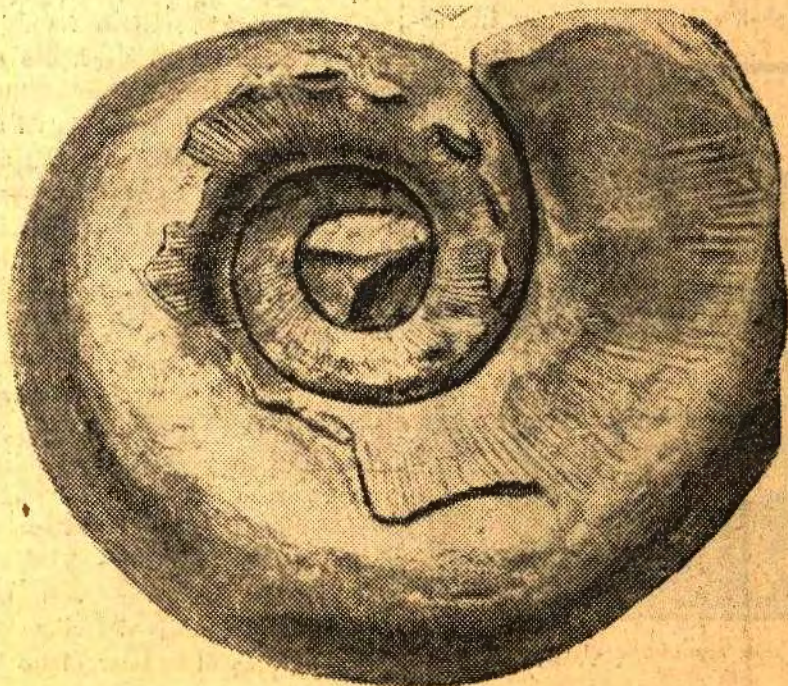
Det som ingen kan ta fra oss det er da æren for en av de største og mest omfattende forskningsbedrifter som de nyere tiders polarforskning kjenner, og mengdevis av norske person- og stedsnavn på landområder, sund, fjorder og fjell vil for kommende slekter kunne fortelle at her har nordmenn været pionerene. På ekspedisjonens egne kart er de første nyopdagede landområder

Fossil bregne fra jordens oldtid.

forskningsområdes forskjellige forhold ligger nedlagt i disse fem, vakkert utstyrte bind.

De videnskapelige resultater fra 2. «Fram»-ferd danner ikke bare grunnlaget for senere undersøkelse i de besøkte vidstrakte landområder, men i stor utstrekning representerer de alt hvad vi idag vet om disse vanskelig tilgjengelige områder. Overordentlig lite er her gjort av ny-iakttagelser siden «Fram» den 6. august 1902 stod ut Gåsefjorden i

Forhistoriske snegler, 2/3 størrelse.

kalt op etter de menn, Axel Heiberg, Amund og Ellef Ringnes, som ved sin storslagne økonomiske støtte gjorde ferden mulig, men senere tiders geografer har da fått trukket den stillfaren- de leders navn frem og på et kart av idag kan man se betegnelsen «Sverdrups øer» som et fellesnavn for disse landstrekninger.

Det er da ikke bare opdagelsen av nytt land og kartleggingen av det, ved Gunnar Isachsen, som på 2. «Fram»-ferd foregikk i stor stil, også de naturvidenskapelige undersøkelser var overordentlig omfattende. Sverdrup hadde med sig spesialister for de forskjellige naturfag, nordmannen Schei som geolog, svensken Simons som botaniker, dansken Bay som zoolog. Der blev videre utført et omfattende arbeide

det sydvestligste Ellesmereland etter å ha hatt to overvintringer i denne ødselige fjorden, som dog nettop ved de inngående undersøkelser som der blev foretatt, har fått et kjent navn blandt dem som interesserer sig for de arktiske strøks naturhistorie.

Den forøkelse av vår kjennskap til f. eks. de geologiske forhold, ikke bare innen det besøkte landområde, men vi kan si store deler av det veldige amerikansk-arktiske arkipel, som «Fram»-ferden bragte, er i sannhet imponerende. Schei selv døde fra sitt arbeide tre år efter hjemkomsten, men hans foreløbige beretning i forbindelse med de 12 spesialavhandlinger, som er basert på hans innsamlinger, gir oss et uendelig rikt og omfattende bilde av den geologiske fortid som disse strøk

fauna av svære skalldyr, koraller og meget annet i overrådig rigdom trives her.

Så følger jordens middelalder, atter med havdekke, med de døde skaller av et mylder av dyreformer — som står nutidens noget

**Det
er en
brevsamling
som vil leses
som en roman**

den er Bjørnsonsk til siste komma og gir myriader av glimt utover den samtid som dens 25 år strekker sig over.

nærmere — begravet i d slam, som langsomt sank bunnen. Og endelig mø oss, fra jordens nytid, dog tidsrum som sikkerlig lign skillige millioner år tilbake landsforhold med en veg av høitstående landplant nåletrær og løvtrær, i d helt treløse strøk. Så vel tet har disse planterester den leraktige skiferberga de blev funnet i, at man h net frigjøre barnålene, ja med kunnet påvise tilsted sen av mikroskopiske par sopparter på deres overfla har vi iakttagelser fra den geologiske fortid, bevisene landet engang har hatt e omfattende isdekke enn i og for et landmasser

Den norske regjering
nt Kanadas suve-
å 2. «Fram»-ferd
ekterte landstrek-
r det nordlige

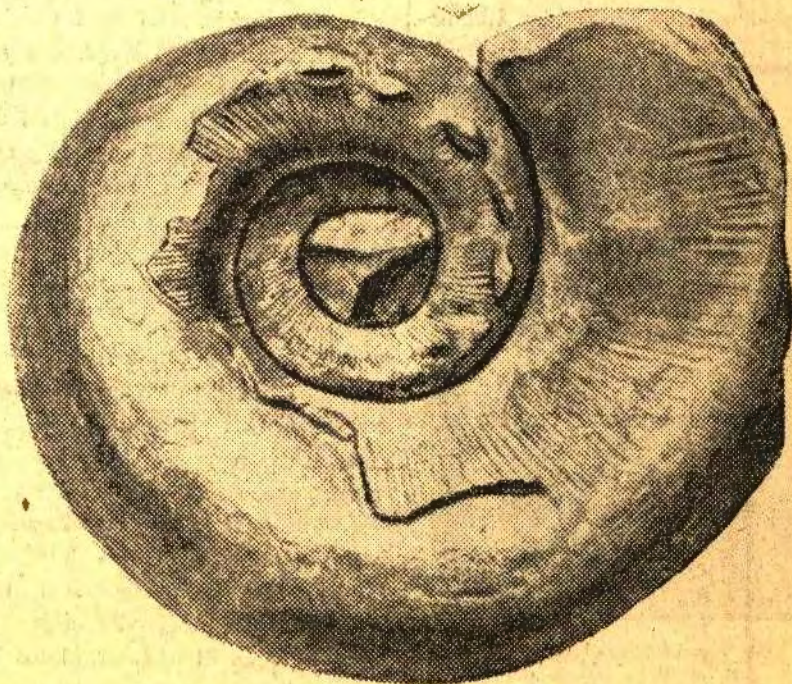
esse landområder
ngt mot nord, og
ge og fattige ut,
i våre dager mer
l være varsomme
dette eller hint
til nytte. Selv-
ok forholdene i
litt anderledes
ken burde været
Sverdrup og
tilbake fra sin

n kan ta fra oss
or en av de stør-
nfattende forsk-
m de nyere ti-
ing kjenner, og
orske person- og
dområder, sund,
il for kommende
rtelle at her har
pionerene. På
gne kart er de
ede landområder

Fossil bregne fra jordens oldtid.

fra 2. «Fram»-ferd danner ikke
bare grunnlaget for senere under-
søkelse i de besøkte vidstrakte
landområder, men i stor utstrek-
ning representerer de alt hvad vi
idag vet om disse vanskelig til-
gjengelige områder. Overordent-
lig lite er her gjort av ny-iakt-
tagelser siden «Fram» den 6. au-
gust 1902 stod ut Gåsefjorden i

Forhistoriske snegler, $\frac{2}{3}$ størrelse.

kalt op efter de menn, Axel Hei-
berg, Amund og Ellef Ring-
nes, som ved sin storslagne øko-
nomiske støtte gjorde ferden mu-
lig, men senere tiders geografer
har da fått trukket den stillfaren-
de leders navn frem og på et kart
av idag kan man se betegnelsen
«Sverdrups øer» som et fellesnavn
for disse landstrekninger.

Det er da ikke bare opdagel-
sen av nytt land og kartlegningen
av det, ved Gunnar Isachsen,
som på 2. «Fram»-ferd foregikk i
stor stil, også de naturvidenska-
pelige undersøkelser var overor-
dentlig omfattende. Sverdrup
hadde med sig spesialister for de
forskjellige naturfag, nordman-
nen Schei som geolog, svensken
Simons som botaniker, dansken
Bay som zoolog. Der blev vide-
re utført et omfattende arbeide
også med magnetiske målinger,
vesentlig ved ekspedisjonens næst-
kommanderende, Victor Bau-
mann, og dertil stadige meteoro-
logiske observasjoner.

Efter hjemkomsten blev så
samlinger og iakttagelser tatt un-
der bearbeidelse av spesialister,
og snart begynte avhandlinger om
de forskjellige emner å utkomme,
som ledd i en stor samlet beret-
ning, utgitt av Videnskapsselska-
pet. I 1907 utkom første og annet
bind, i 1911 tredje og i 1919 fjer-
de bind, som oprinnelig var tenkt
som det siste. Der var til da
trykt ikke mindre enn 36 avhand-
linger. Imidlertid var der enda
en del samlinger som fremdeles
ikke var bearbeidet og først ny-
lig er et supplementsbind med
tre avhandlinger, hvorav to tem-
melig store, ferdigtrykt. Et vel-
dig materiale til belysning av et
tidligere belt eller næsten ukjent

det sydvestligste Ellesmereland
etter å ha hatt to overvintringer
i denne ødselige fjorden, som dog
nettop ved de inngående under-
søkelser som der blev foretatt, har
fått et kjent navn blandt dem
som interesserer sig for de ark-
tiske strøks naturhistorie.

Den forøkelse av vår kjenn-
skap til f. eks. de geologiske for-
hold, ikke bare innen det besøkte
landområde, men vi kan si store
deler av det veldige amerikansk-
arktiske arkipel, som «Fram»-fer-
den bragte, er i sannhet impone-
rende. Schei selv døde fra sitt
arbeide tre år efter hjemkomsten,
men hans foreløbige beretning i
forbindelse med de 12 spesialav-
handlinger, som er basert på hans
innsamlinger, gir oss et uendelig
rikt og omfattende bilde av den
geologiske fortid som disse strøk
har gjennomlevet. Vi ser hvor-
dan havet i den første del av jor-
dens oldtid trenger frem over et
urgammelt lavt område og hvor-
dan den ene fauna avløser den
annen i dette hav, hvordan f. eks.
havbunnen til enkelte tider var
tett besatt med koralldyr som
bygget den ene koloni på den an-
nen, slik som ved korallrevene i
nutidens varme havområder, og
vi kan av dette og faunaens al-
mindelige karakter slutte at også
havet dernord i hin gamle tid var
varmt; vi ser hvordan havet til
slutt grunnes op i Ellesmereland-
området, hvordan her dannes fla-
te sandører, hvor rester av primi-
tive landplanter (som vokste på
dette lavland eller i omlandet)
blev begravet i sandet og derved
opbevart for kommende tider;
hvordan atter — fremdeles i
jordens oldtid, i kull-tiden —
sjøen trenger innover og en hav-

fauna av svære skalldyr, koraller
og meget annet i overdådig rig-
dom trives her.

Så følger jordens middelalder,
atter med havdekke, med de døde
skaller av et mylder av dyrefor-
mer — som står nutidens noget

nærmere — begravet i den fine
slam, som langsomt sank ned på
bunnen. Og endelig møter der
oss, fra jordens nytid, dog fra et
tidsrum som sikkerlig ligger ad-
skillige millioner år tilbake, fast-
landsforhold med en vegetasjon
av høitstående landplanter, av
nåletrær og løvtrær, i dette nu
helt treløse strøk. Så vel beskyt-
tet har disse planterester ligget i
den leraktige skiferbergart som
de blev fonnet i, at man har kun-
net frigjøre barnålene, ja til og
med kunnet påvise tilstedeværel-
sen av mikroskopiske parasitiske
sopparter på deres overflate! Så
har vi iakttagelser fra den seneste
geologiske fortid, bevisene for at
landet engang har hatt et mere
omfattende isdekke enn i nutiden
og for at landmassen i ganske ny
tid har ligget adskillig lavere enn
nu i forhold til havflaten. På en
rekke steder fant Schei strandlin-
jer i langt over 100 meters høide
og havskjell av nulevende arter
også høit over nutidens havnivå.

Se slik har denne ekspedisjons
arbeider kunnet gi oss bilde på
billede av områdets utviklings-
historie uendelig langt tilbake
gjennem tidene. Og hvad forhold-
ene i nutiden angår, så har da
de topografiske, botaniske, zoolo-
giske, meteorologiske og jordmag-
netiske undersøkelser gitt oss en
allsidig og inngående kjennskap
til disse landområder som de
fremtreder idag.

Så får vi trøste oss med dette,
med den store, fra alle hold høit
anerkjente forskningsinnsats som
her er gjort under norsk flagg,
og under ledelse av en av den
nyere polarforsknings staute-
ste menn.

Det er en brevsamling som vil leses som en roman

den er Bjørnsonsk til siste
komma og gir myriader av
glimt innover den samtid
som dens 25 år strekker sig
over.

Aftenposten
om

BJØRNSTJERNE
BJØRNSONS BREVE

TIL

ALEXANDER
L. KIELLAND

Utgitt av
FRANCIS BULL

Kr. 7.00.

innb. 9.00

GYLDENDAL NORSK FORLAG

Torsdag 13. november 1930

nr 284

Overdragelsen av Sverdrup-øene til Kanada.

Erstatning til Otto Sverdrup.

London, 13. nov. 250 miles lang og 100 miles bred.
Fra Montreal meldes til De blev alle opdaget av kaptein Sverdrup.
«Morning Post»: Den norske regjerings beslutning om at erkjende Kanadas suverenitet over Sverdrup-øgruppen betraktes i Ottawa som siste vanskelighet bortryddet og uoverensstemmelsen slut om Kanadas ret til territorier nordenfor fastlandet, d. v. s. mellem meridianene 60 og 141. Det er de fire øer Ellef Ringnes, Amund Ringnes, Kong Christian og Axel Heibergs ø. Den siste er

Telegrammet slutter med at omtale, at den «Fram»-ekspedition kostet 40,000 pund, og Kanada har for at vise sin anerkjendelse av den norske polarforskers bedrift gaat med paa at betale ham et beløp, idet man overtar de originale karter, dagbøker og andre dokumenter fra ekspeditionen.

M.

12 nov. 1930.

Bergstidning

Været imorgen:

Farsund—Bergen:

Torsdag stiv sydvestlig
kuling, endel regn.

63. årgang

g annonseside 18 øre, tekstsider 32 øre
t spalte. Farveannonser henh. 30, 45 og
ykning av en annonse kr. 1.45. — Rabatt
r annonsebeløpets størrelse.

En gave til Kanada.

Den skraferte strekning er området
som er opdaget og kartlagt av Otto
Sverdrup.

NORGE GIR BORT EN STOR ØYGRUPPE

30 års likegyldighet
overfor Otto Sverdrups
forslag om å hevde
norsk suverænitét over
det nye land.

Kanada tar med takk
imot polarlandet og gir
Sverdrup en pengegave.

Oslo, 11.: Den norske re-
gjering har i disse dager, under
avstandtagen fra det såkalte
sektorprinsipp, anerkjent Kana-
das suverænitét over Sverdrups
øyer. Den kanadiske regjering
har samtidig uttalt, at den vil
behandle nordmennenes henven-
delse om adgang til fangst og
fiske og annen næringsdrift innen
Sverdrups øyer på velvilligste
måte. Som anerkjennelse av
kaptein Otto Sverdrups fortjene-
ster som utforsker av det
arktiske Kanada, har den kana-
diske regjering utbetalt ham et
større pengebeløp.

Oslo, 12.: Den ordning som
er truffet angående de Sverdrup-

En gave til Kanada —

(Fortsatt fra 1. side.)

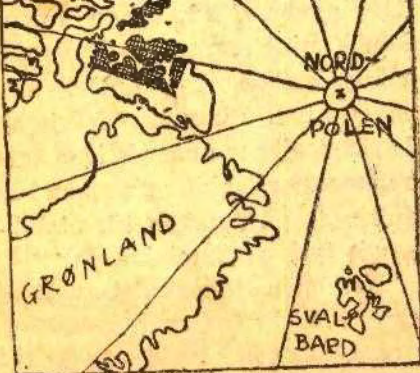
var gjort på lang tid, og ekspedi-
sjonens resultater vakte en uhyre
opsikt, da de blev fremlagt.

Alt det nyopdagede land blev
annektert som norsk land, og ef-
ter hjemkomsten satte kaptein
Sverdrup sig straks i bevegelse
for å få regjeringen til å ta de
nødvendige skritt til å få Norges
suverænitét over området aner-
kjent. Men han blev møtt med
likegyldighet. Man mente, at
området var uten betydning, og
i de snart 30 år som er gått er
der ikke skjedd nogen forandring
i denne opfatning.

30,000 dollars til Sverdrup.

Som tidligere meddelt skulde
etter et forlydende i engelske
aviser Otto Sverdrup og den ka-
nadiske regjering være blitt eni-
ge om et beløp på 63,000 dollars
i oppjøret om de Sverdrupske øy-
er. Ifølge »Morgenbladet« skal
imidlertid det beløp, Sverdrup har
mottatt, utgjøre 30,000 dollars.

Den skraferte strekning er området som er opdaget og kartlagt av Otto Sverdrup.

NORGE GIR BORT EN STOR ØYGRUPPE

*30 års likegyldighet
overfor Otto Sverdrups
forslag om å hevde
norsk suverenitet over
det nye land.*

**Kanada tar med takk
imot polarlandet og gir
Sverdrup en pengegave.**

Oslo, 11.: Den norske regjering har i disse dager, under avstandtagen fra det såkalte sektorprinsipp, anerkjent Kanas suverenitet over Sverdrups øyer. Den kanadiske regjering har samtidig uttalt, at den vil behandle nordmennenes henvendelse om adgang til fangst og fiske og annen næringsdrift innen Sverdrups øyer på velvilligste måte. Som anerkjennelse av kaptein Otto Sverdrups fortjenester som utforsker av det arktiske Kanada, har den kanadiske regjering utbetalt ham et større pengebløp.

Oslo, 12.: Den ordning som er truffet angående de Sverdrupske øyer må sees som et ledd i de almindelige bestrebelser for å underlegge sig polarområder, sier dosent Hoel under en samtale med »Aftenposten« igår aftes. Mange av de områder som nu blir underlagt suverenitet er i øieblikket verdiløse, men ingen vet hvad fremtiden kan bringe. Det er nok å minne om Bjørnøya og Davisstredet, som for ikke så mange år siden lå upåaktet og som idag er uhyre verdifulle for fiskerne.

Sverdrups øyer er ennå blandt de helt unyttede arktiske områder. Der ferdes ingen fangstfolk og der er ingen eskimoer. De eneste mennesker som nu og da besøker øyene er de kanadiske »mounted polices«. Opdagelsen av dette veldige område blev som kjent gjort under den annen »Fram«-ferd i 1898—1902 og er glimrende skildret i Sverdrups bok »Nyt Land«. Det var en av de største landopdagelser, som
(Fortsettes side 10.)

kjent. Men han blev møtt med likegyldighet. Man mente, at området var uten betydning, og i de snart 30 år som er gått er der ikke skjedd nogen forandring i denne opfatning.

30,000 dollars til Sverdrup.

Som tidligere meddelt skulde efter et forlydende i engelske aviser Otto Sverdrup og den kanadiske regjering være blitt enige om et beløp på 63,000 dollars i opgjøret om de Sverdrupske øyer. Ifølge »Morgenbladet« skal imidlertid det beløp, Sverdrup har mottatt, utgjøre 30,000 dollars.

Onsdag morgen Aftenposten 12 november 1930

Sverdrups øer.

Fortsatt fra 1. side.

Fra Baumanns Fjord på Kong Oscars Land.

værende løytnant, senere kommandørkaptein Baumann, der tjenstgjorde som næstkommanderende; major Isaachsen, kartograf; den svenske botaniker Simmons; den danske geolog Bay; den norske geolog Per Schei; 1. styrmann Oluf Raanes; Peder Henriksen som også var med på 1. «Fram»-ferd;

1. maskinist Karl Olsen; 2. maskinist Jakob Nodtvedt; Ivar Fosheim, Sverre Hassel, Rudolf Stoltz og Braskerud. Kokk var også den gang Lindstrøm, og ekspedisjonens læge var dr. Johan Svendsen. Det veldige kartarbeide blev utført av kaptein Sverdrup, Isaachsen og Baumann.

Et enormt videnskapelig materiale blev bragt hjem fra Sverdrups «Fram»-ferd.

Et bind nr. 5, som behandler de videnskapelige arbeider, utgitt i disse dager.

Professor Olaf Høltedahl uttaler sig til «Aftenposten».

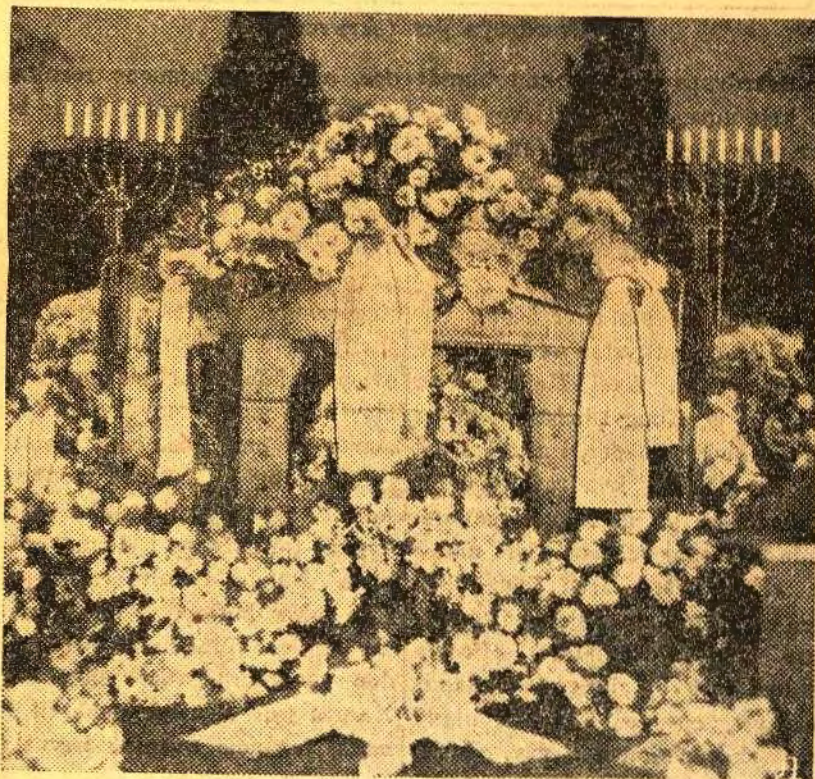
«Aftenposten» har henvendt sig til professor Olaf Høltedahl som har hatt med utgivelsen av de videnskapelige resultater fra «Den annen «Fram»-ferd» å gjøre, og bedt om en uttalelse. Professoren svarer:

— Det område som blev opdaget og kartlagt, er det største område kartlagt av en enkelt ekspedisjon. Områdene dreier sig om 250—300,000 kvadratkilometer. Norges samlede flateinnhold er 323,793 kvadratkilometer. Det er ikke nok med at landet blev kartlagt — det blev også nøie undersøkt på alle områder. Geologien tok Schei sig av. Meget betydningsfullt videnskapelig materiale blev bragt med hjem. Der er i det hele gitt ut fem bind med videnskapelige resultater. Nettop i disse dager er der kommet et supplementsbind.

Schei og Isaachsen foretok mange lengere sledereiser. Når amerikanerne eller kanadierne behandler disse egner, kan man sta-

Bankchef Withs bisettelse.

(Forts. fra 1. side.)

Krematoriet var overordentlig vakkert utsmykket, og båren var dekket med et veld av blomster.

Høiesterettsdommer Backer la en krans på båren fra Kristiania Folkebank. Borger With blev chef

Sverdrups øer.

Fortsatt fra 1. side.

Fra Baumanns Fjord på Kong Oscars Land.

værende løytnant, senere kommandørkaptein Baumann, der tjenstgjorde som næstkommanderende; major Isaachsen, kartograf; den svenske botaniker Simmons; den danske geolog Bay; den norske geolog Per Schei; 1. styrmann Oluf Raanes; Peder Henriksen som også var med på 1. «Fram»-ferd;

1. maskinist Karl Olsen; 2. maskinist Jakob Nodtvedt; Ivar Fosheim, Sverre Hassel, Rudolf Stoltz og Braskerud. Kokk var også den gang Lindstrøm, og ekspedisjonens læge var dr. Johan Svendsen. Det veldige kartarbeide blev utført av kaptein Sverdrup, Isaachsen og Baumann.

Et enormt videnskapelig materiale blev bragt hjem fra Sverdrups «Fram»-ferd.

Et bind nr. 5, som behandler de videnskapelige arbeider, utgitt i disse dager.

Professor Olaf Hultedahl uttaler sig til «Aftenposten».

«Aftenposten» har henvendt sig til professor Olaf Hultedahl som har hatt med utgivelsen av de videnskapelige resultater fra «Den annen «Fram»-ferd» å gjøre, og bedt om en uttalelse. Professoren svarer:

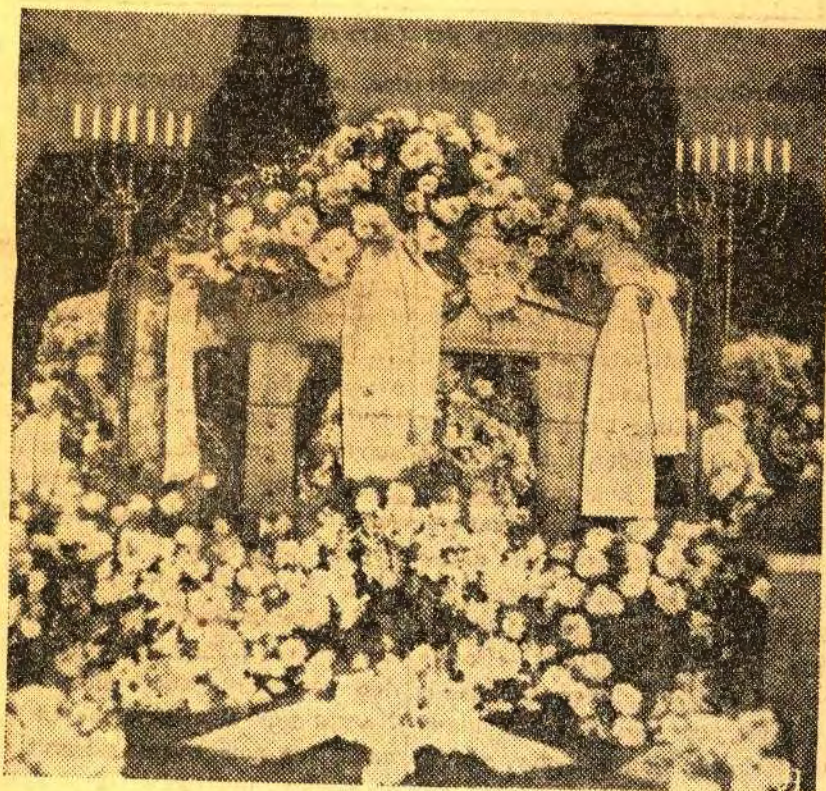
— Det område som blev opdaget og kartlagt, er det største område kartlagt av en enkelt ekspedisjon. Områdene dreier sig om 250—300,000 kvadratkilometer. Norges samlede flateinnhold er 323,793 kvadratkilometer. Det er ikke nok med at landet blev kartlagt — det blev også nøie undersøkt på alle områder. Geologien tok Schei sig av. Meget betydningsfullt videnskapelig materiale blev bragt med hjem. Der er i det hele gitt ut fem bind med videnskapelige resultater. Nettop i disse dager er der kommet et supplementsbind.

Schei og Isaachsen foretok mange lengere sledereiser. Når amerikanerne eller kanadierne behandler disse egner, kan man stadig finne citater fra arbeidene om «Den annen «Fram»-ferd». Det var enormt hvad man rakk på alle områder, selv om man nu tar hensyn til at ekspedisjonen lå heroppe flere år.

Det var en ekspedisjon som var vel fundert og som vi hadde all ære av.

Bankchef Withs bisettelse.

(Forts. fra 1. side.)

Krematoriet var overordentlig vakkert utsmykket, og båren var dekket med et veld av blomster.

Marskalker var dr. Haavard Martinsen og advokat Karl Johan Wiese.

Høitideligheten innlededes med at en oktet av kunstnere fra Filharmonisk Selskaps orkester spilte «Andante funebre» av Svendsen. Vorefter forsamlingen unisont sang «Ditt land».

Høiesterettsdommer Backer la en krans på båren fra Kristiania Folkebank. Borger With blev chef for Folkebanken i 1906, og han har i de år som er gått arbeidet banken frem til den nuværende posisjon, uttalte hr. Backer. Alle vi som har fulgt bankchef With i hans arbeide som chef for Folkebanken vet, at det resultat som er oppnådd er hans verk. Vi vil få lov til å takke ham for det interesserte dyktige og resultatrike arbeide som han har ydet, og jeg vil få

Kanada får suvereniteten over Sverdrups øer.

Otto Sverdrup
får utbetalt et
større penge-
beløp av den
kanadiske
regjering.

Sverdrups øer besøkes
for tiden ikke av fangst-
folk, men nordmennene
er sikret adgang til frem-
tidig fangst og fiske og
annen næringsdrift.

Den norske regjering har i disse
dager under avstandtagen fra det
såkalte sektor-prinsipp anerkjent
Kanadas suverenitet over Sver-
drups øer. Samtidig har den kana-
diske regjering uttalt at den vil
behandle nordmenns henvendelser
om adgang til fangst og fiske og
annen næringsdrift innen ø-områ-
det på velvilligste måte. I aner-
kjennelse av kaptein Otto Sver-
drups fortjenester av utforsknin-
gen av de arktiske kanadiske øer
har den kanadiske regjering utbe-
talt ham et større pengebeløp.

— Den ordning som er truffet
må sees som et ledd i de alminde-
lige bestrebelser for å underlegge
sig polarområdene, sier dosent
Hoel under en samtale som «Af-
tenposten» hadde med ham igår-
aftes. Mange av de områder som
nu blir underlagt suverenitet, er i
øyeblikket verdiløse, men ingen vet
hvad fremtiden kan bringe. Det
er nok å minne om Bjørnøya og
Davis-stredet som for ikke så man-
ge år siden lå upåaktet og som idag
er uhyre verdifulle for fiskeriene.

Sverdrups øer (skravert).

Sverdrups øer er ennå blandt
de helt utnyttede arktiske områ-
der, der ferdes ingen fangstfolk,
der er ingen eskimoer, de eneste
mennesker som nu og da besøker
øene, er det kanadiske Mounted
Police.

Ø-området omfatter Kong Os-
cars Land, vestkysten av Ellesmere
Land, videre Axel Heibergs Ø,
Ringnes Ø, Kong Christians Ø og
en del andre småøer, i alt et areal
på ca. 250,000 kvadratkilometer.
Opdagelsen av dette veldige om-
råde blev som bekjent gjort under
2. «Fram»-ferd fra 1898—1902
som er glimrende skildret i Sverd-
rups bok «Nytt land». «Fram»
seilte først op langs Grønlands
vestkyst, og ved Nord-Grønland
traff ekspedisjonen Peary. Imid-
lertid gjorde isforholdene det
umulig å trenge lenger nord, og
Sverdrup drog derfor sydover
igjen og seilte inn gjennom Jones
Sund, hvor «Fram» overvintret
inne i fjordene to ganger. Eks-
pedisjonen drog så med sleder
nordover, og herunder blev de nye
landområder opdaget og kartlagt.
Det var en av de største landopda-
gelser som var gjort på lange ti-

der, og ekspedisjonens resultater
vakte en uhyre opsikt, da de blev
fremlagt.

Alt det nyopdagede land blev
annektert i Norges navn, og efter
hjemkomsten satte kaptein Sver-
drup sig straks i bevegelse for å få
Regjeringen til å ta de nødvendige
skritt for å få Norges suverenitet
over området anerkjent, men han
blev møtt med likegyldighet. Man
mente at områdene var uten be-
tydning, og i de snart tredve år
som er gått, er der ikke skjedd
nogen forandring i denne opfat-
ning. Da det såkalte sektor-prin-
sipp blev lancert, kom området
inn under Kanada-sektoren, men
den suverenitetsanerkjennelse fra
Norges side som gir øene til Ka-
nada, tar som ovenfor nevnt ut-
trykkelig avstand fra sektor-
prinsippets anvendelse på andre
områder som er annektert av
Norge.

Den 2. «Fram»-ekspedisjon var
utrustet for private midler. Det
var Ellef og Amund Ringnes og
Axel Heiberg som stod bak. Eks-
pedisjonens deltagere ved siden
av kaptein Otto Sverdrup var de

(Forts. 2. side).

Norge anerkjenner Kanadas suverenitet over Sverdrups øier.

Den norske regjering har i disse dager under avstandtagen fra det såkalte sektorprinsipp anerkjent Kanadas suverenitet over Sverdrups øier.

Den kanadiske regjering har samtidig uttalt at den vil behandle nordmenns henvendelser om adgang til fangst og fiske og annen næringsdrift innen Sverdrups øier på velvilligste måte.

I anerkjennelse av kaptein Otto Sverdrups fortjenester av utforskningen av de arktiske kanadiske øier har den kanadiske regjering utbetalt ham et større pengebeløp.

*

Det er en gammel sak som hermed har funnet sin endelige løsning. Sverdrups øier er et stort landområde på 200 a 300,000 kvadratkilometer, som ligger vest for Grønland og nord for Kanada. Det består av øiene Axel Heibergs land, Ellef Ringness land, Amund Ringness land, Isachsen land samt den vestre del av det land som er kjent under Grants og Ellersmers land og ligger vest for Grønland og nord for Jones sund.

Under avstand- tagen fra sektor- prinsippet.

Otto Sverdrup mottar i anled- ningen et større pengebeløp.

Det var på den annen „Fram”-ferd (1898—1902) under ledelse av kaptein Otto Sverdrup, at disse svære arealer ukjent land — det største som nogen polarferd har kartlagt ved sledereiser — blev opdaget. De videnskapelige undersøkelser, som ekspedisjonens videnskapsmenn bragte fra dette landområde, var meget rikholdig, særlig hvad det geologiske angikk.

Der foreligger et fire binds verk om disse videnskapelige resultater fra ferden.

Otto Sverdrup tok dette land i besiddelse i den norske konges navn.

Men der blev ikke på den tid tatt noget skritt fra den norske regjering side for å få Sverdrups land offisielt anerkjent som norsk. Da Kanada i 1922 knesatte det i folkeretten ukjente begrep sektorprinsippet og proklamerte Kanadas suverenitet over Sverdrups land, blev der protestert fra norsk side. Der innleddedes siden forhandlinger om dette. Det er disse som nu endelig har bragt ovenstående resultat.

Efter forlydende skal den pengesum, som Otto Sverdrup har mottatt fra den kanadiske regjering dreie sig om omkring 25,000 dollar.

Under de nuværende omstendigheter var vel denne utgang den eneste mulige.

Men det er bittert å tenke på hvad der her er forsømt fra offisielt norsk hold. Dog er det en viss trøst å vite at det hendte før enn vi fikk eget utenriksdepartement.

Kanadas suverenitet over De Sverdrupske øier.

Anerkjennes av den norske regjering.

Sverdrup får et større pengebeløp av Kanada.

Oslo: Den norske regjering har med avstandtagen fra sektorprinsippet anerkjent Kanadas suverenitet over Sverdrups øier.

Den kanadiske regjering har samtidig uttalt at den vil behandle alle norske andragender om fangst og fiske ved Sverdrups øier med velvilje. Som takk for det arbeid kaptein Sverdrup har utført i det arktiske område har den kanadiske regjering tildelt Sverdrup et større pengebeløp.

Oslo: Den ordning som er truffet angående Sverdrups øiene, må sees som et ledd i bestrebelsen på å underlegge sig polarområdet, sier dosent Hoel, i en samtale

som «Aftenposten» hadde med ham igår.

Mange av de områder som nu er underlagt suverenitet, er for øieblikket verdiløse, men man vet ikke hvad fremtiden kan bringe. Det er nok å minne om Bjørnøya og Davis-stredet som for ikke mange år siden lå upåaktet, men som i dag er uhyre verdifulle for fiskeriene. Sverdrupsøiene hører blandt de helt utnyttede arktiske områder, der ferdes ingen fangstfolk, der er ingen eskimoer. De eneste mennesker som nu og da besøker øia, er kanadiske «mounted police». Opdagelsen av dette veldige område

blev gjort på den annen «Fram»-ferd, 1898—1902, som er glimrende skildret i Sverdrups bok, «Nyt land». Det var én av de største opdagelser på lang tid og ekspedisjonens resultater vakte uhyre opsikt. Da Sverdrup kom tilbake til Norge, satte han sig i bevegelse for å få regjeringen til å foreta de nødvendige skritt til å få Norges suverenitet over området anerkjent, men han blev møtt med likegyldighet. Man mente området var uten betydning, og nu snart 30 år efter, er det ikke skjedd noen forandring i opfatningen.

Lavanger Aftenblad nr 262.
søndag 12 nov. 1930

Kanada eier Sverdrups øyer.

De var annektert for Norge, men våre interesser
er ikke blitt varetatt.

Sverdrup har fått 30,000 dollar av Kanada.

1.21
Oslo: Den norske regjering har i disse dager under avstandtagen fra det såkalte sektor-prinsipp anerkjent Kanadas suverenitet over Sverdrups øyer. Den kanadiske regjering har samtidig uttalt at den vil behandle nordmenns henvendelse om adgang til fangst og fiske og annen næringsdrift ved Sverdrups øyer på velvilligste måte. I anerkjennelse av kapt. Otto Sverdrups fortjenester av utforskningen av de arktiske kanadiske øyer har den kanadiske regjering utbetalt ham et større pengebeløp.

Dosent Hoel uttaler sig.

Oslo: Den ordning som er truffet angående Sverdrups øyer, må sees som et ledd i landenes strev efter å underlegge sig polområdene, sier dosent Hoel under en samtale Aftenposten hadde med ham igår. Mange av de områder som nu blir underlagt et lands suverenitet, er i øieblikket verdiløse, men ingen vet hvad fremtiden kan bringe. Det er nok å minne om Bjørnøya og Davisstredet, som for ikke mange år siden lå upåaktet, og som idag er uhyre verdifulle for fiskeriene.

Sverdrups øyer er ennu blandt de helt uutnyttede arktiske områder.

Ingen fangstfolk ferdes der og ingen eksimoer. De eneste mennesker som nu og da besøker øyene er det kanadiske mounted police.

Opdagelsen av dette veldige område blev som kjent gjort under den annen »Fram«-ferd fra 1898 til 1902, er glimrende skildret i Sverdrups

bok »Nyt land«. Det var en av de største landopdagelser som var gjort på lang tid, og ekspedisjonens resultater vakte uhyre opsikt da de blev fremlagt. Alt det nyopdagede land blev annektert i Norges navn, og efter hjemkomsten satte kaptein Sverdrup sig straks i bevegelse for å få regjeringen til å ta de nødvendige skritt for å få Norges suverenitet over området anerkjent. Men han møtte likegyldighet. Man mente områdene var uten betydning, og i de snart 30 år som er gått, er det ikke skjedd noen forandring i denne opfatning.

Som tidligere meddelt skulde efter forlydende i en engelsk avis Otto Sverdrup og den kanadiske regjering være blitt enig om et beløp på 63,000 dollar i oppgjør om de Sverdrupske øyer. Ifølge Morgenbladet skal imidlertid det beløp Sverdrup har motatt, utgjøre 30,000 dollar.

1.21

NORGES HANDELS OG SJØFARTSTIDENDE

Sverdrups øer avstaaes til Kanada.

Norge anerkjender Kanadas suverenitet, men tar avstand fra sektorprincippet.

Sverdrups øer er paa kartet trukket op med tykke streker.

Den norske regjering har i disse dage under avstandtagen fra det saakaldte sektorprincip anerkjendt Kanadas suverenitet over Sverdrups øer.

Den kanadiske regjering har samtidig uttalt at den vil behandle nordmænds henvendelser om adgang til fangst og fiske og anden næringsdrift inden Sverdrups øer paa velvilligste maate.

I anerkjendelse av kaptein Otto Sverdrups fortjenester av utforskningen av de arktiske kanadiske øer har den kanadiske regjering utbetalt ham et større pengebeløp.

Det glæder os at denne sak er gaat i orden, og at Otto Sverdrup endelig har faat et vederlag for sin opdagelse av øene. Vi har grund til at tro at saken har været forbundet med mange vanskeligheter, som dog neppe skriver sig fra nogen uvillighet fra kanadisk side. Det er al grund til at anta, at hvis saken var optat tidligere og paa mere energisk maate var blit fremmet av vore myndigheter, vilde den ikke alene for være gaat i orden, men det beløp som er blit ydet vilde antagelig ogsaa blit adskillig større end

rustet for private midler med Ellef og Amund Ringnes og Axel Heiberg bak. Det nyopdagede omraade omfatter Kong Oscars Land, vestkysten av Ellesmere Land, Axel Heibergs ø, Ringnes ø, Kong Christians ø, foruten endel mindre øer, ialt et areal paa ca. 250,000 a 300,000 kvadratkilometer. Norges samlede flateindhold er 323,793 kvadratkilometer. Det er ikke nok med at landet blev kartlagt — det blev ogsaa nøie undersøkt paa alle omraader. Meget betydningsfuldt videnskabelig materiale blev bragt med hjem. Det var en ekspedition som var vel fundert og som Norge hadde al ære av.

Ekspeditionens deltagere ved siden av

kaptein Sverdrup var daværende løytnant, senere kommandørkaptein Baumann, der tjenestgjorde som næstkommanderende; major Isaachsen, kartograf; den svenske botaniker Simmons; den danske geolog Bay; den norske geolog Per Schei; 1. styrmand Oluf Raanes; Peder Henriksen som ogsaa var med paa 1. «Fram»-ferd; 1. maskinist Karl Olsen; 2. maskinist Jakob Nodtvedt; Ivar Fosheim, Sverre Hassel, Rudolf Stoltz og Braskerud. Kok var ogsaa dengang Lindstrøm, og ekspeditionens læge var dr. Johan Svendsen. Det vældige kartarbeide blev utført av kaptein Sverdrup, Isaachsen og Baumann.

Sverdrups øer avstaaes til Kanada.

Norge anerkjender Kanadas suverenitet, men tar avstand fra sektorprincippet.

Sverdrups øer er paa kartet trukket op med tykke streker.

Den norske regjering har i disse dage under avstandtagen fra det saakaldte sektorprincip anerkjendt Kanadas suverenitet over Sverdrups øer.

Den kanadiske regjering har samtidig uttalt at den vil behandle nordmænds henvendelser om adgang til fangst og fiske og anden næringsdrift inden Sverdrups øer paa velvilligste maate.

I anerkjendelse av kaptein Otto Sverdrups fortjenester av utforskningen av de arktiske kanadiske øer har den kanadiske regjering utbetalt ham et større pengebeløp.

Det glæder os at denne sak er gaat i orden, og at Otto Sverdrup endelig har faat et vederlag for sin opdagelse av øene. Vi har grund til at tro at saken har været forbundet med mange vanskeligheter, som dog neppe skriver sig fra nogen uvillighet fra kanadisk side. Det er al grund til at anta, at hvis saken var optat tidligere og paa mere energisk maate var blitt fremmet av vore myndigheter, vilde den ikke alene før være gaat i orden, men det beløp som er blitt ydet vilde antagelig ogsaa blitt adskillig større end det det nu dreier sig om. Imidlertid faar man glæde sig over, at man ialfald har faat noget ut av det og at affæren er blitt tilendebragt paa en maate, som befæster det gode forhold mellem de to land.

rustet for private midler med Ellef og Amund Ringnes og Axel Heiberg bak. Det nyopdagede omraade omfatter Kong Oscars Land, vestkysten av Ellesmere Land, Axel Heibergs ø, Ringnes ø, Kong Christians ø, foruten endel mindre øer, ialt et areal paa ca. 250,000 a 300,000 kvadratkilometer. Norges samlede flateindhold er 328,793 kvadratkilometer. Det er ikke nok med at landet blev kartlagt — det blev ogsaa nøie undersøkt paa alle omraader. Meget betydningsfuldt videnskabelig materiale blev bragt med hjem. Det var en ekspedition som var vel fundert og som Norge hadde al ære av.

Ekspeditionens deltagere ved siden av

kaptein Sverdrup var daværende løytnant, senere kommandørkaptein Baumann, der tjenestgjorde som næstkommanderende; major Isaachsen, kartograf; den svenske botaniker Simmons; den danske geolog Bay; den norske geolog Per Schei; 1. styrmand Oluf Raanes; Peder Henriksen som ogsaa var med paa 1. «Fram»-ferd; 1. maskinist Karl Olsen; 2. maskinist Jakob Nodtvedt; Ivar Fosheim, Sverre Hassel, Rudolf Stoltz og Braskerud. Kok var ogsaa dengang Lindstrøm, og ekspeditionens læge var dr. Johan Svendsen. Det vældige kartarbeide blev utført av kaptein Sverdrup, Isaachsen og Baumann.

Sverdrups øer blev opdaget og kartlagt under den 2. Fram-ekspedition i aarene 1898—1902. Ekspeditionen lededes av kaptein Sverdrup, og var ut-

Politiken nr 264.

Onsdag 12 nov. 1930.

Norge anerkjenner Kanadas suverenitet over Sverdrups øier.

••

Den norske regjering har i disse dager under avstandtagen fra det saakalte sektorprinsipp anerkjent Kanadas suverenitet over Sverdrups øier.

Den kanadiske regjering har samtidig uttalt at den vil behandle nordmenns henvendelse om adgang til fangst og fiske og annen næringsdrift innen Sverdrups øier paa velvilligste maate.

I anerkjennelse av kaptein Otto Sverdrups fortjester av utforskningen av de arktiske kanadiske øier har den kanadiske regjering utbetalt ham et større pengebeløp.

Aftenposten
Otto Sverdrups
75-årsdag. *1/11 1930*

Otto Sverdrup var gjenstand for stor oppmerksomhet på sin 75 års dag igår. Helt fra tidlig om morgenen strømmet blomster og telegrammer inn til hans hjem i Sandviken, med fødselsdagshilsener fra inn- og utland. Blandt annet var der telegrammer fra Kongen, Regjeringen, Geografiske selskap, Norges Grønlandslag, Oslo Sjømannsforening, Norsk Sjøfartsmuseum, Norges Svalbards- og Ishavsundersøkelser, samt en rekke andre institusjoner.

Dessverre var kaptein Sverdrup syk igår, så han var ikke istand til personlig å motta noen av gratulantene.

*"Tiden Tegner" nr 254.
Torsdag 30 okt. 1930*

OTTO SVERDRUP 75 AAR.

Otto Sverdrup.

Den 31. oktober er Otto Sverdrup 75 år. Navnet alene fører med sig en rekke bilder: Sverdrups nattevakt på isflaket, da Grønlandsekspedisjonen holdt på å drive tilhavs; Nansen og Sverdrup i den halve båt i Ameralikfjorden; Sverdrup som fører av „Fram” på den berømmelige drift over Polhavet — men det jeg minnes best, er et fotografi i boken „Under Russisk Flag”, hvor Paul Knudsen kommer i full fart i spissen for hundespennet, og Otto Sverdrup går ved eiden av sleden, med svepe i hånden, begge på ski — det var da de skulde undsette de innefrosne russere ved Kapp Tjeljuskin. Da var han over 60 år, men like sprek og spenstig, like seig og utholdende som i sin ungdom. Rolig og kald, bestandig situasjonens herre, når

når han sitter med pipa i munnen i lugaren på en ishavs-skute, er han det elekvendigste og mest underholdende menneske som tenkes kan. Han kan snakke om meget rart, han har vært mere omkring enn de fleste, og han har samlet utstrakte og grundige kunnskaper om alt mulig. Derfor er også hans beretning om ekspedisjonen til øiene vest for Nord-Grønland, i 1898—1902, en av de beste bøker i hele polar-litteraturen; hans opplysninger om utrustning og proviantering er ypperlige, fortellingen ellers klar, jevn og mandig. Denne ekspedisjon har ikke fått den plass i bevisstheten som den fortjener. Veldige områder blev opdaget, målt og kartlagt, ialt en

Otto Sverdrup.

Den 31. oktober er Otto Sverdrup 75 år. Navnet alene fører med sig en rekke bilder: Sverdrups nattevakt på isflaket, da Grønlandsekspedisjonen holdt på å drive tilhavs; Nansen og Sverdrup i den halve båt i Ameralikfjorden; Sverdrup som fører av „Fram” på den berømmelige drift over Polhavet — men det jeg minnes best, er et fotografi i boken „Under Russisk Flag”, hvor Paul Knudsen kommer i full fart i spissen for hundespennet, og Otto Sverdrup går ved siden av elenden, med svepe i hånden, begge på ski — det var da de skulde undsette de innefrosne russere ved Kapp Tjeljuskin. Da var han over 60 år, men like sprek og spenstig, like seig og utholdende som i sin ungdom. Rolig og kald, bestandig situasjonens herre, når det gjelder å overvinne naturkreftene, selv de veldigste; ikke så heldig når det gjaldt å sno sig mellom forretningsmenn. Sverdrup går for å være taus, og han føler sig kanskje ikke så vel hjemme i stive selskaper, men

når han sitter med pipa i munnen i lugaren på en ishavs-skøite, er han det elekvendigste og mest underholdende menneske som tenkes kan. Han kan snakke om meget rart, han har vært mere omkring enn de fleste, og han har samlet utstrakte og grundige kunnskaper om alt mulig. Derfor er også hans beretning om ekspedisjonen til øiene vest for Nord-Grønland, i 1898—1902, en av de beste bøker i hele polar-litteraturen; hans opplysninger om utrustning og proviantering er ypperlige, fortellingen ellers klar, jevn og mandig. Denne ekspedisjon har ikke fått den plass i beviestheten som den fortjener. Veldige områder blev opdaget, målt og kartlagt, ialt en

1961

strekning så stor som Syd-Norge, og meget store dele blev opmålt av Sverdrup personlig. De videnskapelige resultater av ferden er også meget verdifulle.

Den gamle kjempe som ligger syk ute i det vakre hus i Sandviksåsen, kan være stolt av sitt livsverk, og vi kan være glade over å ha en slik mann i landet.

W. Werenskiöld.

Revolusjon.

En fremtredende forfatter i selve arbeiderpartiets hovedorgan har opdaget årsakene til det store nederlag.

I selvsamme år, erkjenner han, appellerer partiledelsen til folkestyret — og enklærer at det bare er en frase. Søker demokratiets stemmer — for å avskaffe demokratiet og erstatte det med diktatur. „Arbeiderbladets” medarbeider finner disse foreteelser tvetydige og inkonsekvente. Han har rett.

Den ærede forfatter har ikke mindre rett i det utsagn, at en „liten sekt” kan tillate sig „uoverveiede beslutninger og hårreisende påstande”. Men hvis „ledende menn” stiller „stemmerettsinnskrenkninger og terror” i utsikt, da vil „reaksjonen melde sig og misstemningen bre sig”.

De vilde meldt sig og bredt sig ganske anderledes kraftig, hvis ikke de sannheter som nu erkjennes, i stor utstrekning med hell før valget var dekket over

og skjult for arbeiderne av samme „ledende menn”.

Men dengang, for mindre enn fjorten dager siden, fortalte de arbeiderne at disse sannheter intet annet var enn løgn og skammelige opdiktelser av de borgerlige partiers politikere og presse!

Dette var arbeidernes „ledende menn”. Først voldstruslene, frihetsomstyrtelsen, en håndfull fanatikeres uansvarlige herredømme over et folk. Og så fornektelsen! Med diktaturet i hjertet og fornektelsen av det i sin munn drev de „ledende menn” arbeiderne til valg.

De „ledende menn” villførte hundretusener som de hadde påtatt sig å vise veiene frem til bedre dager. Arbeidernes sak blev ofret for „de ledendes” diktatur. De trodde de hadde det i hånden og overveiet allerede „hvilken grad av terror” det skulde koste oss! De tapte, — og de blir sittende som om ingen ting var hendt.

Revolusjon er ikke alltid forkastelig. En revolusjon mot revolusjonslederne torde sikkert nu være „et populært begrep innen arbeiderklassen”. Den behøvde ikke ty til verre terrorpinsler enn den, at de „ledende menn” måtte gi avkall på diktatordømmen. Den blev besk nok.

O. T.

OSLO

En klok og fremragende nu avdød lærerinne sa engang: Barn har næsten alltid rett overfor de voksne.

Med fare for å fornærme både studentene og professorene i Trondhjem kan man igrunnen tilenpe denne uttalelse på streiken ved høiskolen. Professorene optrer iallfall som foreldre og foresatte, men man kan ikke dy sig for å synes at studentene igrunnen har rett. Om deres mening om arkitektundervisningen i Trondhjem er riktig, får de sakkynndige dømme; det kan jo hende at de ikke har den rette oversikt over stillingen, men de må ha lov til frimodige ytringer om den høiskole hvor de skal tilbringe 4 år av sitt liv. Man kan heller ikke finne at de er så injurierende de uttalelsene som student Søyland er kommet med, de er uheldige og uvenne, det er så, men unge menn er ofte ikke så forsiktige i valget av sine ord, og det regner man gjerne med. Det hadde vært mere overlegent om professorene ikke var blitt så fornærmet. Nu skal det jo tilmed være en Trondhjem—Oslo-sak, og det er nærmest litt lumpent mot studentene, vi hører ikke annet vi her i Oslo iallfall at det er så uendelig meget hyggeligere og gildere å være student i Trondhjem enn i Oslo. Det måtte vel igrunnen vært en idé å høre hva studentene har å si; man kan ikke komme fra at saken angår

Sannheten om Mayerling-Mysteriet.

«Mayerling» er en roman om to mennesker som elsker hverandre og som foretrekker døden sammen, da omstendighetene, de selv ikke er herre over, gjør det umulig for dem å leve sammen. Det er ingenlunde usannsynlig at Anet har gitt oss den rette lesning på Mayerling-mysteriet, og i hvert fall er hans bok både interessant og velskrevet, så den endog bortsett fra det høist nervepirrende emne, vilde være foretreffelig lesning.

O. W. Erichsen i «Mrg.posten».

Claude Anets skildring av hovedpersonene og av Rudolfs foreldre, keiser Frantz Josef og keiserinne Elisabeth, er frisk og livfull. De er godt karakterisert, enhvers egenart kommer tydelig frem.

Jean Føyen i «Sjøfartstidende».

Man leser denne glimrende fortalte, av hoffintriger og politiske kabaler omspunne kjærlighetshistorie med den mest spente oppmerksomhet.

Havangeren nr 210.

Torsdag 11 Sept 1930.

Har Sverdrup for- handlet med Kanada?

Om de øyer han opdaget
nord for Kanada.

Oslo: Den konferanse som i august blev holdt ved det amerikanske Institute of Politics i Massachusetts sees nu å være gjenstand for omtale også i engelske aviser. Konferansen gikk ut på teoretisk drøftelse av spørsmål av verdenspolitisk interesse. Blandt disse var også arktiske og antarktiske tiltak.

Bladet „Observer“ har tatt opp nettop de to sistnevnte og bringer i den forbindelse en meddelelse om at kaptein Otto Sverdrup skulde være tilbuddt 65 000 dollars som honorar for

det opdagelsesarbeid han gjorde på den annen „Fram“-ekspedisjon.

At der har vært drevet underhandlinger mellem Sverdrup og den kanadiske regjering, kjente vi til, skriver „Morgenbladet“, men vi har ikke funnet årsak til å komme inn på saken. Otto Sverdrup tok de store øyer han opdaget i den øyvarden som vi kaller det nordlige arkipel i besiddelse i kongen av Norges navn.